روزاني
سنڌيار
سکر
ايڊيٽر: اعجاز مهر
Daily SINDHYAR Sukkur
www.dailysindhyar.com
(جلد 02) آچر 18 جون 2023ع بمطابق 28 ذوالقعد 1444ھ (قيمت 05 روپيا) شمارو 24

ٽوڙڦوڙ جي حق ۾ ناهيان، جتي هيس اتي بيٺو آهيان: شاهه محمود قريشي

ملتان ۾ مون تي 5 ڪوڙا ڪيس داخل ڪيا ويا، مون تي 9 مئي جي واقعن ۾ 13 الزام لڳايا ويا پر انهن مان هڪ به ثابت نه ٿي سگهيو

مون کي اسلام آباد ۾ گرفتار ڪيو ويو، اڊيالا جيل ويو ۽ ملتان ۾ ڪيس داخل ڪيا ويا. انهن ڪوڙن ڪيسن سان انتظاميه جي ساک متاثر ٿي آهي

عدالت منهنجي گرفتاري کان اڳ ضمانت منظور ڪري ورتي آهي، منهنجو ضمير مطمئن آهي ۽ منهنجو هٿ آهي. صاف آهن

پرڏيهي وزير جي حيثيت سان سڄي دنيا ۾ پاڪستاني ادارن جو دفاع ڪيو آهي. مان ڪنهن به ويڙهاڪيءَ ۾ ملوث نه هوس ۽ نه ئي ان جي حق ۾ آهيان

40 سالن جي حب الوطني جي سياست ۾ جتي هواتي بيٺو آهيان. جيل ۾ اڪيلائي ۾ امن ڪيئن قائم ٿي سگهي ٿو، جون ۾ جيل ۾ نل جو پاڻي هو

ملتان(مانيٽرنگ ڊيسڪ) تحريڪ انصاف جي وائيس چيئرمين شاهه محمود قريشي چيو آهي ته هو ڪنهن به ڏاڍلي ۾ ملوث ناهيان ۽ نه ئي ان جي حق ۾ آهيان پر جتي هو اتي بيٺو آهيان. ملتان جي سيشن ڪورٽ ٻاهران ميڊيا سان ڳالهائيندي شاهه محمود قريشي چيو ته ملتان ۾ مون تي 5 ڪوڙا ڪيس داخل ڪيا ويا، مون تي 9 مئي جي واقعن ۾ 13 الزام لڳايا ويا پر انهن مان هڪ به ثابت نه ٿي سگهيو هو ملتان ۾ موجود ناهي، تنهن ڪري انتظاميه ۾ خدا جو خوف ضرور هئڻ گهرجي. هن چيو ته مون کي اسلام آباد ۾ گرفتار ڪيو ويو اڊيالا جيل ويو ۽ ملتان ۾ ڪيس داخل ڪيا ويا. انهن ڪوڙن ڪيسن سان انتظاميه جي ساک متاثر ٿي آهي. عدالت /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 02

اليڪشن وڙهڻ لاءِ تيار آهيون، اتحادين کي به چئون ٿا ته همت ڪيو ۽ ميدان ۾ اچو: بلاول ڀٽو زرداري

9 مئي وارن واقعن جي ذميوارن کي معاف نه ٿو ڪري سگهجي، هنن کي عبرت جو نشان بڻائي ڇڏينداسين، دهشتگردن کي معاف ڪيو ويو ته حڪومت ۽ ملڪ نه هلي سگهندا

سليڪٽڊ ويندي ويندي افغانستان جي دهشتگردن کي ملڪ ۾ آباد ڪري ويو، پيپلزپارٽي دهشتگرديءَ جو نشانو بڻيل سوات جي عوام سان گڏ بيٺل آهي

سوات ۾ دهشتگردي ٿي رهي هئي ته سموريون جماعتون خاموش هيون، شهيد بينظير ڀٽو سوات تي پاڪستان جو جهنڊو ڦڙڪائڻ جو اعلان ڪيو هو

توهان نواز شريف ۽ عمران خان جو دور به ڏسي ورتو، پيپلزپارٽي جو مقابلو ڪنهن سياسي جماعت سان نه پر غربت ۽ بيروزگاري سان آهي

بزرگن کي گهڻا موقعا مليا چڪا هاڻي نوجوانن کي موقعو ملڻ گهرجي: سوات جي علائقي خوازه خيله ۾ جلسي کي خطاب

اسلام آباد(مانيٽرنگ ڊيسڪ) پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي ته وڏي فخر جي ڳالهه آهي ته هو سوات جي وادي ۾ بيهي جيئي ڀٽو جا نعرا بلند ڪري رهيا آهن خاص ڪري ڊاڪٽر حيدر علي جي پاڪستان پيپلز پارٽي ۾ شموليت. بدقسمتي اها آهي ته گذريل چئن سالن ۾ نه پي ٽي آءِ ۽ نه ئي حڪومت وٽ انهن ماڻهن لاءِ گنجائش هئي، جيڪي پنهنجي ڌرتي سوات جي خوشحال ڏسڻ چاهين پيا. ان جي برعڪس، جيڪي مادي خواهشون رکندڙ عمران خان سان گڏ ٽيگ ڪندا. ڊاڪٽر حيدر علي هڪ اهڙو شخص آهي جنهن قومي اسيمبليءَ ۾ سوات جي عوام جي نمائندگي ڪئي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

سوات: پ پ چيئرمين ۽ پرڏيهي وزير بلاول ڀٽو زرداري خوازه خيله ۾ جلسي کي خطاب ڪري رهيو آهي

جيڪڏهن سنڌ جي اسڪيم نه رکي وئي ته حڪومت سان گڏ نٿا هلي سگهون: مراد علي شاهه

سنڌ سان ناانصافي قبول ناهي، سنڌ کي حق ملڻ گهرجي، ائين ڪم نه هلندو، وفاق کي سنڌ کي ترجيح ڏيڻي پوندي

ڪراچي شهر پُٺتي پيل آهي ۽ پٺتي پوندي رهندو، چوندن جي بائيڪاٽ جو فيصلو ايم ڪيو ايم پاڻ ڪيو

پنهنجي خرابين جو الزام اسان تي نه هڻو، ايم ڪيو ايم ميچور پارٽي آهي پر هن ڀيري ان ميچور فيصلا نه ڪيا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه وفاق کي ڌمڪي ڏيندي چيو آهي ته /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

ڪراچي: وڏو وزير سيد مراد علي شاهه سنڌ اسيمبلي ۾ خيالن جو اظهار ڪري رهيو آهي

لڳاپن جي بحالي کان پوءِ سعودي پرڏيهي وزير پاران پهريون ايران دورو

جده (م د) سعودي عرب ۽ ايران وچ ۾ پرڏيهي لاڳاپن جي بحالي کان پوءِ سعودي جو پرڏيهي وزير /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

قوم کي 10 نومبر تائين عام چوندن جي مڪمل اميد رکڻ گهرجي: خرم دستگير

پوري اميد ۽ اميد آهي ته جيڪڏهن وزيراعظم چوندي ويو ته هڪ ڏينهن قومي اسيمبلي ٽوڙي ڇڏيندي

پاڪستان جي عوام کي 10 نومبر تي يا ان کان اڳ پنهنجي نئين حڪومت ۾ ووٽ ڏيڻ جي مڪمل اميد رکڻ گهرجي

12 آگسٽ تي پارليامينٽ پاڻ کي ٽوڙي ڇڏيندي: توانائي وارو وفاقي وزير

اسلام آباد(بيورو رپورٽ) توانائي واري وفاقي وزير خرم دستگير 2023ع جي چونڊن جي تصديق ڪندي چيو آهي ته پاڪستانين کي 10 نومبر تائين نئين حڪومت لاءِ ووٽ ڏيڻ جي اميد رکڻ گهرجي، پوري اميد ۽ اميد آهي ته جيڪڏهن وزيراعظم چوندي ويو ته هڪ ڏينهن قومي اسيمبلي ٽوڙي ڇڏيندي، پاڪستان جي عوام کي 10 نومبر تي يا ان کان اڳ پنهنجي نئين /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

شيل پاڪستان ۾ پنهنجو ڪاروبار بند نه پيو ڪري: اسحاق ڊار

شيل پنهنجا شيئر ڪنهن ٻئي عالمي سيڙپڪار کي وڪڻڻ چاهي ٿو

شيل ڪمپني جيڪو به فيصلو ڪري ته اها حڪومت جي فيصلن تي عمل ڪرڻ جي پابند آهي

چين کي هڪ ارب ڊالرن جو قرض واپس ڪرڻ لاءِ انتظام ڪيا ويا آهن، جلد ادائيگي لاءِ ڪجهه رقم ورتي وڃي ٿي

اسلام آباد(بيورو رپورٽ) ناڻي واري وزير اسحاق ڊار جو چوڻ آهي ته شيل پاڪستان ۾ پنهنجو ڪاروبار بند نه ڪري رهيو آهي. شيل پنهنجا شيئر ڪنهن ٻئي عالمي سيڙپڪار کي وڪڻڻ چاهي ٿو. شيل يورپ جي ڪيترن ئي ملڪن ۾ پنهنجو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

اسلام آباد: توانائي واري وفاقي وزير خرم دستگير (فائيل فوٽو)

پارٽي تبديل ڪرڻ باوجود فواد جو گهيرو تنگ، فرد جرم جو فيصلو

استحڪام پاڪستان پارٽي ۾ شامل ٿيندڙ فواد چوڌري اسلام آباد جي ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن ڪورٽ ۾ پيش ٿيو

فواد چوڌري خلاف فرد جرم 24 جون تي لاڳو ڪئي ويندي، جڏهن ته فواد چوڌري کي عدالت ۾ حاضري يقيني بڻائڻ جي به هدايت ڪئي وئي آهي: عدالت

استحڪام پاڪستان پارٽي جي اڳواڻ فواد چوڌري کي ڪيس جون ڪاپيز به فراهم ڪيون ويون

اسلام آباد(م د) اليڪشن ڪميشن کي ڌمڪيون ڏيڻ واري ڪيس ۾ فواد چوڌري خلاف 24 جون تي فرد جرم لاڳو ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويو آهي پاڪستان تحريڪ انصاف ڇڏي استحڪام پاڪستان پارٽي ۾ شامل ٿيندڙ فواد چوڌري /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

استحڪام پاڪستان پارٽي ۾ شامل ٿيندڙ فواد چوڌري

ننگرپارڪر ۾ برسات، نيٽون وهي آيون

ننگرپارڪر سميت ڪيترن ئي علائقن ۾ موبائيل فون سروس معطل ٿي وئي

ڇاڇرو ۽ ڏيپلي جي علائقن ۾ به ٽن ڏينهن کان برسات جو سلسلو جاري

مٺي (رپورٽر) طوفان جي اثرن سبب ننگر پارڪر ۽ ڏيپلي جي علائقن ۾ 24 ڪلاڪن کان وقفي وقفي سان برسات جو سلسلو جاري آهي ڪارونجهر جبل مان پيٽالي ۽ گوڙ دڙو نيٽون وهي آيون. ڪيترائي ڪچا گهرڙا وڻ ڪري پيا آهنتنگر /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

ايندڙ اليڪشن ۾ ڪراچي جون 20 سيٽون اسان جون هونديون: سعيد غني

ڪراچي ۾ اسان جا 5 ميمبر قومي اسيمبلي آهن، ايندڙ چوندن ۾ اسان جون سيٽون وڌنديون

ڪراچي جي عوام جي علاج تي 82 ارب رپيا خرچ ٿي رهيا آهن

سنڌ جن چيلينجز کي منهن ڏئي رهي آهي، ان لاءِ متوازن بجيٽ ڏني وئي

ڪراچي(اسٽاف رپورٽر) سنڌ جي محنت واري وزير سعيد غني ايندڙ چوندن ۾ ڪراچي مان 20 سيٽون کٽڻ جي دعويٰ ڪئي آهي. سنڌ اسيمبلي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

ملتان: تحريڪ انصاف جي وائيس چيئرمين شاهه محمود قريشي صحافين سان ڳالهائي رهيو آهي

پاڪستان سميت دنيا ۾ وڏا ڳڙا وسڻ لڳا، 5 ڄڻا فوت، ڪيترائي زخمي

ڪراچي (م د) موسمياتي تبديلي سبب پاڪستان سميت سڄي دنيا ۾ هاڻي ٻال جيڏا ڳڙا وسي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

گوڙانو ڊيم کي ماحول دشمن قرار ڏيڻ واري درخواست رد

درخواست گذار ليلا رام پاران 2 رڪني بينچ جي فيصلي کي چيلينج ڪرڻ جو اعلان ڪيو ويو

2 رڪني بينچ فيصلو ڏيڻ وقت گوڙانو ڊيم خلاف ڪيترين ئي حقيقتن نظرانداز ڪيون آهن: ليلا رام

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ هاءِ ڪورٽ اسلام ڪوٽ ويجهو گوڙانو ڊيم رٿا کي ماحول دشمن قرار ڏئي ختم ڪرڻ واري درخواست رد ڪري ڇڏي. عدالت 2017 /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

يونان ۾ ٻيڙي اونڌي: پاڪستانين سميت 78 ڄڻا فوت: 500 ماڻهو گم

ٻڏي فوت ٿيل پاڪستانين جو انگ 298 کان وڌيڪ هئڻ جو خدشو ظاهر ڪيو پيو وڃي، جڏهن ته 12 ڄڻن کي بچايو ويو

لبيا کان غير قانوني طور اٽلي ويندڙ ٻيڙي يونان جي ڏکڻ ساحلي علائقي ۾ اونڌي ٿي پئي

گڏيل قومن جي انساني حقن واري آفيس موجب ٻيڙي اونڌي ٿيڻ بعد 5 سئو ماڻهو اڃا گم آهن

يونان (م د) يونان جي ڏکڻ واري ساحلي علائقي ۾ ٻيڙي اونڌي ٿيڻ جي نتيجي ۾ پاڪستانين سميت 78 ڄڻا فوت ٿيڻ جي تصديق ٿي وئي آهي عالمي ادارن پاران ٻڏي فوت ٿيل پاڪستانين جو انگ 298 کان وڌيڪ هئڻ جو خدشو ظاهر ڪيو پيو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

ٽي ايل پي ۽ حڪومت وچ ۾ ڳالهيون ڪامياب

مذهب جي توهين روڪڻ لاءِ مشاورت سان لائحه عمل تي اچي ويو آهي: راڻا ثناءُ الله

ڊاڪٽر عافيه صديقي ڪيس تي هر پاڪستاني غمگين آهي. هڪ بيگناهه عورت کي نه رڳو غلط سزا ڏني وئي ۽ قيد ڪيو ويو

ڊاڪٽر عافيه جو ڪيس به ڏسو، جنهن پاڪستان جي صورتحال تي ڪانگريس ميمبرن کي خط لکيو

اسلام آباد(بيورو رپورٽ) تحريڪ لبيڪ پاڪستان (ٽي ايل پي) ۽ حڪومت وچ ۾ ڳالهيون طئي ٿي ويون آهن اسلام آباد ۾ ٽي ايل پي اڳواڻ شفيق اميني سان گڏ پريس ڪانفرنس ڪندي وفاقي گهرو وزير راڻا ثناءُ الله چيو ته نبي ڪريم /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

ساموندي طوفان بپرجوائي ڪمزور ٿي ڊپريشن بڻجي ويو

ٿرپارڪر، عمرڪوٽ ۽ بدين ۾ تيز هوائن ۽ گجگوڙ سان برسات جو امڪان

هوائن جي رفتار 30 کان 40 ۽ گجگوڙ 50 ڪلوميٽر في ڪلاڪ جي رفتار سان هلي سگهي ٿي

ڪراچي(رپورٽر) ساموندي طوفان بپرجوائي ڪمزور ٿي ٿرپارڪر ۽ ڀارتي راجسٿان ۾ ڊپريشن بڻجي ويو آهي، موسميات کاتي موجب ڊپريشن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

لاهور: وزيراعظم شهباز شريف سان پرڏيهي وفد سان ملاقات ڪري رهيو آهي

ڪلرڪهار هاءِ وي تي بس کي ٽڪر، 12 ڄڻا فوت، 24 زخمي

حادثي جو شڪار ٿيل بس راولپنڊي کان لاهور وڃي رهي هئي، فوت ٿيل مسافرن ۾ 3 عورتون ۽ 2 ٻار ڙا شامل

مسافر بس راولپنڊي کان لاهور وڃي رهي هئي ته حادثو سالٽ رينج وٽ پيش آيو

حادثي ۾ 24 ڄڻا زخمي ٿي پيا آهن، جن کي ٽراما سينٽر ڪلر ڪهر منتقل ڪيو ويو آهي: ڊي سي چڪوال

اسلام آباد(بيورو رپورٽ) لاهور_اسلام آباد موٽر وي تي ڪلر ڪهار ويجهو بس ڪلٽي ٿيڻ جي نتيجي ۾ 12 ڄڻا فوت ۽ 24 زخمي ٿي پيا، موٽر وي پوليس موجب حادثي جو شڪار ٿيل بس راولپنڊي کان لاهور وڃي رهي هئي. ريسڪيو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

اسلام آباد: موٽروي تي ٿيل حادثي ۾ زخمي ٻارڙي کي ريسڪيو اهلڪار کڻي ايندي

ملازمن جون پگهارون وڌيون، هاڻ مهانگائي وڌندي: سائره بانو

اسلام آباد(بيورو رپورٽ) گرينڊ ڊيموڪريٽڪ الائنس (جي ڊي اي) جي ميمبر قومي اسيمبلي سائره بانو چيو آهي ته سرڪاري ملازمن جي پگهارن ۾ 35 سيڪڙو واڌ ڪئي وئي آهي، هاڻ مهانگائي 40 سيڪڙو وڌي ويندي قومي اسيمبلي ۾ ڳالهائيندي سائره بانو چيو ته اڄ ايوان خالي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 20

ڪلهوڙا_جوڻيجا تڪرار تان ڳوٺ تي حملو، 3 ڄڻا قتل

ڪلهوڙا ذات جي هٿياربندن مبينا طور جوڻيجو ذات جي ڳوٺ ڏگهپور تي حملو ڪري ڳرن هٿيارن سان فائرنگ ڪئي

گولين لڳڻ سبب رسول بخش جوڻيجو، رحيم بخش ۽ رفيق جوڻيجو مارجي ويا، جڏهن ته هڪ ڄڻو زخمي ٿي پيو

ڌرين ۾ فائرنگ جاري هجڻ سبب علائقي ۾ ڌڪاءُ پکڙيل آهي، اطلاع باوجود پوليس ڪو تحرڪ ناهي ورتو

مرزاپور (رپورٽر) ڪڇي جي علائقي ۾ ڪلهوڙا_جوڻيجا تڪرار ڀيهر ڪر کنيو آهي، هٿياربندن ڳوٺ تي حملو ڪري فائرنگ ڪري ڏني، جنهن جي نتيجي ۾ 3 ڄڻا مارجي ويا آهن جهيرشيخ ٿاڻي جي حد ۾ ڪلهوڙا_جوڻيجا تڪرار تان ڪلهوڙا /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 17

فيصل آباد: وفاقي وزير راڻا ثناءُ الله پريس ڪانفرنس ڪري رهيو آهي

دهشتگردي ٽوڙ عدالت ڪلفٽن ۾ ضياالدين اسپتال ۾ دهشتگردن جي علاج واري ڪيس جي ٻڌڻي

ڪراچي (رپورٽر) دهشتگردي ٽوڙ عدالت ڪلفٽن ۾ ضياالدين اسپتال ۾ دهشتگردن جي علاج واري ڪيس جي ٻڌڻي دوران ايم ڪيو ايم جي اڳواڻ رئوف صديقي، انيس قائمخاني ۽ عثمان معظم عدالت ۾ پيش ٿيا. جج جي موڪلي جي ڪري ڪيس جي ٻڌڻي 8 جولاءِ تائين ملتوي ڪري ڇڏي آهي گهرو کاتي پاران ڪيس کي خارج /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

ميهڙ: ڪاروڪاري الزام هيٺ عورت کي قتل ڪرڻ بعد لاش دفنائڻ جو انڪشاف

جوابدارن نوجوان ناري ثمينا کي قتل ڪري وڻ هيٺان زمين ۾ پوري ڇڏيو

ناريءَ کي ڪارنهن جي الزام هيٺ هڪ ڏينهن اڳ قتل ڪيو ويو: ذريعا

ميهڙ (رپورٽر) ميهڙ ويجهو ڪارنهن الزام هيٺ عورت کي قتل ڪرڻ بعد لاش ڳجهي نموني دفنائڻ جو انڪشاف ٿيو آهي پوليس موجب ڳوٺ باگر جلباڻي ۾ جوابدارن نوجوان ناري ثمينا کي قتل ڪري وڻ هيٺان زمين ۾ پوري ڇڏيو. پوليس ڪوتائي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

عزير بلوچ جي 4 ڏينهن کان جيل ۾ بک هڙتال

ڪراچي جي دهشتگردي ٽوڙ عدالت ۾ وڪيل نثار خٽڪ دعويٰ ڪئي

عزير بلوچ 4 ڏينهن کان جيلن ۾ بک هڙتال تي ويٺو آهي: وڪيل نثار خٽڪ

ڪراچي(اسٽاف رپورٽر) لياري گينگ وار جو سربراهه عزير بلوچ 4 ڏينهن کان سب جيل ۾ بک هڙتال تي ويٺو آهي. ڪراچي جي دهشتگردي ٽوڙ عدالت ۾ وڪيل نثار خٽڪ دعويٰ ڪئي آهي ته عزير بلوچ 4 ڏينهن کان جيلن ۾ بک هڙتال تي ويٺو آهي. وڪيل نثار خٽڪ جو چوڻ آهي ته عزير بلوچ جي ڪيسن جي ٻڌڻي ۾ دير ٿي رهي آهي

لياري گينگ وار جو سربراهه عزير بلوچ

طوفان جو خطرو ٽرڻ بعد ساموندي پٽي جي ماڻهن جي گهرن ڏانهن واپسي

لڏپلاڻ سبب ويران ٿي ويل ڪيٽي بندر، ڪاروڇاڻ، جوهو ۽ ٻيا شهر ٻيهر آباد ٿيڻ لڳا

رليف ڪيمپس ۽ محفوظ هنڌن ڏانهن منتقل ٿيڻ ماڻهو واپس اباڻن ڳوٺن تي پهچڻ لڳا

ڪيٽي بندر(رپورٽر) ساموندي طوفان جو خطرو ٽري وڃڻ بعد ساحلي پٽيءَ ۾ زندگي ٻيهر معمول تي اچڻ لڳي آهي. بلوچستان جا مهاڻا اڄ کان پنهنجيون سرگرميون شروع ڪري سگهندا سنڌ جي مهاڻن کي سپاٽي کان سرگرميون /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

ڪراچي پريس ڪلب جو شهر قائد سميت پاڪستان جي ترقي ۾ اهم ڪردار آهي: سيد صلاح الدين

سنڌ حڪومت ۽ ورلڊ بينڪ جي گڏيل سهڪار سان واٽر بورڊ ۾ جديد طرز جا سڌارا آڻڻ جو آغاز ڪيو ويو آهي

صنعتڪار ۽ فيڪٽري مالڪان واٽر بورڊ جون سروسز استعمال ڪن ٿا پر هوءَ واٽر بورڊ جا بل ادا نٿا ڪن

اسان کي آگاهي ڏيندا رهو ته جيئن اسين سيئي گڏجي ڪراچي شهر ۾ وڌيڪ بهتري آڻي سگهون

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي پريس ڪلب جو شهر قائد سميت پاڪستان جي ترقي ۾ اهم ڪردار آهي. ڪراچي پريس ڪلب جي ملڪ ۾ هڪ الڳ ۽ منفرد سڃاڻپ آهي ۽ مون کي پوري اميد آهي ته ڪراچي پريس ڪلب سميت ڪراچي يونين آف جرنلسٽس جا سمورا عهديدار پنهنجي پراڻين روايتن جي فضا کي برقرار رکندي صحافين جي ڀلائي، صحافتي ادارن جي مضبوطي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

قاضي احمد مان اغوا ٿيل نينگري ڪراچي مان هٿ

ثناء بي بي کي هٿ ڪرڻ بعد نوابشاهه منتقل ڪيو پيو وڃي: ذريعا

ثناء بي بي کي نوابشاهه ويمن ٿاڻي پهچائڻ بعد عدالت ۾ پيش ڪيو ويندو

قاضي احمد (رپورٽر) قاضي احمد ويجهو ڳوٺ هوت جو واهڻ مان اغوا ٿيل ثناء بي بي کي پوليس ڪراچي مان هٿ ڪري ورتو ذريعن موجب ثناء بي بي کي هٿ ڪرڻ بعد نوابشاهه منتقل ڪيو پيو وڃي، ثناء بي بي کي نوابشاهه ويمن ٿاڻي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

سول اسپتال مٺي جي ميڊيڪل آفيسر جو گهر مان لاش هٿ

هالا واسي ميڊيڪل آفيسر ڊاڪٽر خالد فراش جو گهر مان لاش هٿ آيو

اسپتال انتظاميا ۽ پوليس اسپتال جي سرڪاري ڪوارٽر مان لاش ايمرجنسي وارڊ منتقل ڪري ڇڏيو

ڊاڪٽر خالد رات ڳوٺان ڊيوٽي ڪرڻ لاءِ مٺي پهتو هو، ڊيوٽي تي نه اچڻ سبب جاچ ڪرڻ تي سرڪاري ڪوارٽر مان سندس لاش مليو

مٺي (رپورٽر) سول اسپتال مٺي جي هالا واسي ميڊيڪل آفيسر ڊاڪٽر خالد فراش جو گهر مان لاش هٿ آيو آهي اسپتال انتظاميا ۽ پوليس اسپتال /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

هالا واسي ميڊيڪل آفيسر ڊاڪٽر خالد فراش

شاهراهه فيصل تي پيپلز بس لاءِ مخصوص لين ٺاهڻ جو اعلان

پبلڪ ٽرانسپورٽ شهر جي اهم رستن تان بنا رنڊڪ جي گذرڻ گهرجي: شرجيل ميمڻ

ٽرانسپورٽ کاتي طرفان مخصوص لين جو ڪم مڪمل ڪيو پيو وڃي

ڪراچي (م د) سنڌ جي ٽرانسپورٽ واري وزير شرجيل ميمڻ شاهراهه فيصل تي پيپلز بس لاءِ مخصوص لين ٺاهڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو شرجيل ميمڻ موجب پبلڪ ٽرانسپورٽ شهر جي اهم رستن تان بنا رنڊڪ جي گذرڻ گهرجي. /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

آئين اجازت نٿو ڏئي ته جج مختلف ادارن کي ڪنٽرول ڪن: احتساب بابت خاص مددگار

احتساب بابت پاڪستان جي آئين ۾ ڪو مونجهارو ناهي، بدعنواني ڪندڙ جو احتساب ٿيندو ۽ بنا فرق جي ٿيندو

بدعنواني ڪندڙ پاليامينٽيرينز جو احتساب نيب ۽ اليڪشن ڪميشن ۾ ٿيندو آهي، بدعنواني جا ڪيترائي معاملا مختلف عدالتن ۾ به ويندا آهن

انصاف جون گهرجون سامهون رکون ته عدليا ڪانسواءِ ٻين ادارن ۾ به خود احتسابي هجڻ گهرجي، آئين اجازت نٿو ڏئي ته جج صاحب مختلف ادارن کي ڪنٽرول ڪن

لاهور: (م د) احتساب بابت وزيراعظم جي خاص مددگار عرفان قادر ايڊووڪيٽ چيو آهي ته جج پنهنجو احتساب ڪن ٿا ته باقي ادارن ۾ به خود احتسابي هجڻ گهرجي. عرفان قادر ايڊووڪيٽ صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته احتساب بابت پاڪستان جي آئين ۾ ڪو مونجهارو ناهي. بدعنواني ڪندڙ جو احتساب ٿيندو ۽ بنا فرق جي ٿيندو، هن چيو ته بدعنواني ڪندڙ پاليامينٽيرينز جو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

اسلام آباد: وزيراعظم جو اسپيشل اسسٽنٽ عرفان قادر پريس ڪانفرنس ڪري رهيو آهي

روس اولهه يروشلم ۾ قونصلر آفيس کولڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو

ماسڪو (م د) روس اولهه يروشلم ۾ قونصلر آفيس کولڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو اسرائيل ۾ روسي سفارتخانو شهر سان هڪ معاهدي تحت پنهنجي قونصلر سيڪشن جي خدمت لاءِ اولهه يروشلم ۾ آفيس کوليندو اسرائيل ۾ روسي سفارتخاني هڪ بيان ۾ چيو آهي ته اولهه يروشلم جي ايراضي جي هڪ معاهدي تي، جنهن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

نيوي ملازم جي ٻيوهه ۽ سندس پٽ کي قتل ڪندڙ جوابدار گرفتار

عبدالحفيظ کي مقتوله جي موبائيل فون جي مدد سان گرفتار ڪيو ويو: پوليس

قائد آباد جي خدا آباد محلي ۾ ڇاپي دوران جوابدار نينگر فرار ٿي ويو

ملير(رپورٽر) ملير پوليس قائد آباد ۾ نيوي ملازم جي ٻيوهه ۽ سندس پٽ کي قتل ڪندڙ هڪ جوابدار گرفتار ڪري ورتو جڏهن ته ڪيس ۾ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

ماتلي ۾ مقابلي دوران فل فراءِ ڪيل همراهه پوليس جو سب انسپيڪٽر نڪتو

اهلڪار مختيار علي هٿيار اسمگل ڪرڻ جي ڪوشش دوران مقابلي ۾ مارجي ويو

مختيار علي جا 2 ساٿي گرفتار ڪيا ويا، گرفتار ڪيلن ۾ هڪ جوابدار به رٽائرڊ اهلڪار آهي: پوليس ذريعا

ميرپور ماٿيلو (رپورٽر) ميرپورماٿيلو ويجهو پوليس سان مقابلي ۾ مارجي ويل شخص مختيار علي پوليس جو سب انسپيڪٽر نڪتو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

روهڙي ۾ ايڪسائيز پوليس جي ڪارروائي، هڪ جوابدار گرفتار، 20 ڪلو چرس هٿ

گرفتار جوابدار خلاف ڪيس داخل ڪري جاچ شروع ڪئي وئي

صوبائي وزير مڪيش ڪمار چاولا ڪامياب ڪاروائي تي ايڪسائيز پوليس کي مبارڪباد ڏني

روهڙي (رپورٽر) ايڪسائيز پوليس روهڙي ايڪسائيز انسپيڪٽر قمرالدين سيال جي اڳواڻي ۾ ڪارروائي ڪندي جوابدار عاطف علي وٽان 20 ڪلو چرس هٿ ڪري ورتي چرس ٽويوٽا ڪرولا ڪار نمبر بي اي سي 830 مان هٿ ڪيو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 30

ڪي اين شاهه ۾ پاڻي جدوجهد ڪاميٽي پاران هٽڙادو پاڻي جي ڪوٽ خلاف احتجاجي مظاهرو

سياسي سماجي ۽ مذهبي تنظيمن جي اڳواڻن سميت ٽائون ڪاميٽي کان علمدار چوڪ تائين احتجاجي ريلي ڪڍي وئي

10 مٽي کان ٿيندي آهي پر هن وقت جون مهيني ۾ گذرڻ تي آهي پر اڃا تائين زرعي آبادي نارا ڊسٽري جي پاڻي نه ڏنو ويو: مظاهرين

زمينون بنجر بڻجي ويون آهن مال موشي پاڻي بنا تڙپي مري رهيو آهي ڳوٺاڻا لڏپلاڻ ڪرڻ تي مجبور آهن

خيرپور ناٿن شاهه(رپورٽ: برڪت علي چانڊيو) پاڻي جدوجهد ڪاميٽي خيرپور ناٿن شاهه جي ... پاڻي جي هٽڙادو ڪوٽ خلاف سياسي سماجي ۽ ... /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

اوباڙو: درنگ ملوڪ والي
گهوٽڪي پوليس ۽ موٽروي
پوليس جي گڏيل ڪارروائي

اوباڙو(رپورٽ غلام علي رند)درنگ ملوڪ والي گهوٽڪي پوليس ۽ موٽروي پوليس جي گڏيل ڪارروائي. گهوٽڪي ويجهو رائونتي موٽروي 468 پڪٽ ويجهو وڏي ڪارروائي. هٿيارن سان ڀريل ڪار جو پيڇو ڪرڻ دوران اسمگلرن سان مقابلو ڪافي مقدار ۾ اسلحه برآمد هڪ دهشتگرد مارجي ويو ٻه ڄڻا زخمي حالت/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

ڪي اين شاهه: پاڻي جدوجهد ڪاميٽي پاران پاڻي ڪوٽ خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

سکر ۾ دل ڏکوئيندڙ واقعو، 2 معصوم ٻار ڪار لاڪ ٿيڻ سبب ساهه ٻوسائجڻ ڪري فوت

ٻار گهر ٻاهران گهٽي ۾ راند ڪيڏي رهيا هئا جو بيٺل ڪار اندر ٻئي معصوم ٻار ڦاٿا ويهي رهيا: وارث

2 ڪلاڪن بعد ٻارڙن جي ڳولها شروع ڪئي وئي ته ٻئي ٻار ڪار ۾ ئي فوت ٿي ويل حالت ۾ هٿ آيا

سکر (رپورٽ امداد علي گل ڪلوڙ) سکر ۾ انتهائي دل ڏکوئيندڙ واقعو، 2 معصوم ٻار آٽو ڪار لاڪ ٿيڻ سبب ساهه ٻوسائجڻ ڪري فوت ٿي ويا. پراڻو سکر جي علائقي گلشن اقبال ۾ 2 معصوم ٻارڙا 4 ورهين جي عليشا قريشي ۽ 2 ورهين جو علي رضا قريشي الٽو ڪار جا دروازا لاڪ ٿيڻ سبب ڪار اندر ساهه ٻوسائجڻ ڪري فوت ٿي ويا. رابطو ڪرڻ تي ايس ايڇ او احمد علي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

رتوديرو ۾ عيد خريداري ڪرڻ لاءِ نڪتل عورت وچ شهر ۾ هٿياربندن هٿان قتل

شادي شده عورت سنڌو ڪوکر کي آزاد ميدان پرسان وچ بازار ۾ سرعام هٿياربندن گولين هڻي قتل ڪيو

ڪوکر برادري کي اعتراض هيو ته سنڌو ڪوکر بروهي برادري ۾ شادي ڇو ڪئي آهي: مڙس محمد گل بروهي

مقتولا عورت کي ڇهن ٻارن جي اولاد هئي ۽ ٻارڙن جي لاءِ عيد جا ڪپڙا وٺڻ لاءِ گهران نڪتل هئي ته ڪيس قتل ڪيو ويو

ٺٽون ديرو(رپورٽ شاد پٺو) رتوديرو ۾ عيد خريداري ڪرڻ لاءِ نڪتل عورت وچ شهر ۾ هٿياربندن هٿان قتل ٿي وئي. ٺٽين عيدگاهه محلي جي رهواسڻ 30 ورهين جي شادي شده عورت سنڌو ڪوکر کي آزاد ميدان پرسان وچ بازار ۾ سرعام هٿياربندن گولين هڻي قتل ڪري ڇڏيو آهي. مقتولا عورت جو لاش پوسٽ مارٽم لاءِ تعلقه اسپتال آندو ويو. مقتولا عورت جي امڙ روشن/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

سکر ۾ ملڪيت ڦٻائڻ جي چڪر
۾ ساهرن پاران ننهن کي شڪ جي
بنياد تي باهه ڏئي ساڙي ڇڏيو

سکر (رپورٽ امداد علي گل ڪلوڙ) سکر ۾ ملڪيت ڦٻائڻ جي چڪر ۾ ساهرن پاران ننهن کي شڪ جي بنياد تي باهه ڏئي ساڙي ڇڏيو حد جي پوليس رشوت عيوض عورت جو خون لوڙهڻ جي چڪر ۾. قتل ٿي ويل عورت ثميرا زال عبد القيوم عباسي جو پوسٽ مارٽم ڪرائڻ بغيرئي لڪ چپ ۾ لاش دفنايو ويو ساهرن پاران قتل /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

ٺٽون ديرو: هٿياربندن هٿان قتل ٿي ويل ناري جو لاش اسپتال ۾ پيل آهي

سکر ۾ پسند جو پرڻو ڪندڙ ناري هٿيار بندن جو گهر تي حملو، فائرنگ ۾ ناري مارجي وئي

عرفانا ذي قربان ميراڻي نوجوان عبدالرحيم شيخ ليو بسڪٽ فيڪٽري ۾ ڪم ڪندڙ پوهيت سان ناري پسند جو عدالتي پرڻو ڪيو هو

هٿيار بند موٽر سائيڪل سوار ناري کي ڳوٺ لعل مشاخ واري گهر اندر گهڙي انڌا ڌند فائرنگ ڪري قتل ڪرڻ بعد فرار ٿي ويا

پوليس پهچي لاش تحويل ۾ وٺي پوسٽ مارٽم ڪرائڻ بعد وارث مڙس حوالي ڪري ڇڏيو، گهر ۾ ڪهرام مچي ويو

سکر(رپورٽ .امداد علي گل ڪلوڙ) سائيٽ ايريا ٿاڻي جي حد اندر پسند جو پرڻو ڪندڙ ناري هٿيار بندن جو گهر تي حملو فائرنگ جي نتيجي ۾ ناري عرفانا ميراڻي قتل جوابدار فرار حد جي پوليس لاش تحويل ۾ وٺي پوسٽ مارٽم ڪرائڻ بعد لاش مڙس حوالي واقعي جو ڪيس داخل ٿي ن سگهيو تفصيل موجب. قريشي ڳوٺ پرسان ٺهير ڳوٺ جي رهواسڻ عورت ليو بسڪٽ فيڪٽري/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

دادو پرسان ڳوٺ الهيار ڪلوئي جي رهواسين پاران احتجاجي مظاهرو، نعريبازي

مير محمد ڪلوئي نواب غلام حيدر الهرکيو حيات يارو ڪلوئي ۽ ٻين احتجاجي مظاهرو ڪيو

مخالف ڌر هٿيارن جي زور تي اسان جي گهرن تي حملو ڪري گهرن ٻاهيون ڏئي ڇڏيون : مظاهرين

اسان جو مخالف ڌر خلاف ڪورٽ ۾ ڪيس هلندڙ آهي ڪيس تان هٿ ڪڻڻ لاءِ ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن

دادو (ن سنڌيار) بي ايس پٽ گل محمد ٺٽين ڳاج ٿاڻي جي حد ڳوٺ الهيار ڪلوئي جي رهواسين مير محمد ڪلوئي نواب غلام حيدر الهرکيو حيات يارو ڪلوئي ۽ ٻين دادو پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪندي ميڊيا اڳيان دانهيون ته اسان /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

راٺيپور پوليس جو ڌوهارين
سان مبينه مقابلو، هڪ جوابدار
گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

راٺيپور (رپورٽر) راٺيپور پوليس جو ڌوهارين سان مبينہ مقابلو هڪ ڌوهاري لکمير عرف لکو مگنهار پسٽل ۽ گولين سميت زخمي حالت ۾ گرفتار ڪرڻ جي پوليس جي دعوا. رپورٽ موجب راٺيپور لڳ شاهاڻي پل تي ڌوهارين سان راٺيپور پوليس جو مبينہ مقابلو جنهن ۾ هڪ ڌوهاري گولي لڳڻ سبب زخمي ٿي پيو جڏهن ته سنڌس/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

دادو: ڳوٺ الهيار ڪلوئي واسي ٻالڪن خلاف احتجاج ڪري رهيا آهن

بدين: طوفان ٽرڻ ڪانپو متاثرن جي پنهنجي ماڳن موٽي ويا

انتظاميه پاران ٽرانسپورٽ فراهم . متاثر ماڻهو پنهنجا جهريل اجها ڏسي لڙڪ لاڙي ويٺا

سامونڊي پٽي مان آيل ماڻهن جي مطالبي تي انهن کي گاڏيون ڏنيون ويون آهن

پاڪ آرمي، رينجرز ۽ پوليس جي مدد سان متاثرين جي گهرن تي راشن ڏنو ويندو: اڳواڻ

بدين(رپورٽ مرتضيٰ ميمڻ) ضلعي انتظاميه بدين پاران ٻيرجوئي طوفان کان بچائڻ خاطر گولاڙچي، احمد راڄو، پڳڙا ميمڻ، سيراڻي ، ۽ گولو منڊرو ۾ قائم رليف ڪئمپن ترسيل سامونڊي پٽي واسين جي پنهنجي ماڳن واپسي ٿي وئي . ضلعي انتظاميه پاران ڪين ڳوٺن تائين پهچائڻ لئه ٽرانسپورٽ پڻ فراهم ڪئي وئي . جڏهن ته ان موقعي تي گولاڙچي جي مونو ٽيڪنيڪل/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

ڪراچي ۾ مشهور ڪاميڊين اداڪار ولي شيخ پاران احتجاج

منهنجي خلاف مال پيڙي جي انتظاميا غلط افواهه ڦهلائي مون کي ڪوڙو قرار ڏنو پيو وڃي: ولي شيخ

اڄ تي نادرن بائي پاس تي ڦورون ان وقت ڦر ڪئي جڏهن آئون مال پيڙي نادرن بائي پاس ڏانهن وڃي رهيو هئس

مختلف قسم سان حراسان ڪري ڪوڙو قرار ڪن ٿا جنهن تي آئون سخت لفظن ۾ مذمت ڪيان ٿو

ڪراچي(باغي ساگر پنهوار) ڪاميڊين اداڪار ولي شيخ پنهنجي هڪ وڊيو بيان ۾ چيو آهي ته منهنجي خلاف مال پيڙي جي انتظاميا غلط افواهه ڦهلائي مون کي ڪوڙو قرار ڏنو پيو وڃي، ولي شيخ چيو ته مون کي چار تاريخ اڄ تي نادرن بائي پاس تي ڦورون ان وقت ڦر ڪئي جڏهن آئون مال پيڙي نادرن بائي پاس ڏانهن وڃي رهيو هئس جنهن بعد مون هڪ وڊيو جاري ڪيو ته مال/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

نوشهروفيروز ۾ پسند
جو پرڻو ڪندڙ جوڙي
پاران تحفظ لاءِ احتجاج

نوشهروفيروز(رپورٽ منظور ملڪ) پسند جو پرڻو ڪندڙ جوڙي جو تحفظ لاءِ احتجاج. پسند جي شادي ڪرڻ تي مائٽ جان جا ويري بڻجي ويا آهن تحفظ ڏنو وڃي. جوڙي جو مطالبو خبر موجب پسند جي شادي ڪندڙ ناري ناهيد ميمڻ پنهنجي مڙس ملوڪ لاکو سان گڏ تحفظ ڏيارڻ لاءِ عوامي پريس ڪلب ڪنڊيارو پهچي احتجاج ڪندي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 11

نوشهروفيروز: پسند جو پرڻو ڪندڙ جوڙو تحفظ لاءِ احتجاج ڪري رهيو آهي

دادو پرسان ڄامپور پنهورڪي جي رهواسين پاران احتجاج

مخالف ڌر ڌاري قسم هڻڻ باوجود ڪنهن به نيڪ مردن تي فيصلن تي اچڻ تيار نه آهن: مظاهرين

جوابدارن گرفتار ڪري سخت کان سخت سزائون ڏئي اسان غريب مسڪينن سان انصاف ڪيو وڃي

اسان غريب مسڪينن مٿان هر روز رستا روڪي قاتلاڻا حملا ۽ اسان جي ۽ گهرن مٿان فائرنگ ڪندا رهن ٿا

دادو (ن سنڌيار) جوهي تعلقي جي ڳوٺ ٻارهوواٽر ڪورس ديه ڄامپور پنهورڪي جي رهواسين حاجي حسين مستوئي جهنڊو خان حسن مستوئي پريل غلام عباس ۽ رضا محمد مستوئي ۽ ٻين احتجاجي ڪندي ميڊيا اڳيان دانهين ته گذريل 22 سالن کان منهنجي ذاتي ۽ ڪاني ساڍا 3 ايڪڙ زرعي زمين تي مخالف ڌر وقت جا وحشي درندا سڄڻ مستوئي لطيف سرور مبين/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12

اوباڙو ۾ رند مائنر شاخ کي 50 فٽ گهارو پوڻ بعد 5 ڏينهن گذري ويا

آباد گار خان ش. ڏتي بخش ش. گلزار رند ۽ ٻيا آبپاشي عملي خلاف سراپا احتجاج بڻيل

آبپاشي عملي خلاف جلد ڪارروائي ڪري رند مائنر شاخ جا ڪنارا مضبوط ڪيا وڃن: مظاهرين

اوباڙو(غلام علي رند)اوباڙو رند مائنر شاخ کي 50 فٽ گهارو پوڻ بعد 5 ڏينهن گذري ويا ... گلزار رند ۽ ٻيا آبپاشي عملي خلاف احتجاج بڻيل ... /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

ٺٽون ديرو پوليس مبينا مقابلي ۾ هٿياربند کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري ورتو

گرفتار ٿيل هٿياربند جي سڃاڻپ ٻاڏه واسي سليم پٽ رحمت الله ٽيوٽو طور ٿي

گرفتار ڌاڙيل مٿان ڪيترائي ڪيس داخل ٿيل آهن، وڌيڪ جاچ ڪريون پيا: پوليس

ٺٽون ديرو(رپورٽ شاد محمود پٺو) ٺٽون ديرو پرسان پيرمتارو روڊ تي ڪروائي ڳوٺ ٻاهران ٺٽون ديرو پوليس مبينا مقابلي ۾ هٿياربند کي زخمي حالت ۽ ... دعوا ڪئي آهي. زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيل هٿياربند/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

ٺٽون ديرو: مبينا پوليس مقابلي ۾ زخمي ٿيل جوابدار اسپتال ۾ داخل آهي

ڪراچي : سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي ڊويزن جو ڪائونسل اجلاس

اجلاس ۾ سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي مرڪزي نائب صدر جڳديش آهوجا ۽ ٻين جي شرڪت

ايس يو پي صلاحيتون ڪتب آڻيندي ڪراچيءَ اندر تنظيمي نيٽورڪ مضبوط ڪندي: اڳواڻ

ڪراچي(باغي ساگر پهنوار)سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي ڪراچي ڊويزن جو ڪائونسل اجلاس ڊويزنل صدر منير مگسي جي صدارت هيٺ ٿي گذريو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 18

سکر: پراڻي سکر جا ڪيترائي ٽرانسفارمر گرمي جي سٽ نه صحيح سگهيا

مختلف هنڌن تي ٽرانسفارمر سڙي ويا، فيڊر ٽرپ، جمپر ٽٽي پوڻ ڪري علائقن جي بجلي بند رهي

بجلي جي فراهمي کي يقيني بڻائي اسان کي عذاب مان ڪڍي بجلي ڏني وڃي : رهواسي

سکر (رپورٽ امداد علي گل ڪلوڙ) پراڻي سکر جا ڪيترائي ٽرانسفارمر گرمي جي سٽ ن صحيح سگهيا ڪن هنڌن تي سڙي ويا ڪن جا فيڊر ٽرپ ت ڪن جا جمپر ٽٽي پوڻ ڪري علائقن جي بجلي بند رهي جنهن سبب بجلي جي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 20

بدين: 31 هزار ماڻهن جي پنهنجي گهرن ڏانهن واپسي شروع ٿي وئي

سامونڊي پٽي مان آيل ماڻهن جي مطالبي تي انهن کي گاڏيون ڏنيون ويون آهن: ڊي سي

طوفان جي خدشي سبب ضلعي انتظاميہ 31 هزار ماڻهو سامونڊي پٽي مان ڪڍيا

بدين (رپورٽ مرتضي ميمڻ) سامونڊي طوفان ٻيرجوئي جي خطري سبب سامونڊي پٽي مان لڏپلاڻ ڪري آيل 31 هزار ماڻهن جي پنهنجي گهرن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 22

بدين: ڊي سي ۽ اي سي رليف ڪئمپن جو دورو ڪري رهيا آهن

ٺٽو: شهيد مخدوم بلاول سمون جي 572 هين سالگرهه ملهائڻ واري تقريب

سما دؤر سنڌ جو خودمختيار، آزاد ۽ خوشحال ترين دور رهيو : ڊاڪٽر محمد علي مانجهي

مدثر قومي گيت ۽ شاعري ترنم ۾ ڳنگنائي مخدوم بلاول شهيد کي ڀيٽا پيش ڪئي

ٺٽو(جاويد لطيف ميمڻ) سنڌ ڪلچرل فورم ضلعي ٺٽي طرفان سنڌ دوست صوفي بزرگ ۽ ارغوني لشڪرن خلاف ڀرپور جدوجهد ڪرڻ لاءِ بلاولي تحريڪ جو بنياد وجهندڙ شهيد مخدوم بلاول سمون جي 572 هين سالگرهه ملهائڻ واري تقريب/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 24

مٽي سول اسپتال جي ميڊيڪل آفيسر جو لاش ڪوارٽر مان هٿ

ڊاڪٽر خالد فراش هالا جو رهائشي هو ۽ مٽي ۾ هر آچر 24 ڪلاڪ ڊيوٽي ڪندو هو

ڊاڪٽر خالد رات ڳوٺ کان مٽي ڊيوٽي ڪرڻ پهتو هو ۽ اڄ صبح سنڌس اسپتال ۾ ڊيوٽي هئي

مٽي(رپورٽر) مٽي سول اسپتال جي ميڊيڪل آفيسر ڊاڪٽر خالد فراش جو سنڌس سرڪاري رهائش واري ڪوارٽر مان لاش مليو آهي اطلاع تي اسپتال انتظاميہ ۽ پوليس اسپتال جي سرڪاري ڪوارٽر ۾ ٿيل واقعي واري هنڌ پهچي لاش/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 27

مٽي: ڊاڪٽر خالد فراش جو مڙهه اسپتال ۾ پيل آهي

ٺٽون ديرو ۾ بهترين سرجڻهار منٺار سولنگيءَ جو 56 هين ڏينهن جي تقريب

سالگرهه تقريب ۾ ڪامريڊ حسين بخش ناريجو، سيد سڪندر علي راشدي ۽ ٻين جي شرڪت

تقريب ۾ علي رضا سولنگي، ناصر جمال سولنگي، ياسر سولنگي ۽ ٻيا پڻ موجود هئا

ٺٽون ديرو(رپورٽ شاد محمود پٺو) سنڌي ادبي سنگت ۽ سنڌي شاعريءَ جي بهترين سرجڻهار منٺار سولنگيءَ جو 56 هون جنم ڏهاڙو سنڌي ادبي سنگت شاخ ٺٽون ديرو ۽ منٺار سولنگي اڪيڊمي پاران سنڌس رهائشگاهه تي ملهايو ويو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 29

دادو: مقتول اعجاز چانڊيو جي وارثن پاران احتجاجي مظاهرو، نعريبازي

بااثر جوابدار قتل ڪيس تان هٿ ڪڻڻ لاءِ ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن: مظاهرين جون دانهون

اسان جو نوجوان کي قتل ڪندڙ جوابدارن مان هڪ به گرفتار ناهي ٿيو نوٽيس ورتو وڃي

دادو(ن سنڌيار) دادو جي گرزو پوليس ٿاڻي جي حد ۾ مهينو اڳ قتل ٿيل اعجاز چانڊيو جي وارثن مقتول جي بيواهه نويدان چانڊيو، منٺار چانڊيو، عبدالغفور چانڊيو ۽ قائم خاتون دادو پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪري جوابدارن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 31

نوشهروفيروز : سول اسپتال پاران مفت رت جي عطيي جي ڪئمپ لڳائي وئي

ضلعي جي مختلف علائقن ۾ رت جي عطيي بابت بيداري مهم شروع ڪئي آهي: اڳواڻ

انسانذات جي خدمت ۽ ڀلائي ڪري سگهجي رت جو عطيو ڏيڻ انسان جسم جي زڪوات آهي

نوشهروفيروز(ٻر)سول سرجن ڊاڪٽر خادم علي مگريو جي خصوصي تعاون سان فاطميہ بيسڊ بلڊ بئنڪ سول اسپتال نوشهروفيروز پاران مفت رت جي عطيي جي ڪئمپ ڳوٺ مڇرو ۾ لڳائي وئي جنهن ۾ آرگنائيزر عتيق رحمان وسطڙو، عبدالغفار /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 33

نوشهروفيروز: سول اسپتال ۾ لڳايل رت عطيو جي ڪئمپ جو ڏيک

شهدادڪوٽ ۾ نادرا آفيس کي شهر کان ٻاهر منتقل ڪرڻ خلاف آل پارٽيز ڪانفرنس

نادرا آفيس شهر کان ٻاهر منتقل ڪرڻ واري عمل خلاف اڄ جي ڏينهن کان احتجاجي تحريڪ هلائڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو

ايس يو پي، ايس ٽي پي، شعبا تنظيم، جي يو آءِ، جماعت اسلامي، سوشل ورڪر اتحاد ۽ ٻين پڻ شرڪت ڪئي

چونڊيل نمائندن نادرا جي اعلي عملدارن سميت ٻين اعلي ادارن کان مطالبو ڪندي گهر ڪئي وئي

شهدادڪوٽ(شاهد اعوان)شهدادڪوٽ ۾ شهري اتحاد جي ميزباني هيٺ نادرا آفيس کي شهر کان ٻاهر منتقل ڪرڻ خلاف آل پارٽيز ڪانفرنس ڪوٺائي وئي ... اڳواڻ نادرا آفيس شهر کان ٻاهر منتقل ڪرڻ واري/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 14

ٽنڊو غلام حيدر پرسان
چوڪيدارن مٿان مال جي
واپارين جو مبينا حملو، زخمي

ٽنڊو غلام حيدر (ن س) ٽنڊو غلام حيدر تلهار مال پڙي پرسان ڪنول رائيس مل جي پلاٽ تي پارڪنگ تان چوڪيدارن مٿان مال جي واپارين جو مبينا حملو جنهن جي نتيجي ۾ حملو ڪندڙن جوابدارن الهجڙيو چانڊيو ۽ غلام اڪبر چانڊيو کي رتوت ڪري شديد زخمي ڪري ڇڏيو هو ڏانهن زخمين کي مقامي اسپتال مان/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 16

شهدادڪوٽ: شهري اتحاد پاران ڪوٺايل اي پي سي جو ڏيک

سکر ٽريزري جي سب اڪائونٽنٽ مسعود قريشي جي گهر کي باهه لڳي وئي

باهه لڳڻ سبب گهر ۾ پيل سامان سڙي رک ٿي ويو جنهن جي ماليت 10 لک کان وڌيڪ ٻڌائي وئي

اي سي، فرج، ٽي وي فرنيچر ۽ ٻيو گهرو سمورو سامان سميت قيمتي رڪارڊ باهه سبب سڙي رک ٿي ويو

سکر (رپورٽ امداد علي گل ڪلوڙ) سکر ٽيزري جي سب اڪائونٽنٽ مسعود قريشي جي گهر کي بجلي جي شاٽ سرڪٽ لڳڻ سبب باهه لڳي وئي گهر ۾ پيل سامان سڙي رک ٿي ويو جنهن جي ماليت 10 لک کان وڌيڪ ٻڌائي ٻي وڃي تفصيل موجب. پراڻي سکر جي قريشي ڳوٺ واري علائقي ۾ سکر جي ڊسٽرڪٽ اڪائونٽ آفيس جي آڊيٽر مسعود قريشي جي گهر کي اوچتو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 17

نوشهروفيروز ۾ گندگي جو آزار ٿيڻ خلاف احتجاجي مظاهرو، نعريبازي

پارٽيز الائينس پاران مختلف تنظيمن پاران ڊرٽو ڪامورن خلاف تحريڪ جو آغاز ڪيو ويو

انتظاميا ۽ چونڊيل نمائندن جي لاپرواهي سبب شهر گندگي جو ڍير بڻجي ويو آهي: مظاهرين

گندگي سبب سخت پريشان ٿي ويا، معاملي جو نوٽيس وٺي واهر ڪري انصاف ڪيو وڃي

نوشهروفيروز(رپورٽ اسد علي عمراڻي) ڪروڙين روپيا خرچ ٿيڻ باوجود نوشهروفيروز ۾ گندگي جو آزار نه ٿيڻ، شهر کي نئون ڊرينيج سسٽم ، رينج مشين ڏيڻ جي گهر، ملازمن جو ويزا سسٽم ختم ڪري ۽ ڪرپٽ عملي خلاف ڪاروائي ڪرڻ جي گهر، نوشهرو فيروز ۾ ميونسپل عملي خلاف سياسي، سماجي تنظيمن پاران مورو سکر رو ڊ ڌرو سخت نعري باز ڪئي وئي خبر موجب: نوشهروفيروز /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 19

بلڙي شاهه ڪريم لڳ شهر
مويا ۾ سنڌ سيا جي اڳواڻ جي
قيادت ۾ احتجاجي مظاهرو

بلڙي شاهه ڪريم (رپورٽر) بلڙي شاهه ڪريم لڳ شهر مويا ۾ سنڌ سيا جي اڳواڻ سنڌي انعام جي اڳوائي ۾ مويا شهر جيئي سنڌ تحريڪ جي اڳواڻ سورهيہ سنڌي شاگرد هالار چانگ ۽ سنڌ مان ڪنيي گم ڪيل قومي ڪارڪنن جي آزادي لاءِ احتجاج مظاهرو ڪيو ويو سنڌ سيا جي اڳواڻ سنڌي انعام جو چوڻ آهي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 21

نوشهروفيروز: گندگي جي آزار خلاف رهواسي احتجاج ڪري رهيا آهن

مبارڪپور ٿاڻي جي حد ۾ ڦر دوران 2 ڀاڳيا قربان مهر ۽ سيف الله زخمي ٿي پيا

ڳوٺاڻن ۽ پوليس ڌوهارين جو پيڇو ڪيو ته عادلپور ٿاڻي جي حد ڳوٺ مهر وٽ ڌوهاري موٽرسائيڪل ڇڏي ويا

فائرنگ سبب ڌوهارين جي گولي لڳڻ سبب ڪري ڳوٺ وڏڻ مهر واسي فقير محمد مهر ٺڏي قتل ٿي ويو

پوليس جي جوابي فائرنگ ۾ 2 ڌوهاري مارجي ويا آهن، جن جي سڃاڻپ نٿي سگهي

جان محمد سوسائٽي / سلطانپور (نمائندن وٽان) مبارڪپور ٿاڻي جي حد ۾ ڦر دوران ٻه ڀاڳيا قربان مهر ۽ سيف الله زخمي ٿي پيا ڳوٺاڻن ۽ پوليس ڌوهارين جو پيڇو ڪيو ته گهوٽڪي ضلعي جي عادلپور ٿاڻي جي حد ڳوٺ مهر وٽ ڌوهاري موٽرسائيڪل ڇڏي ڪچي ايڪڙن جي ٻيلي ۾ فرار ٿي لڪي ويا جڏهن ته سوين علائقي واسين ۽ پوليس ٻيلي کي گهيرو ڪري ان بعد ڌوهارين پوليس/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 23

ڊي سي سجاول امتياز علي ابڙو پاران طوفان متاثرن جي مختلف ڪئمپن جو دورو

ضلع انتظاميہ جي مدد سان سجاول جي گورنمينٽ بوائز ڊگري ڪاليج ۽ بوائز هاءِ اسڪول سجاول ۾ ترسايو ويو

خطري کان اڳ 1350 سئو ماڻهن کي ريسڪيو ذريعي محفوظ جڳهن تي پهچايو ويو : ڊپٽي ڪمشنر

محمد اسماعيل سرويچ، امتياز ميمڻ، ساگر سليم ڪوسو، نزاڪت شاهه، خالد طاهراڻي ۽ جاني جوکيو موجود هئا

سجاول (ٻ ر) ڊي سي سجاول امتياز علي ابڙو طوفان متاثرن جي مختلف ڪئمپن جو دورو ڪيو. متاثر خاندان جي ٻارڙن ۾ راندينڪا تقسيم ڪيا، سجاول ضلع ۾ ڪجهه ڏينهن اڳ امڪاني طوفان جي خطري کان بچاءَ لاءِ شاهه بندر/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 25

هوسڙي ٿاڻي جي حد ۾ نئين
ايس ايڇ او چارج سنڀالڻ بعد
منشيات عروج تي پهتل

حيدرآباد (رپورٽر) هوسڙي ٿاڻي جي حد ۾ نئين ايس ايڇ او چارج سنڀالڻ سان هوسڙي علي اصغرآباد ڪالوني ٻهارڪالوني بيهڻ موري جي موڪل بدنام منشيات فروشن کي ڏئي ڇڏي بااثر مها منشيات فروش وري سرگرم ڪورٽ سڳوري ۽ شيرجيل انام مميڻ ۽ جي حڪمن کي هوا ۾ اوڏائي ڇڏيو اسٽيٽ بڻيل قانون /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 26

سجاول: ڊي سي امتياز علي ابڙو رليف ڪئمپ جو دورو ڪري رهيو آهي

ٺٽو: طوفان ٽرڻ بعد ساحل واسين پنهنجي ماڳن ڏانهن وڃڻ جو سلسلو جاري ڪري ڇڏيو

متاثرن کي محفوظ هنڌن تي منتقل ڪري سندن رهائش، کاڌي پيتي جو بهتر بندوبست ڪيو آهي: اڳواڻ

ڪوشش آهي ته هائوس ساحل واسي متاثرين لاءِ مختص ڪري کين گهربل سمورين سهولتون مهيا ڪيون

اڳواڻ بهتر قدم کڻي ساحل واسين کي محفوظ هنڌن تي منتقل ڪري سندن رهائش، کاڌي پيتي جو بهتر بندوبست ڪيو آهي

ٺٽو(جاويد لطيف ميمڻ)سامونڊي طوفان جو خطرو ٽري وڃڻ کان پوءِ محفوظ هنڌن تروڙي رليف ڪئمپن ۾ منتقل ٿيل ساحل واسين پنهنجي ماڳن ڏانهن وڃڻ جو سلسلو جاري ڪري ڇڏيو آهي، جن کي ضلعي انتظاميہ طرفان ٽرانسپورٽ سميت راشن پڻ مهيا ڪيو پيو وڃي، ٻئي طرف شيرازي هائوس ٺٽو تي قائم ڪيل ڪئمپ ۾ ترسيل سوين طوفان متاثرين کي پڻ پنهنجي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 28

متاثرن کي ٽرانسپورٽ جي فراهمي جا انتظام ڪيا پيا وڃن: ڊي سي ٺٽو

ساحلي علائقن مان لڏپلاڻ ڪري رليف ڪيمپن ۾ موجود ماڻهن جي واپسي وارو عمل جاري آهي

ٻئي فيز ۾ پاڪ فوج ۽ روينيو جي مدد سان ساحلي علائقن ۾ ٿيندڙ نقصانن جو ڪاٿو پڻ لڳايو ويندو

ڪنهن جو گهر طوفاني هوائن سبب مڪمل ڪري پيو آهي ته انهن کي خيما پڻ فراهم ڪيا ويندا ته جيئن کين ڪنهن به قسم جي پريشاني کان بچائي سگهجي

ٺٽو(جاويد لطيف ميمڻ) ڊپٽي ڪمشنر غلام فاروق سومرو چيو آهي ته سامونڊي طوفان ٻيرجوائي جي خطري جي پيش نظر ساحلي علائقن مان لڏپلاڻ ڪري رليف ڪيمپن ۾ موجود ماڻهن جي واپسي وارو عمل جاري آهي جيڪو اڄ شام تائين فائنل ٿي ويندو ۽ اٽڪل 16 کان 17 هزار ماڻهو جيڪي پنهنجي مٽن مائٽن ۽ عزيزن ڏانهن هليا ويا هئا انهن کي پڻ ٽرانسپورٽ جي فراهمي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 30

نوان جتوئي پرسان ڳوٺ سيد
چٽن شاهه جي گهرن تي
چڙهائي خلاف احتجاج

نوشهروفيروز(رپورٽ منظور ملڪ)نوان جتوئي پرسان ڳوٺ سيد چٽن شاهه م سيدن جي گهرن تي نوان جتوئي، ملياڻي ۽ فريد ديرو پوليس جي اهلڪارن سان چڙهائي ڪري چادر چوديواري جو تقدس پائمال ڪري ڇڏيو ان موقعي تي احتجاج ڪندي سيد عباس شاهه، سيد ياسين شاهه، سيد بلاول شاهه، سيد شهزاد شاهه ۽ ٻين چيو ته اسان مرد گهر م /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 32

نوشهروفيروز: ڳوٺ سيد چٽن شاهه واسي پوليس خلاف احتجاج ڪري رهيا آهن

ميرپور ٿاڻي جي درنگ چاچڙ موٽروي تي پوليس ۽ ڌوهارين وچ مقابلو، هڪ ڌوهاري مارجي ويو

مقابلي دوران مبينا هڪ ڌوهاري مارجي ويو آهي ۽ 2 ڌوهاري زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري ورتا آهن

پوليس ۽ ڌوهارين وچ ۾ مقابلي تي پيو مقابلي دوران هڪ ڌوهاري جي مارجي وڃڻ جا اطلاع آهن

ڌوهارين فائرنگ ڪئي فائرنگ جي ڏي وٺ ۾ ڪيس پوليس هٿان هڪ ڌوهاري مارجي ويو: پوليس

گهوٽڪي (رپورٽر) گهوٽڪي ڀيلو ميرپور ٿاڻي جي درنگ چاچڙ موٽروي تي پوليس ۽ ڌوهارين وچ ۾ مقابلو تي مقابلي دوران مبينا هڪ ڌوهاري مارجي ويو آهي ۽ 2 ڌوهاري زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري ورتا آهن ابتدائي طور تي ٻڌايو پيو وڃي درنگ چاچڙ پرسان لوڪيشن 468 موٽروي تي پوليس ۽ ڌوهارين وچ ۾ مقابلي تي پيو مقابلي دوران هڪ ڌوهاري جي مارجي وڃڻ جا /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 34

*** روزاني سنڌيار سکر پبلشر اي حسين، سم پرنٽنگ پريس بي آر ٽاور چندريگر روڊ ڪراچي مان ڇپرائي سکر آفيس گهر نمبر سي 92، دهلي مسلم هائوسنگ سوسائٽي ايئرپورٽ روڊ سکر مان پڌري ڪئي وئي ***

روزاني
سنڌيار
ايڊيٽر: اعجاز مهر
Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com

آچر 18 جون 2023 ع

سنڌ جا لڙڪ ڪير اُگهندو!

شڪارپور ضلعي جي رستم ٿاڻي جي حد چيمن سڪپور ۾ پراڻي ڪارنهن تڪرار تان دوداڻي جتوئي برادري جي ٻن ڌرين ۾ خوني تڪرار جي ڇٽنگ وري دکي پنيت ٻڌجي وئي ۽ جهيڙيندڙ ڌرين هڪٻئي تي راڪيٽ لانچرن سميت جديد هٿيارن جو استعمال ڪيو. پنجن ڪلاڪن تائين جاري رهندڙ ان جهيڙي ٻن عورتن سميت ڇهن ڄڻن کان حياتيون کسي ورتيون. ٻن عورتن جي شديد زخمي ٿيڻ جا پڻ اطلاع آهن. پنجن ڪلاڪن تائين علائقو جنگ جو ميدان بڻيل رهيو پر پوليس اطلاع باوجود به نه پهتي. اهڙي ئي خبر جيڪب آباد پرسان ڳوٺ سچل ٽالاڻي جي حوالي سان به رپورٽ ٿي آهي. جتي ڪارنهن تڪرار تان ٻن ڀائرن سميت ٽي ڄڻا قتل ڪيا ويا آهن.

سنڌ مقتل گاهه بڻجندي وڃي پر منتظمين اڃان تائين فتح جا جشن ملهائڻ کان واندا ئي نٿا ٿين. هر پاسي خوشيون ۽ شادمانا آهن. رقص آهن. ڪين اها به پروڙ ناهي يا وري پروڙ لهڻ جي ڪوشش ئي نه ڪئي وئي آهي ته سندن "بادشاهيءَ" جي ڪنهن ڪنڊ ۾ ڪنهن جي ڪا رات رنجائي گذري آهي. ڪنهن گهر ۾ ماتم برپا ٿيو آهي. ڪنهن جي ڪائنات اجڙي وئي آهي. ڪنهن جي جند جو جهونا ڳڙهه جُهري ويو آهي. پر انهن جو اڃان جشن پوروئي نه پيو ٿئي. جو انهن مڪاني ادارن ۾ تاريخي سوپ جي مومل ماڻي ورتي آهي. اهي ڪنهن سانحي کي دل تي ڪٿي پنهنجي فتح جي ذائقي کي ڪسارو ڇو ڪن؟! اهي پنهنجي ڏيڍ ڏهاڪي واري حڪمرانيءَ ۾ سنڌ کان رسي ويل امن موٽائي نه سگهيا آهن. اڄ به قبيلائي دهشتگردي جاري آهي. اڄ به اجتماعي اغوائن جون وارداتون ٿي رهيون آهن. اڄ به پوليس ڪماني اعليٰ منتظمين توڙي قانون جي ڳالهه مڃڻ بدران ترجي پوتار جي تابعداري ڪن ٿا.

توڙي جو حڪمراني عوامي خدمت جو نالو آهي. جنهن لاءِ ئي عوام پنهنجي ووٽ جي ذريعي مينڊيٽ ڏيندو آهي ته جيئن حڪمران قانون جي عملداري ذريعي عوام جي تحفظ واري آئيني ذميواري پوري ڪري سگهن پر هتي شايد حڪمرانن ان کي دل پشوريءَ جو ذريعو سمجهي ورتو آهي. جو امن امان ۽ عوام جي تحفظ جي ذميواري انهن جي ترجيح نظر نٿي اچي. پوليس عملدارن جون مقرريون سردارن ۽ پوتارن جي فرمائشن تي ٿين ٿيون ۽ پوليس رڳو انهن جي ايجنڊا جي تڪميل ۾ مصروف هوندي آهي. ڏوهه انهن پوتارن جي معيشت بڻيل آهن. جيڪي پوتار سنڌ ۾ امن امان قائم ڪرڻ ۾ وڏي رڪاوٽ بڻيل آهن لڳي ايئن ٿو ته منتظمن اهي ضلعا ڄڻ ته پوتارن کي مقاطعي تي ڏيئي ڇڏيا آهن. جتي اهي اچي ڪاري جا مالڪ آهن. ڏوهن جي معشيت جا محور ۽ مرڪز آهن. ڌاڙيلن جي مٿي تي به انهن جي مهر جو هٿ آهي. اسان اڳ به هنن ئي ڪالمن ۾ اهو چوندا رهيا آهيون ته جيستائين قطع نظر انهن جي سياسي وابستگي جي، انهن پوتارن ۾ هٿ نٿو وڌو وڃي. تيستائين ڏوهن ۾ گهٽتائي ممڪن نه آهي

سنڌ ۾ جيڪي خطرناڪ ۽ جديد هٿيار ڌاڙيلن وٽ آهن. اهڙائي جديد هٿيار سنڌ ۾ جهيڙيندڙ برادرين وٽ پڻ آهن. توڙي جو سنڌ ۾ جديد هٿيارن جون فيڪٽريون ته ناهن ته پوءِ اهي هٿيار ڪٿان ٿا اچن؟ هٿيار قبيلائي دهشتگرديءَ جي لائف لائين آهن. جيستائين سنڌ ۾ هٿيارن جي ٻهچ آهي، وڪري جا گهٽ گهيڙ بند نٿا ڪيا وڃن. تيستائين سنڌ ۾ امن جا امڪان پيدا ٿي نه سگهندا. اسان اڳ به اها گهر ڪندا رهيا آهيون ته سنڌ ۾ جهيڙيندڙ ڌرين کي بي هٿيار ڪيو وڃي ۽ اهو ڀلا حڪومت لاءِ ڪهڙو ڏکيو ٽاسڪ آهي؟ اهو ڪم ته پوليس ۽ سنڌ ۾ "وفاقي مهمان فورس" کان گڏيل طور تي به وٺي سگهجي ٿو پر حڪمرانن جي اها مرضي نظر نٿي اچي.

سنڌ ۾ امن امان لاءِ گهٽي بجيٽ رکي وڃي ٿي پر اها خرچ ڪٿي ٿي ٿئي؟ هونئن ته اهو پراڻو ڊائلاگ آهي ته "پوليس کي سڀ خبر آهي" پر اها حقيقت به آهي. رڳو پوليس ۾ سياسي مداخلت بند ڪري ان کي فري هينڊ ڏنو وڃي ته پوليس خطرناڪ هٿيارن جي سپلاءِ ۽ وڪرو بند ڪرائي سگهي ٿي. پوليس کي اها به خبر آهي ته ڪير هُشي ۽ هٿيارن جي زور تي قبيلائي دهشتگردي ڪرائي ڪنهن جي ايجنڊا جي تڪميل ڪرائي رهيا آهن. پوليس کي اها به خبر آهي ته اهي ڪير آهن. جيڪي سنڌ ۾ اغوا انڊسٽري جا سرپرست آهن. اهي ڪهڙيون قوتون آهن. جيڪي سنڌ جي اجتماعي شعور کان خائف ۽ خوفزده آهن. سنڌ جو امن جن جي اک جو ڪنڊو رهندو آيو آهي! پوليس کي سڀ خبر آهي. جڏهن پوليس کي سڀ خبر آهي ته ڇا سنڌ جي منتظمين کي سڀ خبر نه هوندي؟ ائين به ڪونهي ته سنڌ انتظاميا ايتري بيوس آهي. جو اها ڪجهه نٿي ڪري سگهي. حڪمران سڀ ڪجهه ڪري سگهن ٿا. پر جڏهن اهي سچائيءَ ۽ نيڪ نيتيءَ سان سنڌ کي امن جو هندورو بنائڻ چاهين ته سڀ ڪجهه ممڪن آهي. سوال اهو به آهي ته جيڪي پوليس عملدار ضلعن ۾ امن امان قائم نٿا ڪرائي سگهن ته اهڙي نا اهل نفريءَ کي ڪهڙي ثواب خاطر عوام جي ٽيڪسن جي ناڻي تي ڇٽي ٻڌائي ڪهڙي ثواب خاطر پالجي!

بقايا 01 *

گرفتار ڪيو اسلام آباد جي عدالت ۾ پيشي جي موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي صحافي سوال ڪيو ته توهان رانا ثناء الله کي جيل ۾ وڌو هو. ڇا هاڻي اهي سڀ ڪجهه ڪري رهيا آهن؟ان تي شهريار آفريدي چيو ته واضح آهي ته رانا ثناء الله کي جيل مان نه ناهي وڌو. ميجر جنرل جي سربراهي ۾ اينٽي نارڪوٽڪس فورس، اي اين ايف رانا ثناء الله کي گهجهي اطلاع تي گرفتار ڪيو. رانا ثناء الله خلاف اي اين ايف وٽ سڀ ڪجهه هو. مون ڪڏهن به ڪنهن سان بدتميزي نه ڪئي. تحريڪ انصاف جي اڳواڻ چيو ته رياست هڪ ماءُ آهي ۽ ماءُ ٻارن کي نه ڌاهيندي آهي. الله رکي منهنجي ڌرتي ماءُ. جيڪڏهن تون سچ تي آهين ته تنهنجي لاءِ رب ئي ڪافي آهي. پارٽي ڇڏيندڙن بابت ڪجهه نه چوندس. الله ئي ڄاڻي ٿو ته ڪهڙي حالت ۾ ماڻهو پارٽي ڇڏي ويا. هي آزمائشون اينديون. الله اسان سڀني کي سرخرو ڪري.

بقايا 02 *

۾ گرفتار ڪيو ويو. اڊيالا جيل ويو ۽ ملتان ۾ ڪيس داخل ڪيا ويا. انهن ڪوڙن ڪيسن سان انتظاميه جي ساک متاثر ٿي آهي. عدالت منهنجي گرفتاري کان اڳ ضمانت منظور ڪري ورتي آهي. منهنجو ضمير مطمئن آهي ۽ منهنجو هٿ صاف آهي. شاهه محمود قريشي چيو ته پرڏيهي وزير جي حيثيت سان سڄي دنيا ۾ پاڪستاني ادارن جو دفاع ڪيو آهي. مان ڪنهن به ريڙهاڪيءَ ۾ ملوث نه هوس ۽ نه ئي ان جي حق ۾ آهيان. 40 سالن جي حب الوطني جي سياست ۾ جتي هو اتي بيٺو آهيان. هن وڌيڪ چيو ته جيل ۽ اڪيلائي ۾ امن ڪيئن قائم ٿي سگهي ٿو. جون ۾ جيل ۾ نل جو پاڻي هو.

بقايا 03 *

جيڪڏهن سنڌ جي اسڪيم نه رکي وئي ته حڪومت سان گڏ نٿا هلي سگهون. سنڌ اسيمبلي ۾ خيالن جو اظهار ڪندي مراد علي شاهه چيو ته سنڌ سان ناانصافي قبول ناهي. سنڌ کي حق ملڻ گهرجي، ائين ڪم نه هلندو. وفاق کي سنڌ کي ترجيح ڏيڻي پوندي. هن چيو ته ڪراچي شهر ڀٽو جو آهي ۽ ڀٽو جو ئي رهندو. چوڻن جي بائيڪاٽ جو فيصلو ايم ڪيو ايم پاڻ ڪيو. پنهنجي خرابين جو الزام اسان تي نه هڻو ايم ڪيو ايم ميجور پارٽي آهي پر هن پيري ان ميجور فيصلا نه ڪيا. سندس چوڻ هو ته 11 هون پيرو بجيٽ بحث جو خاتمو ڪري رهيو آهيان. پهريون پيرو 1972 ۾ سنڌ اسيمبلي آيو هيس. ون يونٽ ڪانپوءِ اسيمبلي ٺهي هئي. اسان ڪيترائي دور ڏٺا آهن. اپوزيشن کي ڳالهائڻ نه ڏنو ويندو هو.

بقايا 04 *

شهزادي فيصل بن فرحان پهريون ڀيرو ايران پهچي ويو. ايراني ميڊيا موجب سعودي پرڏيهي وزير اڄ ايران جي دوري تي راڄڌاني تهران پهتو جتي هن پنهنجي ايراني هم منصب حسين امير عبداللهيان سان ملاقات ڪئي. ايراني ميڊيا جو چوڻ هو ته ٻٽن لاڳاپن جي بحالي کان پوءِ ايران ۽ سعودي عرب جي پرڏيهي وزيرن وچ ۾ اها ٽين ملاقات آهي ۽ سعودي پرڏيهي وزير جو پهريون ايران دورو آهي. ايراني ميڊيا موجب سعودي پرڏيهي وزير ايران جي صدر ابراهيم رئيسي سوڌو ٻين اعليٰ اختيارين سان ملاقاتون ڪيون.

بقايا 05 *

کي خوشحال ڏسڻ چاهين پيا. ان جي برعڪس، جيڪي مادي خواهشون رکندڙ عمران خان سان گڏ ٽيگ ڪندا ڊاڪٽر حيدر علي هڪ اهڙو شخص آهي جنهن قومي اسيمبليءَ ۾ سوات جي عوام جي نمائندگي ڪئي ۽ هو ڪڏهن به

شور مچائيندڙن جو حصو نه رهيو ۽ نه ئي ٻين کي گاريون ڏيندڙن مان نه هو اهو غلط پارٽي ۾ هو سوات جا ماڻهو ان ڳالهه جا شاهد آهن ته پيپلز پارٽي ڪيئن انهن لاءِ جدوجهد ڪئي. ۽ جڏهن به هن سرزمين تي دهشتگردي مسلط ڪئي وئي ته اها پيپلز پارٽي ئي هئي جنهن خطي ۾ امن قائم ڪرڻ لاءِ جدوجهد ڪئي. شهيد محترمہ بينظير ڀٽو ملڪ جي خاطر شهادت قبول ڪئي ۽ سوات جي عوام وانگر دهشت گردن آڏو ڪڏهن به هار نه مڃي. پيپلز پارٽي انهن سمورن ماڻهن جو صفايو ڪرڻ جو فيصلو ڪيو جيڪي سوات وادي کي رت سان لال ڪرڻ چاهين پيا. اسان جي قربانين ۽ پوليس ۽ فوج جي قربانين سبب خطي ۾ امن قائم ٿين جو سبب بڻيو. بهرحال، خان انهن ئي دهشتگردن کي واپس وٺي آيو جن جو اسان پيڇو ڪيو هو سوات جا ماڻهو پنهنجي علائقي ۾ امن ۽ استحڪام لاءِ روڊن تي نڪرڻ تي خراج تحسين جا مستحق آهن. اڄ اسان ان ڳالهه کي ورجائڻ چاهيون ٿا ته پيپلز پارٽي سوات جي عوام سان ڪلهو ڪلهي ۾ ملائي بيٺل آهي ۽ هن علائقي جي ترقيءَ لاءِ هر ممڪن مدد ڪندي. اسان امن ۽ سلامتي جي اهميت کي سمجهندي، خطي ۾ اقتصادي خوشحالي آڻڻ لاءِ افغانستان سان ٻطرفي سطح تي ڪم ڪرڻ لاءِ تيار آهيون. اسان کي گهرجي ته دهشتگردن کي امن جو پيغام پهچائڻ جي ضرورت آهي . ڪين هٿيار ڦٽا ڪرڻ تي قائل ڪرڻ جي ضرورت آهي. اسان ڪو ٻيو آپريشن يا ٻي جنگ شروع ڪرڻ نٿا چاهيون. ماڻهو هاڻي امن جا مستحق آهن. پر امن خاطر ڪنهن به دهشتگرد آڏو جهڪڻ لاءِ تيار نه آهيون. اسان ڄاڻون ٿا ته پيپلزپارٽي ۽ سوات جي عوام جا جذبا هڪجهڙا آهن ۽ پنهنجي دهشتگرديءَ آڏو هٿيار ڦٽا نه ڪيا آهن اسان کي نئين متعارف ٿيل سياسي دهشتگردي کي به روڪڻ جي ضرورت آهي. پاڪستان جو هر شهري 9 مئي سانحي جي مذمت ڪري ٿو ان سلسلي ۾ سمورا اسٽيڪ هولڊر ۽ سياسي پارٽيون هڪجهڙا خيال رکن ٿيون. جنهن ڪري ڏوهارين کي عبرت جو نشانو بڻائڻو آهي. جيڪڏهن هڪ دفعو انهن کي معافي ڏني وئي ته ملڪ ۾ قانون، حڪومت يا جمهوريت نه رهندي. پيپلز پارٽي عوام لاءِ جيڪي قربانيون ڏنيون آهن ان جو مقابلو ڪا بي پارٽي نه ٿي ڪري سگهي. قائد عوام شهيد ذوالفقار علي ڀٽو قوم جي خاطر ڦاسي جي تختي تي لٽڪڻ کي ترجيح ڏني. اهڙي طرح شهيد محترمہ بينظير ڀٽو کي جنرل ضياء جي حڪومت تي تبصرو ڪرڻ جو موقعو مليو جڏهن سندس استقبال رڪارڊ توڙ اجتماع ذريعي ڪيو ويو پر هن پنهنجي عوام ۽ ملڪ لاءِ امن جو انتخاب ڪيو چيئرمين پيپلزپارٽي بلاول ڀٽو زرداري چيو ته جڏهن محترمہ بينظير ڀٽو کي شهيد ڪيو ويو ته منهنجي عمر 19 سال هئي. جيڪڏهن اسان ان وقت ڪو بيو نعرو لڳايون ها يا ايوان صدر جنهن ۾ مشرف ويٺو هو ان ڏانهن اشارو ڪري انتقام جو مطالبو ڪريون ها ته ملڪ سڙي رک ٿي وڃي ها. پر پوءِ به اسان ورجايو ته جمهوريت بهترين انتقام آهي. جن ماڻهن کي سياست ۾ آندو ويو ۽ هڪ امپائر جي حڪم تي ٽن ڏهاڪن تائين حمايت ڪئي انهن صرف هڪ رات جيل ۾ گذارڻ ڪانپوءِ رياست خلاف جنگ جو اعلان ڪيو. پيپلز پارٽي جو خيال آهي ته دهشتگردن ۽ سياسي دهشتگردن خلاف سخت ڪارروائي ڪئي وڃي. سوات جي عوام کي خبر آهي ته پيپلز پارٽيءَ جي دور ۾ سدائين غريبن جو خيال رکيو ويو اهو شهيد ذوالفقار علي ڀٽوءَ شهيد محترمہ جي دور ۾ هو جڏهن سوات جي ماڻهن کي روزگار ۽ مالڪي جا حق مليل هئا. قائداعظم نوجوانن کي مفت پاسپورٽ ڏئي پرڏيهه موڪليندو هو ته جيئن هو

اسان جو سوشل ميڊيا ۽ اسان جون ذميواريون

ڪوثر لوڌي

اج مان ان موضوع تي لکڻ لاءِ ايترو مجبور آهيان جو منهنجي صبر جي حد ختم ٿي وئي آهي. جو ته اسان سمجهون ٿا ته اخبارن ۽ اليڪٽرانڪ ميڊيا ۾ اهڙا ڪالم ۽ ٽاڪ شوز ٿيڻ گهرجن. جنهن ۾ موجوده صورتحال، جيو پوليٽيڪل ۽ اندروني ۽ بيروني معاملن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وڃي. پر اسان جو ڌيان اسان جي وڏي سماجي مسئلي ڏانهن نه پيو وڃي. جنهن کي روڪڻ نه صرف انتهائي ضروري آهي پر ان جي تدارڪ لاءِ هر شهري کي پنهنجو فوري ڪردار ادا ڪرڻو پوندو. پاڪ سڳورن صلي الله عليه وآله وسلم جن فرمايو ته انسان جي ڪوڙو ٿيڻ لاءِ ايترو ئي ڪافي آهي جو هن جيڪي ٻڌو آهي ان کي اڳتي ڪري ۽ ان سلسلي ۾ هڪ وڏو واقعو حضور اڪرم صلي الله عليه وآله وسلم جي دور ۾ به پيش آيو. اسان صرف اهو سوچون ٿا ته اسان ڪير آهيون ؟ اسان جو مذهب ڪهڙو آهي ؟ اسلام هڪ مڪمل ضابطہ حيات جو نالو آهي. اهڙيءَ طرح، گذريل ڪجهه سالن ۾ اسان جون روايتون، اسان جا رويا زوال پذير ٿيا آهن. سوشل ميڊيا خصوصي طو تي گاريون، اهڙيون گاريون جن جو تصور به شريف ماڻهون ڪري ته چرڪ نڪري وڃن. مان ٽوئيٽر جو استعمال ڪئي مهينن کان بند ڪيو آهي. پر ڪجهه ڏينهن کان پوءِ جڏهن مون ٽوئيٽر کوليو ته مون ڇا پڙهيو! ان کان پوءِ منهنجو ذهن عجيب ڪشمڪش ۾ مبتلا ٿي ويو آهي ۽ ٽوئيٽر هلائيندي محسوس ڪيو ته هڪ آمريڪي شخص اسان جي ملڪ ۾ اها باهه لڳائڻ جو ڪوشس ڪئي پر اهو نه سوچين ايتري وڏي عمر جي آهي ۽ جڏهن هو الله جي حضور پيش ٿيندو ته ڪهڙو جواب ڏيندو ۽ ان جي فالو ڪندڙن سوشل ميڊيا تي نعوذ باالله حافظ قران سان به ڪا رعائيت نه ڪئي. ظاهر آهي، اهو قلم لکڻ جي اجازت نٿو ڏئي. ڪجهه ڏينهن پهريان هڪ نئين نمبر تان واٽس ايپ تي ميسيج آيو . مان ان کي فوري تي ڊليٽ ڪرڻ ۾ ٿورڙي سستي جو مظاهرو ڪيو ان نمبر تان جنسي مواد آيو ته مون فوري طور تي رپورٽ ڪيو . مان هڪ پختي عمر جي عورت آهيان. پر جيڪڏهن اهو مواد نوجوان ڇوڪري يا ڇوڪرو ڏسندو ته ان جا جذبات مشتعل ٿيندا ۽ ان جي هٿ جيڪو به چڙهندو تباهي ۽ بربادي جي درد ناڪ ڪهاڻي جنم وٺندي. ان طرح والدين بلخصوص عورتون پنهنجي ٻارن جي هٿ ۾ موبائيل فون ڏين ٿيون. هاڻي ته ڪارٽون فلمون به نهڻ شروع ٿي ويون آهن جنهن کي ڏسڻ کان پوءِ ٻار ڳالهائڻ شروع ڪري ٿا ڏين جڏهن ته ان جي سوالن جو جواب والدين وٽ نه هوندا آهن . غلط ٽوٽڪا،ڪنهن به ڪاڌي جي شين جو وڪرو،يا ڪنهن برانڊ جي قيمت گهٽائڻ لاءِ اهڙيون وڊيوز ناهيون وينديون آهن جو اڪثر سادا ماڻهو ته پر عقلمند ماڻهو به ان جو شڪار ٿي ويندا آهن. اسان جي ملڪ جو هڪ مشهور خانگي چينل ارچتو سوشل ميڊيا تي ظاهر ٿيو ۽ خبر پئي ته ملڪ جي هڪ وڏي سياسي ۽ مذهبي شخصيت لاڏاڻو ڪري وئي. مان گاڏي ۾ ويٺي هيئس ته منهنجي دهڙڪن اچانڪ رڪجي وئي ۽ مان ان چئينل جي رپورٽر کي فون ڪيو ان کلي ڪري چيو ته اهو ڪنهن مذاق ڪيو آهي !اهڙو سنگين مذاق ۽ مذهب جي باري ۾ اها معلومات ڏني وڃي ٿي ته خدانخواسته ڪنهن ايماندار شخص جو ايمان ختم ٿي وڃي ته ان کان وڏو نقصان ۽ ان کان وڏو گناه ٿيو نٿو ٿي سگهي. هر ملڪ ۾ هر دور ۾ سياسي ۽ مذهبي شخصيتن ۽ قومي ادارن جي سربراهن کي ماڻهو پسند ۽ ناپسند ڪندا آهن. پر ان جو مطلب اهو ناهي ته توهان انهن بابت غلط قسم جي پروپيگنڊا. گندي سوشل ميڊيا مهم شروع ڪريو.اهو هڪ وڏو گناهه آهي ۽ ان شخص کي ڪڏهن به معاف نه ڪيو ويندو نبي ڪريم صلي الله عليہ وسلم جن فرمايو: اي ايمان وارؤ! پنهنجي والدين کي گاريون نه ڏيو.پاڻ سڳورن صلي الله عليہ وآلہ وسلم عرض ڪيو ته يا رسول الله صلي الله عليہ وآلہ وسلم ڪير بدبخت هوندو جيڪو پنهنجي والدين کي گاريون ڏيندو؟ان تي آپ صلي الله عليہ والہ وسلم فرمايو ته جڏهن شخص ڪنهن کي گار ڏيندو آهي ته در اصل اها گار ان جي پنهنجي والدين کي لڳندي آهي . عظيم شخصيت "جنهن کي نبين ۾ رحمت سڏيو وڃي ٿو".پاڻ سڳورن صلي الله عليہ وآلہ وسلم جي سيرت، سيرت ۽ حديثون پڙهو پوءِ معلوم ٿيندو ته اسان کي ڪهڙي مقصد لاءِ هن دنيا ۾ پيدا ڪيو ويو آهي ۽ ڪهڙي طرف وڃي رهيا آهيون.هاڻي اسان کي پنهنجي ارد گرد ۾ نظر رکڻي پوندي ته جيئن معاشري ۾ ٿيندڙ غلط عمل جو خاتمو آڻي سگهجي. جيڪڏهن اوهان جي ڪنهن به لفظ سان ڪنهن به برائي سکي ورتي ته اهو جيستائين برائي ڪندو رهندو ته تيستائين ان کي گناهه ۽ آذاب ملندو رهندو خدا جي واسطي ميڊيا ۾ غلط سرگرمين کي روڪيو وڃي ۽ جيڪي ان غلط عمل کان باز نٿا اچن ته انهن خلاف قانون حرڪت ۾ اچي ته انهن کي پابند سلاسل ڪيو وڃي. پنهنجي نفرت ڪنهن ٻئي تي مسلط نه ڪريو ۽ نه ئي ڪنهن جي لاءِ ايترو اڳتي وڌو ته ڪنهن انڌي ۽ آڪين واري ۾ فرق ختم ٿي وڃي. سوشل ميڊيا جي غلط استعمال کي روڪڻ لاءِ والدين ۽ استاد اهم ترين ڪردار ادا ڪري سگهن ٿا.

عالمي سطح تي پنهنجو نالو ناهي سگهن. صدر زرداري جي دور ۾ به اهڙا اصول لاڳو ڪيا ويا ۽ ماڻهن کي نوڪريون ڏنيون ويون. پر چوندبيل ڪٺ پتلي ان جي برعڪس ڪيو ۽ ماڻهن کان نوڪريون کسي ورتيون. اسان سمجهون ٿا ته معاشي صورتحال اهڙي آهي جو هر شهري پريشان آهي. پيپلز پارٽيءَ کي يقين آهي ته ان جو منشور. جيڪو شهيد ذوالفقار علي ڀٽو جو منشور آهي. هڪ اثاثو آهي. جيڪو اسان کي ورثي ۾ مليو آهي ۽ ان ۾ اسان کي درپيش سمورن سياسي چيلينجن جا جواب ۽ حل موجود آهن. اسان سمجهون ٿا ته پيپلز پارٽي ڪنهن بي پارٽي يا سياسي پارٽي سان نه پر بک، بدحالي، مهانگائي ۽ بيروزگاري سان وڙهي رهي آهي. اهو ڏينهن پري ناهي جڏهن اسان شهيد ذوالفقار علي ڀٽو جي منشور جي مدد سان انهن مسئلن جو خاتمو آڻينداسين. اسان چاهيون ٿا ته نئون نسل ملڪ جي ترقي لاءِ اسان جي مشن ۾ شامل ٿئي. هاڻي وقت اچي چڪو آهي ته انهن کي هڪ موقعو ڏنو ويو آهي ۽ جيڪڏهن هو ان مان فائدو حاصل ڪن ته ڪو مسئلو وڏو نه ٿيندو اسان کي انهن سياستدانن جي حمايت جي ضرورت آهي جيڪي عوام لاءِ محسوس ڪن ٿا ۽ حقيقي تبديلي آڻڻ چاهين ٿا. ملڪ جي آبادي جي اڪثريت نوجوانن تي مشتمل آهي ۽ انهن کي فيصلا سازي جي عمل ۾ ضم ڪرڻ پيپلز پارٽي جي اولين ترجيح آهي. چوڏهن مهينن ۾ هڪ نوجوان پرڏيهي وزير اهو ڪيو جيڪو ٻيو ڪو پهريان نه ڪري سگهيو پوري دنيا ۾ وڏي صلاحيت موجود آهي ۽ اسان ڄاڻون ٿا ته دنيا اسان سان گڏ ڪم ڪرڻ ۽ تعاون ڪرڻ لاءِ ڪيتري تيار آهي. جڏهن اسان موسمياتي تباهي جي مقابلو ڪري رهيا هئاسين . دنيا اهڙي وقت ۾ اسان سان گڏ بيٺل هئي. جڏهن ڪجهه حلقا اڳڪٿي ڪري رهيا هئا ته روس ۽ يوڪرين جي تڪرار تي ڌيان ڏيڻ ۾ مشغول آهن ۽ اسان تي ڪا توجهه نه ٿا ڏئي سگهن. دنيا کي نوجوانن جي ضرورت آهي. اهي گهٽ هنرمند ۽ اعليٰ هنر يٽي چاهن ٿا. جنهن جي واحد شرط اسان کي ٻاڻ کي مستحڪم ڪرڻ آهي اسان يقيني طور تي گڏجي ڪم ڪنداسين ۽ پنهنجي بزرگن کي اهو ڏيکاڻ جي ڪوشش ڪنداسين ته موقعو ملڻ نوجوان ان مان وڏ کان وڏ فائدو وٺي سگهن ٿا. جڏهن هڪ نوجوان سياستدان چوندبيل ڪٺ پتلي کي هٽائڻ لاءِ بي اعتمادي جي رٽ پيش ڪئي ته بزرگن طرفان ڪيس شڪ جو نشانو بڻايو ويو. پر اهو جمهوري رستو ڪامياب ثابت ٿيو پيپلز پارٽي چونڊن لاءِ تيار آهي جيئن هن بلدياتي چونڊن ۾ تاريخي ڪاميابي ماڻي. اسان پنهنجي اتحادين کي حوصلا افزائي ڪريون ٿا ته هو ٻاڻ کي تيار ڪن ۽ چوندون وڙهن ته جيئن ايندڙ حڪومت عوام کي درپيش مسئلن کي حل ڪري سگهي. جيتري قدر بجيٽ جو تعلق آهي ته پيپلز پارٽي پنهنجي اعليٰ سطحي ڪميٽي جو اجلاس وزير اعظم ۽ سندس ٽيم ڏانهن اماڻيس. جنهن ۾ ان ڳالهه جو اظهار ڪيو ويو ته پيپلز پارٽي جو بجيٽ ۾ انجو تمام گهٽ حصو آهي. وفاقي حڪومت عالمي ۽ صوبائي حڪومتن سان واعدو ڪيو هو ته اها ٻوڏ متاثرن تي خرچ ڪيل فندن کي پورو ڪندي. ان ڪري، اسان پنهنجن اتحادين سان رابطو ڪيو آهي ته اهي سمجهي سگهن ته اهو ضروري آهي ته اسان پنهنجي بجيٽ ۾ ٻوڏ متاثرين جو خيال رکون. اسان وزير اعظم پنهنجي ٽيم جو جائزو وٺي ۽ عمل ۾ رڪاوٽ وجهندڙن جو احتساب ڪرڻ چاهيون ٿا. اسان کي اميد ڪريون ٿا ته ناڻي وارو وزير اسحاق ڊار ۽ سندس ٽيم اسان جي خدشن کي دور ڪندي ۽ انهن جي حل لاءِ ڪم ڪندي. پيپلز پارٽي جو خيال آهي ته دهشتگردن ۽ سياسي دهشتگردن خلاف سخت ڪارروائي ڪئي وڃي. سوات جي عوام کي خبر آهي ته جڏهن به عام غريبن جو خيال رکيو ويو اهو پيپلز پارٽيءَ جي دور ۾ رکيو ويو. شهيد ذوالفقار علي ڀٽو ۽ شهيد محترمہ جي دور ۾ سوات جي ماڻهن کي روزگار سان گڏ مالڪي جا حق به مليا. قائداعظم نوجوانن کي مفت پاسپورٽ ڏئي پرڏيهه موڪليندو ته جيئن هو عالمي سطح تي پنهنجو نالو ناهي سگهن. صدر زرداري جي دور ۾ به اهڙا اصول لاڳو ڪيا ويا ۽ ماڻهن کي نوڪريون ڏنيون ويون. پر چوندبيل ڪٺ پتلي ان جي برعڪس ڪيو ۽ ماڻهن کان نوڪريون کسي ورتيون. اسان سمجهون ٿا ته معاشي صورتحال اهڙي آهي جو هر شهري پريشان آهي. پيپلز پارٽيءَ کي يقين آهي ته ان جو منشور. جيڪو شهيد ذوالفقار علي ڀٽو جو منشور آهي. هڪ اثاثو آهي. جيڪو اسان کي ورثي ۾ مليو آهي ۽ ان ۾ اسان کي درپيش سمورن سياسي چيلينجن جا جواب ۽ حل موجود آهن. اسان سمجهون ٿا ته پيپلز پارٽي ڪنهن بي پارٽي يا سياسي پارٽي سان نه پر بک، غربت، مهانگائي ۽ بيروزگاري سان وڙهي رهي آهي. اهو ڏينهن پري ناهي جڏهن اسان شهيد ذوالفقار علي ڀٽو جي منشور جي مدد سان انهن مسئلن جو خاتمو آڻينداسين. اسان چاهيون ٿا ته نئون نسل ملڪ جي ترقي لاءِ اسان جي مشن ۾ اسان جو ساٿ ڏين. هاڻي وقت آهي انهن کي هڪ موقعو ڏيڻ جو ۽ جيڪڏهن هو ان مان فائدو وٺي ته ڪو مسئلو وڏو نه ٿيندو. اسان کي انهن سياستدانن جي حمايت جي ضرورت آهي جيڪي عوام لاءِ محسوس ڪن ٿا ۽ حقيقي تبديلي آڻڻ چاهين ٿا. ملڪ جي آبادي جي اڪثريت نوجوانن تي مشتمل آهي ۽ انهن کي فيصلا سازي جي عمل ۾ ضم ڪرڻ پيپلز پارٽي جي اولين ترجيح آهي. چيئرمين بلاول ڀٽو پارٽي ڪارڪنن تي زور ڀريو ته هو چونڊ مهم جي عمل شروع ڪن ڇو ته پيپلز پارٽي شهيد ذوالفقار علي ڀٽو ۽ شهيد محترمہ بينظير ڀٽو جي خوابن جي تعبير لاءِ ڪم ڪرڻ جي موقعي مان فائدو وٺڻ لاءِ تيار آهي.

بقايا 06 *

حڪومت ۾ ووٽ ڏيڻ جي مڪمل اميد رکڻ گهرجي. هڪ سوال جي جواب ۾ هن چيو ته 12 آگسٽ تي پارليامينٽ پاڻ کي ٽوڙي ڇڏيندي.

بقايا 07 *

ڪاروبار بهتر منظم ڪري رهيو آهي. اسلام آباد ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي اسحاق ڊار چيو ته شيل ڪمپني پنهنجا شيئر وڪرو ڪري پرڏيهه پشسو ته وٺي رهي آهي. شيل ڪمپني جيڪو به فيصلو ڪري ته اها حڪومت جي فيصلن تي عمل ڪرڻ جي پابند آهي. اسحاق ڊار چيو ته چين کي هڪ ارب ڊالرن جو قرض واپس ڪرڻ لاءِ انتظام ڪيا ويا آهن. جلد ادائيگي لاءِ ڪجهه رقم ورتي وڃي ٿي. ناڻي واري وزارت چيني بئنڪ سان رابطو ڪيو آهي. چيني بئنڪ مقرر تاريخ کان اڳ ادائيگي ڪري. پرڏيهي ادائيگين کي يقيني بڻايو پيو وڃي. سومر تي اسان چين کي ادائيگي ڪئي. چين کي 300 ملين ڊالر به ادا ڪيا ويا آهن ناڻي واري وزير چيو ته چين مان 300 ملين ڊالر جلد ملندا. فيصلو ڪيو ويو آهي ته ادائيگي فاسٽ ٽريڪ ذريعي ڪئي ويندي. 3 يا 4 ڏينهن ۾ 300 ملين ڊالر به پاڪستان واپس ايندا.

بقايا 08 *

جي اجلاس کي خطاب ڪندي سعيد غني چيو ته ڪراچي ۾ اسان جا 5 ميمبر قومي اسيمبلي آهن. ايندڙ چونڊن ۾ اسان جون سيٽون وڌنديون.هن چيو ته ڪراچي مان ايندڙ چونڊن ۾ 20 سيٽون کٽينداسين صوبائي وزير وڌيڪ چيو ته ڪراچي جي عوام جي علاج تي 82 ارب رپيا خرچ ٿي رهيا آهن. ان جي باوجود چيو پيو وڃي ته شهر قائد جي عوام تي ڌيان نه پيو ڏنو وڃي.هن چيو ته سنڌ جن چيلينجز کي منهن ڏئي رهي آهي. ان لاءِ متوازن بجيٽ ڏني وئي. منفرد ليبر ڪارڊ تيزي سان ٺاهڻ شروع ڪيا ويا آهن.سعيد غني اهو به چيو ته سوپرن جي گريڊ ۾ واڌ ڪئي وئي آهي. جنهن سان سندن پگهارون وڌنديون. صوبي ۾ پگهارن ۾ 35 سيڪڙو اضافو ڪيو ويو آهي.هن چيو ته چيو وڃي ٿو ته 173 ماڻهو کٽيا ۽ 193 ماڻهو هاريا. مان پڇان ٿو ته توهان کي 193 ووٽ مليا؟صوبائي وزير چيو ته جماعت اسلامي 20 سالن ۾ هڪ به سيٽ نه کٽي آهي. الخدمت آڊٽ ڪري ته اليڪشن ۾ ڪير پئسا استعمال ڪيا ويا.هن چيو ته هو ضلعي سينٽرل ۾ ڪٿيو پر پرتي ته ٿيو. نجومي ڪيس چيو ته هو ميئر جو اميدوار بڻجندو. هن سوچيو هو ته ميئر ٿيندو

بقايا 09 *

اسلام آباد جي ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن ڪورٽ ۾ پيش ٿيو عدالت رمارڪس ۾ چيو ته فواد چوڌري خلاف فرد جرم 24 جون تي لاڳو ڪئي ويندي. جڏهن ته فواد چوڌري کي عدالت ۾ حاضري يقيني بڻائڻ جي به هدايت ڪئي وئي آهياستحڪام پاڪستان پارٽي جي اڳواڻ فواد چوڌري کي ڪيس جون ڪاپيز به فراهم ڪيون ويون

بقايا 10 *

پارڪر سميت ڪيترن ئي علائقن ۾ موبائيل فون سروس معطل ٿي وئي آهيڄاچرو ۽ ڀرپاسي جي علائقن ۾ به ٽن ڏينهن کان برسات جو سلسلو جاري آهيموسميات کاتي جو چوڻ آهي ته ننگرپارڪر ۾ 2 سئو ملي ميٽر برسات ريڪارڊ ڪئي وئي آهي

بقايا 11 *

کان جاري ڪيس اڪلائي ڇڏيوسنڌ هاءِ ڪورٽ جي به رڪني بينچ فيصلي ۾ چيو ته درخواست گذارن پاران ڪوڙاٿو ڊيم جي ماحول لاءِ هاجيڪار هئڻ بابت ڪجهه تصويرون پيش ڪيون ويون. اهي تصويرون ۽ موقف ڊيم جي ماحول تي اثرانداز ٿيڻ جي عڪاسي نه ٿيا ڪنعدالت سنڌ ڪول اٿارٽي پاران پيش ڪيل شاهدين ۽ ليب ريورٽن جي روشني ۾ درخواست رد ڪري ڇڏيدرخواست گذار ليلا رام پاران 2 رڪني بينچ جي فيصلي کي چئلينج ڪرڻ جو اعلان ڪيو ويو آهيليلا رام ٽائيم نيوز سان ڳالهائيندي چيو ته 2 رڪني بينچ فيصلو ڏيڻ وقت ڪوڙاٿو ڊيم خلاف ڪيترين ئي حقيقتون نظرانداز ڪيون آهن

بقايا 12 *

رهيا آهن ۽ اهوئي سبب آهي جو امريڪا ۾ پنج ڄڻا ٻڏو ٻوڙ سبب فوت ٿي ويا آهن ۽ ڪيترائي زخمي ٿي پيا آهن.ان حوالي سان آمريڪي سوشل ميڊيا تي هي وڊيو به سامهون آئي آهي.

بقايا 13 *

ءِ جو تحفظ هر مسلمان جي ايمان جو حصو آهي، مذهب جي توهين روڪڻ لاءِ مشاورت سان لائحہ عمل تي اچي ويو آهي. راڻا ثناء الله چيو ته ڊاڪٽر عافيہ صديقي ڪيس تي هر پاڪستاني غمگين آهي. هڪ بيگناهه عورت کي نه رڳو غلط سزا ڏني وئي ۽ قيد ڪيو ويو ڊاڪٽر عافيہ جو ڪيس به ڏسو. جنهن پاڪستان جي صورتحال تي ڪانگريس ميمبرن کي خط لکيو ڊاڪٽر عافيہ صديقي کي بنيادي حقن کان محروم رکيو ويو آهي. حڪومت کي ڊاڪٽر عافيہ صديقي ڪيس تي به خط لکيو ويندو. گهرو وزير چيو ته ٽي ايل پي جو هڪ مطالبو پيٽروليم شين جي قيمتن ۾ گهٽتائي آهي. اسحاق ڊار يقين ڏياريو آهي ته پيٽرول جي اگهن ۾ واضح گهٽتائي ڪئي ويندي ٽي ايل پي ۽ حڪومت وچ ۾ ڳالهيون خوشگوار انداز ۾ طئي ٿي ويون آهن. ان موقعي تي ٽي ايل پي اڳواڻ شفيق اميني چيو ته حڪومت اسان جا مطالبا مڃيا آهن. اسان جي مطالبن ۾ حرمين شريفين جو تحفظ. مهانگائي جو خاتمو ۽ ڊاڪٽر عافيہ جو معاملو شامل آهي. اسان پنهنجي مطالبن لاءِ ٻيهر پرامن مارچ ڪيو شفيق اميني چيو ته راڻا ثناء الله جا ٿورائتا آهيون ته هن ڪروڙين عوام جي جذبن جو قدر ڪيو ۽ اسان جا مطالبا مڃيا ويا. هن چيو ته غريبن جي زندگي آسان بڻائڻ تي ايل پي جو منشور آهي. اميد آهي ته ان معاملي تي اڳتي وڌنداسين.

بقايا 14 *

ڪمزور ٿي پارت جي راجستان ۾ گهٽ دٻاءُ واري علائقي ۾ تبديل ٿيڻ جو امڪان آهي موسمياتي کاتي موجب اڄ ٿرپارڪر، عمرڪوٽ ۽ بدين ۾ تيز هوائن ۽ گجگوڙ سان برسات جو امڪان آهي. هوائن جي رفتار 30 کان 40 ۽ گجگوڙ 50 ڪلوميٽر في ڪلاڪ جي رفتار سان هلي سگهي ٿي موسمياتي کاتي موجب ٺٽي، سجاول ۽ ميرپورخاص ۾ گجگوڙ سان برسات جو امڪان آهي. موسمياتي کاتي جو چوڻ آهي ته بلوچستان جا ماهيگير اڄ کان پنهنجون سرگرميون شروع ڪري سگهن ٿا جڏهن ته سنڌ جا ماهيگير سڀاڻي کان پنهنجون سرگرميون شروع ڪري سگهن ٿا.

بقايا 15 *

وڃي. جڏهن ته 12 ڄڻن کي بچايو ويويوناني ميڊيا جي رپورٽس موجب لبيا کان غير قانوني طور اٽلي ويندڙ ٻيڙي يونان جي ڏکڻ ساحلي علائقي ۾ اونڌي ٿي پئي. ٻيڙي ۾ 6 سئو جي لڳ ڀڳ ماڻهو سوار هئاگڏيل قومن جي انساني حقن واري آفيس موجب ٻيڙي اونڌي ٿيڻ بعد 5 سئو ماڻهو لاپتا آهن. گم ٿيلن ۾ اڪثريت عورتن ۽ ٻارن جي آهي

بقايا 16 *

اختيارين موجب فوت ٿيل مسافرن ۾ 3 عورتون ۽ 2 ٻار شامل آهن. حادثو سالٽ رينج ۾ پيش آيو پوليس جو چوڻ آهي ته مسافر بس راولپنڊي کان لاهور وڃي رهي هئي ته حادثو سالٽ رينج وٽ پيش آيو ڊپٽي ڪمشنر چڪوال جو چوڻ آهي ته حادثي ۾ 24 ڄڻا زخمي ٿي پيا آهن. جن کي ٽراما سينٽر ڪلر ڪهر منتقل ڪيو ويو آهي.

بقايا 17 *

ڌر جي هٿياربندن مبينا طور جوڻيجو ڌر جي ڳوٺ ڏگهپور تي حملو ڪري ڳرن هٿيارن سان فائرنگ ڪئيگولين لڳڻ سبب رسول بخش جوڻيجو رحيم بخش ۽ رفيق جوڻيجو مارجي ويا. جڏهن ته هڪ ڄڻو زخمي ٿي پيو واقعي بعد ڌرين ۾ ڇڪتاڻ واري صورتحال آهيڌرين ۾ فائرنگ جاري هجڻ سبب علائقي ۾ ڏهڪاءُ پکڙيل آهي. اطلاع باوجود پوليس ڪو تحرڪ ناهي ورتو

بقايا 18 *

ڪرڻ واري درخواست تي اڄ فيصلو ٻڌائڻ هو. ايم ڪيو ايم جي اڳواڻ رئوف صديقي چيو آهي ته ساڍي 8سال ٿي ويا آهن ڪيس ۾ پيش ٿيندن گذريل ڏيڍمهنني کان فيصلي جا منتظر آيون .ايم ڪيو ايم جي خلاف فرمائشي ڪيسن کي ناهيو ويو آهي.

بقايا 19 *

ڪرائي لاش ڪڍي ورثن ذريعن موجب ناريءَ کي ڪارنهن جي الزام هيٺ هڪ ڏينهن اڳ قتل ڪيو ويو. ساڳئي ڪارنهن تڪرار تان هفتو اڳ ٻيٺو ويجهو خير محمد شر کي قتل ڪيو ويو هو

بقايا 20 *

آهي. ڪهڙي ڳالهه ڪئي وڃي؟ وزير نه ڳالهائيندا آهن. مان بجيٽ تي بار بار ڳالهائيندس.هن چيو ته سرڪاري ملازم ڪم نه ڪري رهيا آهن. اسپتالون ڪم نه ڪري رهيون آهن. مان پڇان ٿو ته سياستدان سرڪاري ملازمن کي ڪڏهن فارغ ڪندا؟هن چيو ته هاڻي خبر پئي ته هي سياستدان 70 سالن کان ڪمزور رهيا آهن. نالا وٺڻ کان ڊڄندا آهيون. جي ڊي اي ايم اين اي اهو به چيو ته خواجا آصف معافي گهري. هاڻي ڪيس پشيماني ڪرڻي پوندي ته هن خانه بدوشن کي سائنس شامل نه ڪيو وڃي.

بقايا 21 *

شروع ڪرڻ جو مشورو ڏنو يو آهي. لڏپلاڻ سبب ويران ٿي ويل ڪيٽي بندر، ڪاروڇاڻ، جوهي ۽ ٻيا شهر ٻيهر آباد ٿيڻ لڳا آهنرليف ڪيمپس ۽ محفوظ هنڌن ڏانهن منتقل ٿيڻ ماڻهو واپس اباڻن ٻڌن تي پهچڻ لڳا آهنڊي سي ٺٽو غلام فاروق سومرو چيو آهي ته گهرن ڏانهن واپس ٿيندڙ متاثرين کي هڪ هفتي جو راشن به ڏنو ويندو. راشن رليف ڪيمپس ۾ رجسٽر ٿيل 24 هزار متاثرين کي فراهم ڪيو ويندو. بدين، سيرائي. پڳڙا ميمڻ ۽ سجاول جي ساحلي علائقن مان لڏي ويل ماڻهو به پنهنجن گهرن ڏانهن ورڻ لڳا آهن

بقايا 22 *

سميت پياري ملڪ پاڪستان جي ترقي، خوشحالي، استحڪام ۽ سنڌ صوبي بلخصوص ڪراچي جي مسئلن کي حل ڪرڻ لاءِ پنهنجو ڀرپور ڪردار ادا ڪندا رهندا. ان کان علاوه ايل ڊي اي اسڪيم 42 صحافين جي ڪالوني ۾ پاڻي جي فراهمي جو مسئلو جلد حل ڪيو ويندو ۽ ان سلسلي ۾ گذيل دورو ڪري فوڪل پرسن پڻ مقرر ڪيو ويندو. اهڙن خيالن جو اظهار سي اي او واٽر بورڊ انجنيئر سيد صلاح الدين احمد پاران صدر ڪراچي پريس ڪلب سعيد سربازي، نائب صدر مشتاق سهيل، سيڪريٽري شعيب احمد، جوائنٽ سيڪريٽري اسلم خان، خزانچي احتشام سعيد پاشا، ميمبران گورننگ باڊي شمس ڪيريو، ذوالفقار علي واهوچو، ڪلثوم جهان، محمد فاروق سمي، ذوالفقار علي راجپر، سيڪريٽري جنرل پاڪستان فيڊرل يونين آف جرنلسٽس اي ايچ خانزاده، وقتي صدر ڪراچي يونين آف جرنلسٽس دستور خواجا منصف، سيڪريٽري نعمت خان، ميمبران گورننگ باڊي ڪراچي يونين آف جرنلسٽس سيد فريم عالم، سهيل رب خان سميت سينيئر صحافين حنيف اڪبر، طارق متين، عاصم ڀٽي ۽ ٻين سان ڪراچي پريس ڪلب ۾ ملاقات دوران ڪيو. ان موقعي تي سي اي او واٽر بورڊ سينيئر صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته جڏهن ته نوان سڌارا اچڻ سان سڄي شهر ۾ پاڻي جي فراهمي ۽ نيڪالي واري نظام ۾ ڪافي بهتري ايندي. ان سلسلي ۾ واٽر بورڊ پاران شهرين کي پاڻي ۽ نيڪالي بابت شڪايتن جي فوري ازالي لاءِ ڊجيٽل شڪايتي مرڪز متعارف ڪري رهيو آهي. هن جو چوڻ هو ته سنڌ اسيمبلي مان منظور ٿيل ڪراچي واٽر اينڊ سيوريج ڪارپوريشن ايڪٽ واٽر بورڊ کي بهتر ۽ مضبوط ڪرڻ ۾ اهم ڪردار ثابت ڪندو ڇاڪاڻ ته ڪارپوريشن ايڪٽ تحت واٽر بورڊ کي مختلف ادارن کان بقاياڻون وصول ڪرڻ جا خصوصي اختيار ڏنا ويا آهن جنهن سان واٽر بورڊ ۾ ڪافي بهتري ايندي ان کان علاوه عوام کي پاڻي جي فراهمي ۽ نيڪالي جي درپيش سمورن مسئلن کي فوري طور حل ڪرڻ ۾ ڪافي مدد ملندي هن چيو ته واٽر بورڊ پنهنجي منصوبن ۾ سڪشن ۽ جيٽنگ مشينن ۾ فليٽ مئنيجمينٽ پورٽل پڻ شروع ڪرڻ وارو آهي جنهن ۾ جيٽنگ ۽ سڪشن مشينن ۾ ٽريڪ سسٽم لڳايو ويندو ان کان علاوه واٽر بورڊ سينٽر آف ريفارم اينڊ ريسرچ اينڊ انوويشن بلڊنگ پڻ تعمير ڪئي ويندي، سي اي او واٽر بورڊ سينيئر صحافين کي ٻڌايو ته صنعتڪار ۽ فيڪٽري مالڪان واٽر بورڊ جون سروسز استعمال ڪن ٿا پر پوءِ واٽر بورڊ جا بل ادا نٿا ڪن انڪري ڪين گهرجي ته اهي واٽر بورڊ جا بل وقت تي ادا ڪن ته جيئن ڪين وڌيڪ بهتر سهولتون فراهم ڪيون وڃن. هن جو وڌيڪ چوڻ هو ته اسان هڪ نئي عزم ۽ جذبي سان عوام جي خدمت ڪرڻ وڃي رهيا آهيون ته جيئن شهرين کي پاڻي جي فراهمي ۽ نيڪالي جون بهتر سهولتون فراهم ڪري سگهجن تنهن ڪري آئون توهان سڀني معزز صحافين کي گذارش ٿو ڪريان ته توهان پنهنجي قيمتي راءِ سان اسان کي آگاهي ڏيندا رهو ته جيئن اسين سڀئي گڏجي ڪراچي شهر ۾ وڌيڪ بهتري آڻي سگهون، ان موقعي تي صدر ڪراچي پريس ڪلب سميت ٻين عهديدارن ۽ سينيئر صحافين پاران سي اي او واٽر بورڊ کي ڪراچي پريس ڪلب پهچڻ تي ڪيس سنڌ جي ثقافت جو تحفو پيش ڪيو ۽ سندس ڪاوشن کي ساراهيندي ڪيس يقين ڏياريو ته شهر ۾ پاڻي جي فراهمي ۽ نيڪالي جي بهتري لاءِ واٽر بورڊ انتظاميا سان ڀرپور تعاون ڪيو ويندو، هنن سي اي او واٽر بورڊ جي مقرري کي شهر لاءِ خوش آئند قرار ڏيندي چيو اسان کي اميد آهي ته سي اي او واٽر بورڊ انجنيئر سيد صلاح الدين احمد جي قيادت ۾ واٽر بورڊ هڪ مثالي ادارو بڻجي ابهرندو

بقايا 23 *

احتساب نيب ۽ اليڪشن ڪميشن ۾ ٿيندو آهي. بدعنواني جا ڪيترائي معاملا مختلف عدالتن ۾ به ويندا آهن. بدعنواني ڪندڙ احتساب کي منهن ڏيندو آهي پر جج پنهنجو احتساب پاڻ ڪندا آهن. انصاف جون گهرجون سامهون رکون ته عدليا ڪانسواءِ ٻين ادارن ۾ به خود احتسابي هجڻ گهرجي. آئين اجازت نٿو ڏئي ته جج صاحب مختلف ادارن کي ڪنٽرول ڪن سندس چوڻ هو ته سپريم جڊيشل ڪائونسل ۾ ڪا اڳڀرائي نه پئي ٿئي. جج رٽائرڊ به ٿي وڃن تڏهن به انهن خلاف ڪيس هلي سگهي ٿو. پروسيڊنگ ٿي سگهي ٿي ته پوءِ ڪو فرق نٿو پئي رٽائرڊ هجي يا نه. عرفان قادر چيو ته صدرءِ گورنرن ڪانسواءِ ڪنهن کي ڇوٽ ناهي. ڪوشش ڪندا رهنداسين ته سيني ٿي هڪجهڙو قانون لاڳو ٿئي. اداري ۾ ڪجهه ماڻهو اهڙا آهن جو لڳي ٿو ته سڀ ڪجهه ڪنٽرول ڪري رهيا آهن. ماضي ۾ ڪيترن ئي چيف جسٽس صاحبن پنهنجي مرضي جون ٿنچون ناهيون. قانون کي بهتر بڻايو ويو ته وڌيڪ جج بئنچ جي جوڙجڪ ۾ حصو وٺن. هن چيو ڏسڻو آهي ته جج صاحب سياسي معاملن ۾ نه اچڻ. سڀ قانون ناهيا ويا ته جيئن جج ماڻهن کي انصاف فراهم ڪري سگهن. سپريم جڊيشل ڪائونسل کي محسن اختر ڪياني تي لاڳو الزامن خلاف ڪارروائي ڪرڻ گهرجي. پاڪ فوج پنهنجي ڪيترن ئي ماڻهن جو آرمي ايڪٽ ۾ ٽرائل ڪيو جنهن سان ثابت ٿئي ٿو ته احتساب کان ڪنهن کي ڇوٽ ناهي. آرمي سان رٽائرمينٽ ڪانپوءِ نيب به گهٽڻ جو احتساب ڪيس

بقايا 24 *

پهچائڻ بعد عدالت ۾ پيش ڪيو ويندونينگري جي وارثن جو چوڻ آهي ته ثناء بي بي کي حنيف ڪوسو اغوا ڪيو آهيثنا بي بي پاران پسند جو ڪرڻو ڪرڻ بابت سوشل ميڊيا تي هڪ وڊيو بيان اڳ ئي وائرل ٿي چڪو آهي

بقايا 25 *

جي سرڪاري ڪوارٽر مان لاش ايمرجنسي وارڊ منتقل ڪري ڇڏيوڊاڪٽر خالد رات ڳوٺان ڊيوٽي ڪرڻ لاءِ ملي پهتو هو. اڄ ڊيوٽي تي نه اچڻ سبب جاچ ڪرڻ تي سرڪاري ڪوارٽر مان سندس لاش مليواسپتال انتظاميا جو چوڻ آهي ته ڊاڪٽر خالد شايد اوچتو دل جو دورو پوڻ سبب فوت ٿيو آهي

بقايا 26 *

تنهن ڪري شاهراهه فيصل تي پيپلز بس سروس لاءِ مخصوص لين ناهي پئي وڃي. هن چيو ته ٽرانسپورٽ کاتي طرفان مخصوص لين جو ڪم مڪمل ڪيو پيو وڃي.

بقايا 27 *

نامزد جاڻايل پيو جوابدار فرار ٿي ويوپوليس موجب گذريل مهيني جوابدار عبدالحفيظ ۽ گهر جي ملازم نينگر رافع پئسا چوري ڪرڻ لاءِ بيوهہ ۽ سندس پٽ کي قتل ڪيوپوليس موجب عبدالحفيظ کي مقتول جي موبائيل فون جي مدد سان گرفتار ڪيو ويو. قائد آباد جي خدا آباد محلي ۾ چاپي دوران جوابدار نينگر فرار ٿي ويوپوليس موجب جوابدارن عورت کي تيز ڌار اوزار سان قتل ڪرڻ بعد سندس پٽ کي پاڻيءَ جي ٽانڪي ۾ ٻوڙي ماري ڇڏيوپوليس ٻڌايو آهي ته جوابدار ٻئو قتل ڪرڻ بعد گهر ۾ پيل رقم، سون ۽ مقتول جي فون کڻي ويا هئا

بقايا 28 *

کي روس 1885 ع ۾ خريد ڪيو هو. ڊگهي عمل کان پوءِ بلديا سان 18 مئي تي صحيحيون ڪيون ويون. بيان ۾ چيو ويو ته معاهدي تي حصي جي طور تي. ملڪيت کي سفارتخاني جي قونصلر سيڪشن جي استعمال هيٺ عمارتن جي تعمير لاءِ استعمال ڪيو ويندو. اسرائيل جي پرڏيهي وزير ايلي ڪوهن ان معاهدي جي آجيان ڪندي چيو ته اها يروشلم ۾ پرڏيهي مشنن جو انگ وڌائڻ جي ڪوشش جي سلسلي ۾ هڪ سفارتي ڪاميابي آهي

سِڪڻُ ۽ سورِي، ٻئي اَڪَرِ هيڪڙي؛
وِهڻُ واٽَڙِيُن تي، ڪارڻُ ضروري؛
ٻنهي جي پُورِي، جِيءَ ڏني رِيَ نه جُڙي.

ساموندي پٽيءَ وارا علائقا ۽ قُدرتي آفتن جو خوف

اسماعيل ميمڻ

جيتوڻيڪ ساموندي طوفان بائپر جواءِ جي ڀارتي علائقي گجرات سان ٽڪرائڻ جي ڪري سنڌ جي ساموندي پٽيءَ ۾ طوفان جي ٽڪراءَ جو خطرو ٽري ويو آهي پر ان کان اڳ انتهائي خوف واري علامت بڻيل ساموندي طوفان جي عربي سمنڊ ۾ هجڻ ڪري سنڌ جي ساموندي پٽي جي ٺٽي ضلعي جي شهر خاص ڪري ڪيٽي بندر ۽ ان جي ڀرپاسي وارن تعلقن ڪيٽي بندر، گهوڙاٻاري، ڪاروڇاڻ ۽ ساڪرو جي ساموندي پٽي ۾ انتهائي خوف واري صورتحال هئي. ايستائين جو ٺٽي جي ضلعي انتظاميہ توڙي هتان جي چونڊيل عيوضين پاران پڻ امڪاني ساموندي طوفان جي خطرن کي محسوس ڪندي ساموندي پٽي ۾ هنگامي حالتون لاڳو ڪرڻ لاءِ 144 قلم لاڳو ڪري ضلعي ٺٽي جي ساموندي شهرن خاص ڪري ڪيٽي بندر جي تاريخي شهر سان گڏ ڪاروڇاڻ ۽ جوهو جيڪي ساموندي پٽيءَ کي ويجهو شهر آهن. انهن کي مڪمل طور تي ماڻهن کان خالي ڪرائي ساموندي پٽي جي ٻين طوفان جي زد ۾ ايندڙ ڳوٺن ۽ ساموندي ٻيٽن مان ميرين ٽائيم ايجنسي، پاڪ فوج، رينجرز ۽ پوليس جي مدد سان مسلسل ڪوششون وٺي ساموندي پٽي جي سمورن آباد ڳوٺن کي ماڻهن کان خالي ڪرائي آباد ساموندي پٽيءَ کي ويرانيءَ ۾ تبديل ڪري هتان جي رهواسين کي محفوظ هنڌن تي منتقل ڪيو ويو. جڏهن ته ٺٽي جي ٺٽي جي ٽنهي ساموندي پٽي جي تعلقن ۾ ايندڙ امڪاني طوفان متاثرن مان اڪثريتي لڏپلاڻ ڪندڙن بجاءِ سرڪار جي قائم ڪيل ڪئمپن ۾ رهڻ جي پنهنجي مٽن مائٽن ڏانهن وڃڻ کي ترغيب ڏيندي انهن ڏانهن وڃي هن مهل تائين پناهون ورتيون آهن ۽ ٻين ساموندي طوفان متاثرن کي ضلعي انتظاميہ پاران تعلقي ڪيٽي بندر جي شهر ٻگهاڻ جي 6، تعلقي گهوڙاٻاري جي 3 امدادي ڪئمپن ۾ ترسائڻ سان گڏ اضافي ٺٽي ۽ مڪلي ۾ 2 ڪئمپن سميت 14 مدادي ڪئمپن ۾ متاثرن کي ٽرانسپورٽ فراهم ڪيتي بندر، ڪاروڇاڻ ۽ جوهو شهر کي خالي ڪرڻ سان گڏ گهوڙاٻاري ۽ ٻين ساموندي پٽي جي ڳوٺن توڙي ساموندي ٻيٽن جي ڳوٺن مان ماڻهن کي ٻاهر ڪڍي محفوظ هنڌن تي منتقل ڪيو ويو آهي.

هن مهل تائين قائم ڪيل 14 امدادي ڪئمپن ۾ 652 خاندانن جي 3416 متاثرن کي ترسايو ويو آهي. جتي ضلعي انتظاميہ پاران دعويٰ ڪئي پئي وڃي ته امدادي ڪئمپن ۾ رهندڙ متاثرن کي ناشتي سان گڏ 3 وقت تيار کاڌو فراهم ڪيو پيو وڃي. جڏهن ته امدادي ڪئمپن ۾ رهندڙ متاثرن وٽان اهي پڻ شڪايتون عام آهن ته ڪين کاڌو ڏنو وڃي پر اهو تيار کاڌو ضرورت سان گڏ مقرر وقت تي نٿو ڏنو وڃي ۽ نه ئي امدادي ڪئمپن ۾ عورتن جي لاءِ بيت الخلاء آهن. جنهنڪري عورتن کي سخت پريشانين جو منهن ڏسڻو پئجي رهيو آهي.

پيئڻ لاءِ صاف پاڻي جي فراهمي نه پئي ڪئي وڃي، جنهن ڪري منجهن بيمارين جي عام ٿيڻ جو امڪان آهي، هونئن به ڏٺو ويو آهي ته هڪ پاسي موسمي تبديلين توڙي وڌندڙ ماحولياتي گدلاڻ سبب عربي سمنڊ ۾ اٿندڙ سائيڪلون جو سلسلو عام آهي ته وري ٻئي پاسي ڪوٽڙي بئراج کان هيٺ سنڌو درياءَ ۾ گهربل مقدار ۾ پاڻي جي ڇوڙ نه ٿيڻ ڪري سمنڊ جي اڳتي وڌڻ ڪري ٺٽي ۾ سمنڊ جي تباهين جو نه رڪجڻ وارو سلسلو به جاري آهي. جنهنڪري ٺٽي جي ساموندي پٽي ۾ ايندڙ ساموندي تعلقن ڪيٽي بندر، ڪاروڇاڻ ۽ گهوڙاٻاري سميت ساڪري جي ڪجھ حصي جي امڪاني طوفانن سبب هتان جي رهواسين کي خطرا لاحق آهن. ايستائين جو هاڻوڪي ساموندي طوفان بائپر يا بپر جواءِ ايترو خوف پکيڙي ڇڏيو آهي جو ساموندي پٽي جي رهواسين ڪڏهن به پاڻمرادو لڏپلاڻ ڪري وڃي محفوظ هنڌ ناهن وسايا پر هي پهريون موقعو آهي جو بپر جوائي ساموندي طوفان جي خطري جي شدت کي محسوس ڪندي اڪثريتي ساموندي پٽي واسين پاڻمرادو نه رڳو لڏپلاڻ ڪئي آهي پر هنن بجاءِ امدادي ڪئمپن ۾ رهڻ کي ترجيح ڏيڻ جي، پنهنجي مرضي موجب مٽن مائٽن سان گڏ ٻين هنڌن تي منتقل ٿي پناهون ورتيون آهن.

جيتوڻيڪ بپر جواءِ ساموندي طوفان ڀارت جي گجرات واري علائقي جي ساحلي پٽي سان ٽڪرائي اتي وڏي خوف واري صورتحال برپا ڪري ڇڏي آهي پر سنڌ ۽ خاص ڪري ٺٽي جي ڪيٽي بندر ۽ ان جي پاسي وارن تعلقن جي ساموندي پٽي ۾ به تيز هوائن سان گڏ تيز ساموندي چولين ذريعي پڻ امڪاني خطري واري صورتحال پيدا ڪري ڇڏي آهي. هن مهل تائين پڻ ٺٽي جي ساموندي پٽي ۾ تيز هوائن جي گهلڻ سان گڏ وقفي وقفي سان برسات جو پڻ سلسلو جاري آهي ۽ ٺٽي جي ضلعي انتظاميہ پاران پڻ سمنڊ ۾ چاڙهه هجڻ توڙي تيز هوائن سان گڏ چولين ۽ برسات جي وسڪاري سبب سرڪاري امدادي ڪئمپن ۾ رهندڙن کي سمنڊ ۾ بهتري اچڻ تائين سندن گهرن تائين ٻيهر نه ڇڏڻ جو فيصلو ڪيو ويو آهي. جڏهن ته هن لکڻي تائين ساموندي پٽي ۾ سمنڊ ۾ غير معمولي چاڙهه جي هجڻ سان گڏ تيز هوائن جي گهلڻ سميت وقفي وقفي سان برسات جو سلسلو جاري هوندي به ڪيترن ئي متاثر خاندانن پاران ٻيهر پنهنجن گهرن ڏانهن وڃڻ جو سلسلو شروع ڪري ڪيو ويو آهي.

اهو به ڏٺو ويو آهي ته سنڌ، خاص ڪري ٺٽي جي ساموندي پٽي ۾ جيڪا ساموندي طوفان بائپر جواءِ کان اڳواٽ بچاءَ جي حوالي سان هزارن جي تعداد ۾ ساموندي واسين جي محفوظ هنڌن تي منتقلي ٿي آهي، ان ۾ جتي سوشل ميڊيا، خاص ڪري سنڌي اليڪٽرانڪ ۽ پرنٽ ميڊيا جو سمنڊ ۾ اٿندڙ ساموندي طوفان جي امڪاني خطرن جي حوالي سان بيداري پيدا ڪئي وئي آهي. وري ٺٽي جي رستن کان ويران ساموندي پٽي ۾ پهريون ڀيرو 2018 ع جي عام چونڊن ۾ ڪاميابي بعد ٺٽي جي ساموندي صوبائي تڪ گهوڙاٻاري جي چونڊيل عيوضيءَ پاران وڏي پئماني تي رستن جي وڇايل ڄار ذريعي ساموندي پٽي جي ڳوٺن ۽ شهرن مان هزارن جي تعداد ۾ ماڻهن جي فوري منتقلي سبب انهن جون قيمتي جانيون پڻ ساموندي طوفان جي ڪنهن امڪاني خطري کان يقيني طور تي محفوظ بڻيون آهن. هي اهي علائقا آهن. جيڪي مختلف وقتن تي قدرتي آفتن جي زد ۾ رهندا آيا آهن. هاڻوڪي طوفان جو خطرو ٽلي ٽري ويو هجي. پر حڪومت کي انهن پوئتي پيل علائقن جي فلاح ۽ بهبود ۽ ترقيءَ لاءِ سنجيدگيءَ سان سوچڻ جي ضرورت آهي.

بقايا 29 *

آهيپوليس دعويٰ ڪئي آهي ته اهلڪار مختيار علي هٿيار اسمگل ڪرڻ جي ڪوشش دوران مقابلي ۾ مارجي ويوپوليس ذريعن دعويٰ ڪئي آهي ته مختيارعلي جا 2 ساٿي گرفتار ڪيا ويا، گرفتار ڪيلن ۾ هڪ جوابدار به رٽائرڊ اهلڪار آهيپوليس ذريعن دعويٰ ڪئي آهي ته جوابدارن جي ڪار مان 5 ڪلاشنڪوف، هڪ ريپٽر، 4 پسٽل ۽ گوليون هٿ ڪيون ويون آهنپوليس ذريعن موجب ماريل ڪي پي پوليس سب انسپيڪٽر مختيار علي ڊيپوٽيشن تي نيشنل اڪيڊمي اسلام آباد ۾ مقرر هو

بقايا 30 *

ويو. جوابدار کي ارور لنڪ روڊ نزد موٽر وي انٽر چينج تعلقي روهڙي مان گرفتار ڪري جوابدار خلاف ڪيس داخل ڪري جاچ شروع ڪئي وئي آهي. ان تي ايڪسائيز اينڊ ٽيڪسيشن ۽ انسداد منشيات کاتي واري صوبائي وزيرمڪيش ڪمار چاولا پنهنجي بيان ۾ ڪامياب ڪاروائي ڪرڻ تي ايڪسائيز پوليس روهڙي کي مبارڪباد ڏني.

بقايا 31 *

جي اجلاس کي خطاب ڪندي سعيد غني چيو ته ڪراچي ۾ اسان جا 5 ميمبر قومي اسيمبلي آهن. ايندڙ چونڊن ۾ اسان جون سيٽون وڌنديون.هن چيو ته ڪراچي مان ايندڙ چونڊن ۾ 20 سيٽون کٽينداسين صوبائي وزير وڌيڪ چيو ته ڪراچي جي عوام جي علاج تي 82 ارب رپيا خرچ ٿي رهيا آهن. ان جي باوجود چيو پيو وڃي ته شهر قائد جي عوام تي ڌيان نه پيو ڏنو وڃي.هن چيو ته سنڌ جن چيلينجز کي منهن ڏئي رهي آهي. ان لاءِ متوازن بجيٽ ڏني وئي. منفرد ليبر ڪارڊ تيزي سان ٺاهڻ شروع ڪيا ويا آهن.سعيد غني اهو به چيو ته سوپرن جي گريڊ ۾ واڌ ڪئي وئي آهي. جنهن سان سندن پگهارون وڌنديون. صوبي ۾ پگهارن ۾ 35 سيڪڙو اضافو ڪيو ويو آهي.هن چيو ته چيو وڃي ٿو ته 173 ماڻهو کٽيا ۽ 193 ماڻهو هاريا. مان پڇان ٿو ته توهان کي 193 ووٽ مليا؟صوبائي وزير چيو ته جماعت اسلامي 20 سالن ۾ هڪ به سيٽ نه کٽي آهي. الخدمت آڊٽ ڪري ته اليڪشن ۾ ڪير پئسا استعمال ڪيا ويا.هن چيو ته هو ضلعي سينٽرل ۾ ڪٿيو پر پرتي ته ٿيو. نجومي ڪيس چيو ته هو ميئر جو اميدوار بڻجندو. هن سوچيو هو ته ميئر ٿيندو

بقايا 32 *

سميت پياري ملڪ پاڪستان جي ترقي، خوشحالي، استحڪام ۽ سنڌ صوبي بلخصوص ڪراچي جي مسئلن کي حل ڪرڻ لاءِ پنهنجو ڀرپور ڪردار ادا ڪندا رهندا. ان کان علاوه ايل ڊي اي اسڪيم 42 صحافين جي ڪالوني ۾ پاڻي جي فراهمي جو مسئلو جلد حل ڪيو ويندو ۽ ان سلسلي ۾ گذيل دورو ڪري فوڪل پرسن پڻ مقرر ڪيو ويندو. اهڙن خيالن جو اظهار سي اي او واٽر بورڊ انجنيئر سيد صلاح الدين احمد پاران صدر ڪراچي پريس ڪلب سعيد سربازي، نائب صدر مشتاق سهيل، سيڪريٽري شعيب احمد، جوائنٽ سيڪريٽري اسلم خان، خزانچي احتشام سعيد پاشا، ميمبران گورننگ باڊي شمس ڪيريو، ذوالفقار علي واهوچو، ڪلثوم جهان، محمد فاروق سمي، ذوالفقار علي راجپر، سيڪريٽري جنرل پاڪستان فيڊرل يونين آف جرنلسٽس اي ايچ خانزاده، وقتي صدر ڪراچي يونين آف جرنلسٽس دستور خواجا منصف، سيڪريٽري نعمت خان، ميمبران گورننگ باڊي ڪراچي يونين آف جرنلسٽس سيد فريم عالم، سهيل رب خان سميت سينيئر صحافين حنيف اڪبر، طارق متين، عاصم ڀٽي ۽ ٻين سان ڪراچي پريس ڪلب ۾ ملاقات دوران ڪيو. ان موقعي تي سي اي او واٽر بورڊ سينيئر صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته جڏهن ته نوان سڌارا اچڻ سان سڄي شهر ۾ پاڻي جي فراهمي ۽ نيڪالي واري نظام ۾ ڪافي بهتري ايندي. ان سلسلي ۾ واٽر بورڊ پاران شهرين کي پاڻي ۽ نيڪالي بابت شڪايتن جي فوري ازالي لاءِ ڊجيٽل شڪايتي مرڪز متعارف ڪري رهيو آهي. هن جو چوڻ هو ته سنڌ اسيمبلي مان منظور ٿيل ڪراچي واٽر اينڊ سيوريج ڪارپوريشن ايڪٽ واٽر بورڊ کي بهتر ۽ مضبوط ڪرڻ ۾ اهم ڪردار ثابت ڪندو ڇاڪاڻ ته ڪارپوريشن

ايڪٽ تحت واٽر بورڊ کي مختلف ادارن کان بقاياڻون وصول ڪرڻ جا خصوصي اختيار ڏنا ويا آهن جنهن سان واٽر بورڊ ۾ ڪافي بهتري ايندي ان کان علاوه عوام کي پاڻي جي فراهمي ۽ نيڪالي جي درپيش سمورن مسئلن کي فوري طور حل ڪرڻ ۾ ڪافي مدد ملندي هن چيو ته واٽر بورڊ پنهنجي منصوبن ۾ سڪشن ۽ جيٽنگ مشينن ۾ فليٽ مئنيجمينٽ پورٽل پڻ شروع ڪرڻ وارو آهي جنهن ۾ جيٽنگ ۽ سڪشن مشينن ۾ ٽريڪ سسٽم لڳايو ويندو ان کان علاوه واٽر بورڊ سينٽر آف ريفارم اينڊ ريسرچ اينڊ انوويشن بلڊنگ پڻ تعمير ڪئي ويندي، سي اي او واٽر بورڊ سينيئر صحافين کي ٻڌايو ته صنعتڪار ۽ فيڪٽري مالڪان واٽر بورڊ جون سروسز استعمال ڪن ٿا پر پوءِ واٽر بورڊ جا بل ادا نٿا ڪن انڪري ڪين گهرجي ته اهي واٽر بورڊ جا بل وقت تي ادا ڪن ته جيئن ڪين وڌيڪ بهتر سهولتون فراهم ڪيون وڃن. هن جو وڌيڪ چوڻ هو ته اسان هڪ نئي عزم ۽ جذبي سان عوام جي خدمت ڪرڻ وڃي رهيا آهيون ته جيئن شهرين کي پاڻي جي فراهمي ۽ نيڪالي جون بهتر سهولتون فراهم ڪري سگهجن تنهن ڪري آئون توهان سڀني معزز صحافين کي گذارش ٿو ڪريان ته توهان پنهنجي قيمتي راءِ سان اسان کي آگاهي ڏيندا رهو ته جيئن اسين سڀئي گڏجي ڪراچي شهر ۾ وڌيڪ بهتري آڻي سگهون، ان موقعي تي صدر ڪراچي پريس ڪلب سميت ٻين عهديدارن ۽ سينيئر صحافين پاران سي اي او واٽر بورڊ کي ڪراچي پريس ڪلب پهچڻ تي ڪيس سنڌ جي ثقافت جو تحفو پيش ڪيو ۽ سندس ڪاوشن کي ساراهيندي ڪيس يقين ڏياريو ته شهر ۾ پاڻي جي فراهمي ۽ نيڪالي جي بهتري لاءِ واٽر بورڊ انتظاميا سان ڀرپور تعاون ڪيو ويندو، هنن سي اي او واٽر بورڊ جي مقرري کي شهر لاءِ خوش آئند قرار ڏيندي چيو اسان کي اميد آهي ته سي اي او واٽر بورڊ انجنيئر سيد صلاح الدين احمد جي قيادت ۾ واٽر بورڊ هڪ مثالي ادارو بڻجي ابهرندو

بقايا 33 *

گرفتار ڪيو اسلام آباد جي عدالت ۾ پيشي جي موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي صحافي سوال ڪيو ته توهان رانا ثناء الله کي جيل ۾ وڌو هو. ڇا هاڻي اهي سڀ ڪجهه ڪري رهيا آهن؟ان تي شهريار آفريدي چيو ته واضح آهي ته رانا ثناء الله کي جيل مان نه ناهي وڌو. ميجر جنرل جي سربراهي ۾ اينٽي نارڪوٽڪس فورس، اي اين ايف رانا ثناء الله کي گهجهي اطلاع تي گرفتار ڪيو. رانا ثناء الله خلاف اي اين ايف وٽ سڀ ڪجهه هو. مون ڪڏهن به ڪنهن سان بدتميزي نه ڪئي. تحريڪ انصاف جي اڳواڻ چيو ته رياست هڪ ماءُ آهي ۽ ماءُ ٻارن کي نه ڌاهيندي آهي. الله رکي منهنجي ڌرتي ماءُ. جيڪڏهن تون سچ تي آهين ته تنهنجي لاءِ رب ئي ڪافي آهي. پارٽي ڇڏيندڙن بابت ڪجهه نه چوندس. الله ئي ڄاڻي ٿو ته ڪهڙي حالت ۾ ماڻهو پارٽي ڇڏي ويا. هي آزمائشون اينديون. الله اسان سڀني کي سرخرو ڪري.

بقايا 34 *

جيڪڏهن سنڌ جي اسڪيم نه رکي وئي ته حڪومت سان گڏ نٿا هلي سگهون. سنڌ اسيمبلي ۾ خيالن جو اظهار ڪندي مراد علي شاهه چيو ته سنڌ سان ناانصافي قبول ناهي. سنڌ کي حق ملڻ گهرجي، ائين ڪم نه هلندو. وفاق کي سنڌ کي ترجيح ڏيڻي پوندي. هن چيو ته ڪراچي شهر ڀٽو جو آهي ۽ ڀٽو جو ئي رهندو. چوڻن جي بائيڪاٽ جو فيصلو ايم ڪيو ايم پاڻ ڪيو. پنهنجي خرابين جو الزام اسان تي نه هڻو ايم ڪيو ايم ميجور پارٽي آهي پر هن پيري ان ميجور فيصلا نه ڪيا. سندس چوڻ هو ته 11 هون پيرو بجيٽ بحث جو خاتمو ڪري رهيو آهيان. پهريون پيرو 1972 ۾ سنڌ اسيمبلي آيو هيس. ون يونٽ ڪانپوءِ اسيمبلي ٺهي هئي. اسان ڪيترائي دور ڏٺا آهن. اپوزيشن کي ڳالهائڻ نه ڏنو ويندو هو.

بقايا 35 *

تنهن ڪري شاهراهه فيصل تي پيپلز بس سروس لاءِ مخصوص لين ناهي پئي وڃي. هن چيو ته ٽرانسپورٽ کاتي طرفان مخصوص لين جو ڪم مڪمل ڪيو پيو وڃي.

بقايا — سنڌيار — 01

تنظيمن جي اڳواڻن سميت ٽائون ڪاميٽي کان علمدار چونڪ تائين احتجاجي ريلي ڪڍي وئي. تفصيل موجب پاڻي جدوجهد ڪاميٽي خيرپور ناٿن شاهه جي سڏ تي رائيس ڪئنال مان نڪرندڙ نارادسٽري سميت بيگوڊيرو شاخ ۽ ٻين شاخن ۾ زرعي پاڻي جي هشرادو ڪوٽ خلاف سياسي سماجي ۽ مذهبي تنظيمن جي اڳواڻن حافظ حاجن لغاري، ماجد پڳهيو، غلام محمد گاڏهي، سهيل چانڊيو، قاري اسد لغاري، اسد نظام چانڊيو، حسين لغاري ۽ سومر چانڊيو سميت ٻين جي اڳواڻي ۾ ٽائون ڪاميٽي کان علمدار چونڪ تائين احتجاجي ريلي ڪڍي وئي. هن جو چوڻ هيو ته آبڪلياتي جي شروعات 10 مئي کان ٿيندي آهي پر هن وقت جون مهينو به گذري ٿي پر اڃان تائين زرعي آبادي نارا ڊسٽري کي پاڻي نه ڏنو ويو. هنن وڌيڪ چيو ته زمينون بنجر بڻجي ويون آهن مال مويشي پاڻي بنا تڙپي مري رهيو آهي ڳوٺاڻا لڏپلاڻ ڪرڻ تي مجبور آهن زرعي پاڻي وقت سر نه پهتو ته هاري آبادگار خودڪشيون ڪرڻ تي مجبور ٿيندا هنن وس وارن ۽ آبپاشي آعلي عملدارن کي پرزور اپيل ڪندي چيو آهي ته خدارا جلد نارا ڊسٽري ۾ پاڻي ڇڏيو وڃي ته جيئن وقت سر زمينون آباد ٿي سگهن.

بقايا — سنڌيار — 02

۾ گرفتار جڏهن ته پوليس وڏي تعداد ۾ واقعي واري هنڌ پهچي وئي آهي ۽ صحافين کي ڪوريج ڪرڻ کان به روڪيو ويو آهي. جڏهن ته پوليس طرفان اڃان ڪنهن به قسم جي مڪمل رپورٽ پڌري ناهي ڪئي وئي ذريعن مان معلوم ٿيو آهي ته 3 جوابدار موقعي تي مارجي ويا آهن ۽ هڪ زخمي ٿي پيو آهي.

بقايا — سنڌيار — 03

شر بڌايو ته متاثر خاندان جي گهر ۾ خيرات هلي رهي هئي ته معصوم ٻار گهر ٻاهران گهٽي ۾ راند ڪيڏي رهيا هئا جو بيلل ڪار اندر ٻئي معصوم ٻارڙا ويهي رهيا ۽ اٽو ڪار لاڪ ٿيڻ سبب ساهه ٻوساٽجڻ ڪري ٻئي ٻارڙا فوت ٿي ويا. ايس ايڇ او چيو ته 2 ڪلاڪن بعد ٻارڙن جي ڳولها شروع ڪئي وئي ته ٻئي ٻار ڪار ۾ ئي فوت ٿي ويل حالت ۾ هٿ آيا. فوت ٿي ويل ٻنهي ٻارڙن جا لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو سندن پوئيراپ ڏاڙيندڙ روئيندڙ ڪري رهيا هئا. هوڏانهن ٻنهي فوتي ٻارڙن جا لاش جنازي نماز پڙهائڻ بعد مقامي قبرستان ۾ دفنايا ويا آهن. واقعي بعد علائقي ۾ سوڳ واري صورتحال ڇانئجي وئي هئي.

بقايا — سنڌيار — 04

خاتون جو چوڻ هو ته اسان جي ڪوڪر برادري جي پيرل ڪوڪر ۽ ٻين کي سنڌو ڪوڪر جي شادي تي اعتراض هيوان ڪري ڪيس قتل ڪيو ويو آهي. مقتولا عورت جي مڙس محمد گل بروهي جو چوڻ هو ته ڪوڪر برادري کي اعتراض هيو ته سنڌو ڪوڪر بروهي برادري ۾ شادي ڇو ڪئي آهي. ان معاملي تي ڪوڪر برادري منهنجي گهرواري کي قتل ڪيو آهي. ايس ايڇ او رتوديرو اطهر چنو صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته ڪوڪرن ۽ بروهي برادري ۾ سڱاوتي تڪرار هلندڙ هيو پير بخش ڪوڪر وارن کي سنڌو ڪوڪر پاران بروهي برادري کي سڱ ڏيڻ تي اعتراض هيو ان تڪرار ۾ عورت کي قتل ڪيو ويو آهي. مقتولا عورت کي جڻن ٻارن جي اولاد هئي ۽ ٻارڙن جي لاءِ عيد جا ڪپڙا وٺڻ لاءِ گهران نڪتل هئي ته ڪيس قتل ڪيو ويو.

بقايا — سنڌيار — 05

ٿي ويل عورت کي مچرن واري گلوب مان باهه لڳڻ جي ڪوڙي دعوا جيڪڏهن قتل ٿي ويل عورت جو لاش جو پوسٽ مارٽم ڪرايو وڃي ته وڏا ڦاٽ ڦاٽڻ جا امڪان تفصيل موجب. ٽي سال اڳ شادي ٿيل عورت هڪ ٻارڙي جي امڙ 21 ورهين جي نوجوان عورت ثميرا زال عبدالقيوم عباسي سکر جي علائقي ماڪرو ڪالوني نيو پنڊ ٿاڻي جي حد ۾ ساهرن محمد ايوب عباسي پاران عورت شمير عباسي جي حصي واري ملڪيت گهرڻ جي چڪر ۾ سهرو ۽ نشاڻ پاران پنهنجي ننهن. شمير کي باهه ڏئي ساڙي قتل ڪري ڇڏيو جنهن کي سکر سول اسپتال آندو ويو جتي سندس حالت گنڀير جوڳي هجڻ ڪري ڪراچي نيو پيو وڃي ت رستي ۾ زخمن جا سو ن سهندي عورت فوت ٿي وئي جڏهن ت فوتي عورت جو ساهرن پاران پوسٽ مارٽم ڪرائڻ بدران ان کي لڪ چپ ۾ دفنائي ڇڏيو مليل جاڻ موجب. فوتي عورت مرڻ کسن ڪجھ ڏينهن ساهرن جي چوڻ تي پنهنجي پيءُ کسن ملڪيت مان حصو گهريو هو ڇوڪري جي والد حصو ڏيڻ لاءِ انتظار ڪرڻ لاءِ چيوت ساهر صبر جو روضو ٽوڙي پنهنجي ننهن کي نشاڻ ۽ ٻين ڪان رات جي وقت باهه ڏئي ساڙي سخت زخمي ڪري اتفاقي باهه مچرن واري گلوب مان لڳڻ جو براسون [illegible]

بقايا — سنڌيار — 06

[illegible]

بقايا — سنڌيار — 07

جي ابن ڏاڏن جي 6 سٺو ايڪڙ اڻ سروي زمين تي مخالف ڌر عبداللطيف ڪلوئي مئل عباس بنگل علي دوست حسين حسن ڪلوئي ۽ قبضو ڪري ڇڏيو آهي هنن چيو ته مخالف ڌر رات سان هٿيارن جي زور تي اسان جي گهرن تي حملو ڪري گهرن باهيون ڏئي ڇڏيون ۽ اسان مجبور ٿي مخالف ڌر مٿان حد جي ٿاڻي تي سين داخل ڪرائي آهي پر حد جي پوليس جوابدارن کي نه پٺي ڪري هنن چيو ته اسان جو مخالف ڌر خلاف ڪورٽ ۾ ڪيس هلندڙ آهي ڪيس تان هٿ ڪڻائڻ لاءِ اسان کي موتمار ۽ ڳوٺ مان لڏي وڃڻ جون موتمار ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن هن آءِ جي سنڌ ڊي آءِ جي حيدرآباد ايس ايس پي دادو کان مطالبو ڪيو ته ڪريون فوري طور جوابدارن کي گرفتار ڪري اسان غريبن سان انصاف ڪيو وڃي.

بقايا — سنڌيار — 08

ساٿي موقعي تان فرار ٿي ويا جن جي گرفتار ڪرڻ لاءِ پوليس سرچ آپريشن ڪيو پر ڏوهاري فرار ٿي ويا. زخمي ڏوهاري جي سڃاڻپ لکمير عرف لکو مگهڻهار طور ٿي جنهن کي اسپتال منتقل ڪيو ويو لکمير عرف لکو مگهڻهار مٿان مختلف ٿاڻن تي پوليس مقابلن، چورين ڦرن ڌاڙن سميت سنگين نوعيت جا ڪيس داخل آهن ايس ايڇ او رانيپور مشتاق احمد جتوئي ۽ سندس ٽيم کي ايس ايس پي خير پور مير روحل خان کوسو طرفان شاباس ڏني وئي.

بقايا — سنڌيار — 09

ڪاليج ۾ آئي ڊي پيزجي واپسي دوران ميڊيا سان ڳالهائيندي ڊپٽي ڪمشنر بدين آغا شاهنواز خان چيو ته سامونڊي طوفان بپرجوئي جو خطرو ختم ٿي چڪو آهي سامونڊي پٽي مان آيل ماڻهن جي مطالبي تي انهن کي گاڏيون ڏنيون ويون آهن جيڪي ماڻهن کي انهن جي گهرن تائين واپس پهچائينديون هن چيو ته طوفان جي خدشي سبب ضلعي انتظاميه 31 هزار ماڻهو سامونڊي پٽي مان ڪڍيا جنهن مان 17 هزار ماڻهو 24 رليف ڪيمپن ۾ رهائش پذير هئا باقي ماڻهو پاڻ مرادو پنهنجن مٽن مائٽن يا ٻين جاين تي منتقل ٿي ويا هئا اهي سمورا ماڻهو پنهنجن ماڳن ڏانهن واپس موٽي رهيا آهن هن چيو ته ڪيمپن ۾ موجود سمورن ماڻهن جي تفصيل موجود آهي پاڪ آرمي، رينجرز ۽ پوليس جي مدد سان متاثرين جي گهرن تي راشن ڏنو ويندو.

بقايا — سنڌيار — 10

پيپڙي ڏانهن ويندڙ شهري خيال ڪن اتي ڪا به سيڪورٽي ناهي جنهن بعد مال پيپڙي جي انتظاميا مون خلاف ڪاروائي ڪرڻ ۽ مختلف قسم سان حراسان ڪري ڪوڙو قرار ڪن ٿا جنهن تي اٿون سخت لفظن ۾ مذمت ڪيان ٿو ولي شيخ چيو ته پوليس بجائي ڦورن کي گرفتار ڪرڻ مون کي ڪوڙو ڪري ٿي جنهن جو ثبوت اٿون قران تي هٿ رکي قسم کڻڻ تي مجبور ٿيس پوليس ۽ مال پيپڙي جي انتظاميا بلاڃا مون خلاف ڪوڙا بيان هلرائي منهنجي ساک کي نقصان پهچائڻ ٿا جنهن جو ازالو ٿيڻ گهرجي.

بقايا — سنڌيار — 11

چيو ته مان ڳوٺ صديق لاڪو واسي نوجوان ملوڪ لاڪو سان محراب پور سول ڪورٽ ۾ پسند جو پرڻو ڪيو آهي جنهن بعد مائٽ منهنجي ۽ منهنجي مڙس جي جان جا ويري بڻجي ويا آهن ۽ مختيار ميمڻ پاءِ اختيار ميمڻ طاهر امير عبدالرزاق ۽ اعجاز ميمڻ اسان جي جان کي نقصان پهچائڻ جون ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن ۽ منهنجي مڙس ملوڪ لاڪو ۽ ان جي عزيزن مٿان ڪوڙا ڪيس ڪري قاسائڻ جون ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن هن آءِ جي شهيد بينظيرآباد ايس ايس پي نوشهروفيروز سيشن جج نوشهروفيروز سميت وسوارن کان مطالبو ڪيو ته ڪين تحفظ ڏنو وڃي.

بقايا — سنڌيار — 12

ساوڻ صالح سونو ۽ ضمير مستوئي ۽ ٻيا هٿيارن جي زور تي مونکي پنهنجي ذاتي ڪاني جي زمين آباد ڪرڻ نه ٿا ڏين هنن چيو ته اسان کي ٿالي مخالف ڌر مختلف حربا هلائي مختلف ٿاڻن تي ڪوڙيون ايف آءِ آرون داخل ڪرايون ويون آهن هنن چيو ته اسان دادو نيڪ مردن کان فيصلا به ڪرايا ويا پر مخالف ڌر ڏهاري قسم هئڻ باوجود ڪنهن به نيڪ مردن تي فيصلن تي اچڻ تيار نه آهن هنن چيو ته اسان غريب مسڪينن مٿان هر روز رستا روڪي قاتلانا حملاءِ اسان جي ۽ گهرن مٿان فائرنگ ڪندا رهن ٿا هنن چيو ته مخالف اسان کي مسلسل موتمار ڌمڪيون ڏيندا رهن ٿا هنن آءِ جي سنڌ ڊي آءِ جي حيدرآباد ايس ايس پي دادو مطالبو ڪيو ته ڪريون اهڙن ڏوهاري قسم جي ماڻهن کي گرفتار ڪري سخت ڪان سخت سزائون ڏئي اسان غريب مسڪينن سان انصاف ڪيو وڃي نه ته ٻئي صورت ۾ دادو ايس ايس پي آفيس اڳيان بک هڙتال ڪنداسين.

بقايا — سنڌيار — 13

تي ويرئي طرف رند مائنر کي گهارو پوڻ سبب وڏي جو فصل سوين ايڪڙ ٻڏي ويو آهي. جڏهن ته ايريگيشن ڊائريڪٽر خورشيد احمد ڪوڪر ۽ انجنير محمد سجل نائچ به ٿلها آسرا ڏيئڻ ۾ پورا آهن. آبادگارن احتجاج ڪندي ٻڌايو ته اسين پاڻ پنهنجي مدد گهارو بند ڪرڻ ۾ پورا آهيون جڏهن ته 3 ڏينهن گذرڻ باوجود نه ايس ڊي او ۽ داروگا ناهن پهتا. آبادگارن جو وڌيڪ چوڻ هو ته آبپاشي عملو سرڪاري شاخن ڪان مٽي ڪٽائي وڪرو ڪن ٿا جنهن سبب شاخن کي گهارو پوڻ سبب اسان جي فصلن جو نقصان ٿئي ٿو اپيل آهي ته ملوث آبپاشي عملي خلاف جلد ڪاروائي ڪري رند مائنر شاخ جا ڪير مضبوط ڪيا وڃن نه ته ٻئي صورت ۾ عدالت ۾ پٽيشن [illegible]

بقايا — سنڌيار — 14

عمل خلاف آچر جي ڏينهن کان احتجاجي تحريڪ هلائڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو. آل پارٽيز ڪانفرنس ۾ شهر مختلف سياسي سماجي تنظيمن جنهن ۾ ايس يو پي، ايس ٽي پي، شعيا تنظيم، جي يو آئي، جماعت اسلامي، سوشل ورڪر اتحاد، سنڌ آبادگار بورڊ، بئريسٽر ٽيم، مسلم ليگ (ن)، سيلرا نوجوان اتحاد، ٽريڊ يونين مزدور فيڊريشن سميت ٻين مختلف تنظيمن جي اڳواڻن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. ان موقعي تي شهري اتحاد جي صدر ڪامريڊ وهاب پندرائي، مولانا محمد جان عابد، حبدار ميرجت، مجاهد اعوان، ايڊووڪيٽ عبدالوحيد ڀٽي، سيد ضمير شاهه، وزير ڪوسو حاجي خان پٽو، ڪامريڊ عرس سيلرو، سنيل ڪمار چاڇڙيا، ڪرم مگسي، سردار بروهي، شعبان جمالي، منور منگي، محمد ابراهيم دايو، سيد اڪبر شاهه، حمل خشڪ، آصف مگسي، رميز ٽونيو، امداد سومرو سميت ٻين خطاب ڪندي چيو آهي ته نادرا آفيس شهر ۾ هجڻ ڪري سيني شهرين کي سهولت آهي ته نادرا آفيس کي شهر کان ٻاهر منتقل ڪرڻ جي [illegible] آفيس جي ٻاهر منتقل ڪرڻ جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪندي هنن چيو ته نادرا آفيس کي شهر کان ٻاهر منتقل ڪرڻ هر گز نه ڏينداسين. آءِ بي سي ۾ سيني تنظيمن جي اڳواڻن متفقا راءِ سان فيصلو ڪندي شهدادڪوٽ جي چونڊيل نمائيندن نادرا جي اعلي عملدارن سميت ٻين اعلي ادارن کان مطالبو ڪندي گهر ڪئي آهي ته نادرا آفيس کي شهر کان ٻاهر منتقل ڪرڻ وارو فيصلو واپس وٺي شهرين سميت شهر جي سياسي سماجي اڳواڻن ۾ پکڙيل بيچيني ختم ڪئي وڃي ٻي صورت ۾ سخت احتجاجي تحريڪ هلائڻ جو چتاءُ ڏيندي آچر ڏينهن جي ڏينهن کان احتجاجي تحريڪ شروع ڪرڻ جو اعلان ڪيو ويو آهي.

بقايا — سنڌيار — 15

جي سڃاڻپ باڊهه واسي سليم پٽ رحمت الله تيوٽو طور ڪئي وئي آهي. زخمي حالت ۾

گرفتار ڪيل کي چانڊڪا اسپتال لاڙڪاڻي منتقل ڪيو ويو آهي. رابطو ڪرڻ تي ايس ايڇ او نئون ديرو غلام قادر جتوئي ٻڌايو ته پوليس معمول جي گشت تي وڃي رهي هئي ته پيرمتارو روڊ تي ڪوراڻي ڳوٺ ٻاهران هٿياربند ڌوڙ جي ارادي سان بيٺل هئا جن پوليس کي ڏسي فائرنگ شروع ڪري ڏني ۽ پوليس جي جوابي فائرنگ ۾ هڪ ڏوهاري زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو جڏهن ته سندس 4 ساٿي فرار ٿي ويا جن جي تلاش جاري آهي. گرفتار ڏوهاري مٿان ڪيترائي ڪيس داخل ٿيل آهن ۽ وڌيڪ رڪارڊ بابت جاچ ڪئي پئي وڃي.

بقايا — سنڌيار — 16

طبعي امداد ڏئي وڌيڪ علاج لاءِ حيدرآباد ريفر ڪيو ويو آهي جڏهن ته ذريعن موجب ٽنڊو غلام حيدر پوليس حملي آورن کي فوري طور تي گرفتار ڪري ڪين پنهنجي تحويل ۾ وٺي ڇڏيو آهي.

بقايا — سنڌيار — 17

بجلي شاٽ سرڪٽ لڳڻ سبب باهه وڪري وئي باهه لڳڻ وقت مسود قريشي جا گهر ڀاتي بجلي بند ڪرڻ وسري وئي سڀ شيون هلندڙ هيون سڀ ڀاتي گهر ۾ موجود نه هئا هو ماڻهن ڏانهن گهمڻ ويل هئا ته اوچتو گهر کي بجلي جي شاٽ سرڪٽ مان باهه لڳي گهر ڏٺي گهر اندر موجود نه هئڻ ڪري ڪوب جاني نقصان نه ٿيو گهر جو سامان اي سي، فرج، ٽي وي فرنيچر ۽ ٻيو گهرو سمورو سامان سميت قيمتي رڪارڊ باهه ساڙي رک ڪري ڇڏيو جنهن جي ماليت 10 لک کان وڌيڪ ٻڌائي پئي وڃي متاثر گهر جو سامان سڙي وڃڻ جو ضلعي انتظاميا کان مدد جي پڻ اپيل ڪئي آهي.

بقايا — سنڌيار — 18

اجلاس ۾ سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي مرڪزي نائب صدر جڳديش آهوجا، منير نائچ، ڊپٽي جنرل سيڪريٽري مصطفي چانڊيو، سي آئي سي ميمبر ادريس چانڊيو ،ڪراچي ڊويزن ، سيڪريٽري فتح خاصخيلي ،انفارميشن سيڪريٽري مخدوم شمس سميت ضلعي اڳواڻن ستار ڏاهري، فيض هيسباڻي ،ضمير هاجانو ،فقير محمد تنيو فاروق بنگوار، عبدالخالق چانڊيو ،سهيل ڀٽي، روي ڪمار، ڊاڪٽر علي نواز گبول ۽ ٻين شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ ڊويزن اندر سياسي ۽ تنظيمي سرگرمين بابت تفصيلي بحث ڪيو ويو اجلاس ۾ مرڪزي تنظيمي ڪميٽي طرفان ڪراچي ڊويزن جي دوري جو شيڊول پڻ پڌرو ڪيو ويو جنهن مطابق جمع 23 جون تي ضلع اوڀر ۽ اولهه چنڇر 24 جون تي ضلع ڪياماڙي، آچر 25 جون ضلع ملير ۽ ڪورنگي جو دورو ڪيو ويندو. اجلاس ۾ ايس يو پي جي مرڪزي نائب صدر جڳديش آهوجا چيو ته سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي پهنجي ڀرپور صلاحيتون ڪتب آڻيندي ڪراچيءَ اندر پنهنجو تنظيمي نيٽورڪ مضبوط ڪندي. ان لاءِ ڪراچيءَ جي هر هر ضلع ۽ ڳوٺ ۾ وڃي نوجوانن کي ايس يو پي ۾ شامل ڪرڻ لاءِ همٿايو ويندو. جڳديش آهوجا جو وڌيڪ چوڻ هو ته پاڪستان پيپلزپارٽي مرڪز ۾ اقتدار حاصل ڪرڻ لاءِ سنڌ جو سودو ڪري رهي آهي. سنڌ جون زمينون پڳڙن مٽ تي وڪرو ٿي رهيون آهن. هاڻي سنڌ جي عوام کي پهنجي ووٽ جي طاقت جو رخ موڙڙو پوندو ۽ ايندڙ اليڪشن ۾ ووٽ صرف سنڌ جي خوشحالي ۽ ترقي جي بنياد تي ڏيڻو پوندو مصطفي چانڊيو جو چوڻ هو ته ايندڙ اليڪشن ۾ سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي ڀرپور نموني سان حصو وٺندي ۽ ايوان اندر پنهنجو ڀرپور ڪردار ادا ڪندي.

بقايا — سنڌيار — 19

۾ وڌندڙ گندگي، شهر کي نئون ڊرينيج سسٽم، رينج مشين نه ڏيڻ ، ويڙا سسٽم ۽ ڪرپشن خلاف سياسي سماجي تنظيمن آل پارٽيز الائينس پاران مختلف تنظيمن پاران ڊرو ڪامورن خلاف تحريڪ جو آغاز ڪيو ويو ان موقعي تي اڳواڻن محمد يونس راڄپر، اڪرم پرزاده محمد ابراهيم ڏنگراچ گل بهار سر، امر ظفر تگر اقبال راڄپر عبدالسلام پرٽ، آصف حسني سجل چانو قار اشرف برغلام حسن ڪلهوڙو ٻين چيو ته نوشهروفيروز جي نااهل انتظاميا ۽ چونڊيل نمائندن جي لاپرواهي سبب نوشهروفيروز شهر گندگي جو ڍير بڻجي ويو آهي جنهن سبب نوشهروفيروز جا شهري، معصوم ٻار ۽ شاگرد مختلف بيمارين ۾ وڪڙجي رهيا آهن پر افسوس انتظاميا ۽ چونڊيل نمائندن جي ڪنن تي جونءِ به نه ٿي چري هنن چيو ته نوشهروفيروز جا روڊ رستا، مين چوڪ ۽ هيٺايون وارا علائقا ڊرينيج جي گندي پاڻي جي لپيٽ هجڻ ڪري شهري سخت پريشانين کي منهن ڏئي رهيا آهن ۽ دڪاندارن جو ڪاروبار به ٺپ ٿي ويا آهن هر طرف گندگي جا ڍير هجڻ ڪري شهر ڪنڊر جو ڏيک ڏئي رهيو آهي.

بقايا — سنڌيار — 20

گٽ ورلٽيج ۽ اڪ ٻوٽ ڪري شديد گرمي ۾ ماڻهون گهرن مان نڪري پارڪن اندر وقت گذرائڻ تي مجبور ٿي ويا بجلي نه هجڻ ۽ گرمي شديد هجڻ ڪري شهري معصوم ٻارڙا ۽ بيرسن مشڪلاتن کي منهن ڏيڻ لڳا علائقن واسين اعلااختيارين کان بجلي فراهم ڪرڻ جو پڻ مطالبو ڪيو آهي تفصيل موجب. سيپڪو سکر جي مختلف علائقن جي فيڊرن پراڻو سکر، شاليمار فيڊر گوليمار فيڊر سميت ٻين هنڌن تي گرمي جي پارو وڌي وڃڻ جي ڪري نيو پنڊ، گڏاڻي چوڪ ، پوسا لائين ، اسلام ڪالوني ، نمائش ڳرائونڊ سميت علائقن جا ٽرانسفارمر ڌماڪو ڏئي سڙي ويا ڪن هنڌن ميراڻي محلا ڏاڏا سائين گڏاڻي چوڪ وٽ جمپر ٽٽي پيا ڪن هنڌن تان فني خرابي سبب بجلي اڻ اعلانيل بند رهي جنهن سبب شهري گهرن ۾ گزارن پارڪن اندر ويهي وقت گزاريو ۽ بيرسن ٽوڙي معصوم ٻارڙن ۽ بيمارن ماڻهن بجلي جي اڪ ٻوٽ سبب مشڪلاتن سان منهن ڏيڻ لڳا هنن اعلااختيارين کان مطالبو ڪندي گهر ڪئي آهي ته بجلي جي فراهمي کي يقيني بڻائي اسان کي عذاب مان ڪڍي بجلي ڏني وڃي جيءُ سک جو ساهه کڻي سگهون.

بقايا — سنڌيار — 21

نه نقاب پوش بندوق بردار سنڌي ماڻهن کي ڪنهي قومي ڪرڻ جي انساني حتن جي پنڪري آهي اگر ارهان جون عدالتون اوهان جا ٿاڻا آهن اگر قومي ڪارڪنن جي ڪوڙهه آهي ته ارهان انهن کي عدالتن ۾ پيش ڪريون

بقايا — سنڌيار — 22

ڏانهن واپسي شروع ٿي وئي آهي تعلقي شهيد فاضل راهو جي مونو ٽيڪنڪ ڪاليج ۾ آئي ڊي پيز جي واپسي دوران ميڊيا سان ڳالهائيندي ڊپٽي ڪمشنر بدين آغا شاهنواز خان چيو ته سامونڊي طوفان بپرجوئي جو خطرو ختم ٿي چڪو آهي سامونڊي پٽي مان آيل ماڻهن جي مطالبي تي انهن کي گاڏيون ڏنيون ويون آهن جيڪي ماڻهن کي انهن جي گهرن تائين واپس پهچائينديون هن چيو ته طوفان جي خدشي سبب ضلعي انتظاميه 31 هزار ماڻهو سامونڊي پٽي مان ڪڍيا جنهن مان 17 هزار ماڻهو 24 رليف ڪيمپن ۾ رهائش پذير هئا باقي ماڻهو پاڻ مرادو پنهنجن مٽن مائٽن يا ٻين جاين تي منتقل ٿي ويا هئا اهي سمورا ماڻهو پنهنجن ماڳن ڏانهن واپس موٽي رهيا آهن هن چيو ته ڪيمپن ۾ موجود سمورن ماڻهن جي تفصيل موجود آهي پاڪ آرمي، رينجرز ۽ پوليس جي مدد سان متاثرين جي گهرن تي راشن ڏنو ويندو جيڪڏهن ڪنهن جو گهر طوفاني هوا سبب مڪمل ڪري پيو آهي ته ان کي خيمو پڻ ڏنو ويندو هن ميڊيا سان وڌيڪ ڳالهائيندي چيو ته متاثرين جي واپسي تائين ٻهرين فيز مڪمل آهي هاڻي ٻي فيز ۾ پاڪ آرمي ۽ روينيو جي مدد سان سامونڊي پٽي ۾ ٿيندڙ نقصان جو به ڪاٿو لڳايو ويندو، روانگي وقت ڳوٺاڻن ميڊيا سان حال اورينڊي ٻڌايو ته ڪيمپ ۾ سنڌ حڪومت طرفان ڪاڌو پاڻي، مڇر ڏانيون ۽ علاج جون مڪمل سهولتون فراهم ڪيون ويون ۽ گهرن ۾ واپسي لاءِ به ٽرانسپورٽ فراهم ڪيون ويون آهن جنهن تي اسان سڀ حڪومت جا انتهائي شڪر گذار آهيون

بقايا — سنڌيار — 23

۽ علائقي واسين جي وچ ۾ ٻن ڪلاڪن تائين هڪبئي مٿا شديد فائرنگ ڪئي نتيجي ۾ ڏوهارين جي گولي لڳڻ سبب ڪري ڳوٺ وڏڻ مهر واسي فقير محمد مهر نڌي قتل ٿي ويو ۽ هڪ علائقي واسي محمد صيفل مهر پڻ گولي لڳڻ سبب سخت زخمي ٿي پيو جڏهن ته پوليس جي جوابي فائرنگ ۾ 2 ڏوهاري مارجي ويا آهن جن جي سڃاڻپ نٿي سگهي واقعي بعد ڊي ايس پي گهوٽڪي حافظ عبدالقادر چاچڙ واقعي هنڌ

پهچي ڏوهارين جا لاش پوليس موبائل ۾ قانوني ڪارروائي لاءِ گهوٽڪي تعلقي اسپتال منتقل ڪيا ويا

بقايا — سنڌيار — 24

مڪليءَ ۾ سنڌ جي ناميارى محقق، اديب، شاعر ڊاڪٽر محمد علي مانجهي، فورم جي باني چيئرمين صادق لاکو ۽ عوامي تحريڪ ضلعي ٺٽي جي نائب صدر رزاق چانڊيو جي قيادت ۾ ملهائي سندس سالگرهه جو ڪيڪ پڻ ڪاٽيو ويو ان موقعي تي تقريب کي خطاب ڪندي ڊاڪٽر محمد علي مانجهي، صادق لاکو عبدالرزاق چانڊيو مشتاق حسين انڙ ۽ ٻين چيو ته سما دور سنڌ جو خودمختيار، آزاد ۽ خوشحال ترين دور رهيو جنهن ۾ نه رڳو سرحدون محفوظ هيون پر تهذيبي، تمدني، ثقافتي ۽ علمي لحاظ کان شاندار رهيو، جنهن ۾ عوام کي هر قسم جي سک ملڻ سان گڏ مذهبي رواداري ۾ بيمثال رهي، شهيد مخدوم بلاول شهيد تمام اعليٰ پائي جو بزرگ ۽ فقہ جو وڏو عالم هيو، شهيد مخدوم بلاول کي سنڌي صوفي ازم جو باني چئجي ته وڌاءُ نه ٿيندو، هنن چيو ته مخدوم بلاول سمون جنهن ارغونن لشڪر خلاف نه رڳو سخت مزاحمت ڪئي پر سنڌ ۽ اسلام جي آڙ ونڍ سنڌ ۾ اچي سنڌ جي انصاف پسند، غريب پرور حاڪم جام نظام الدين سمون جي حڪومت خلاف سازشون سٽي ارغونن جي حملي لاءِ ماحول جوڙيندڙ ميران محمد جونپوريءَ خلاف پرپور ويڙهه ڪري سندس پيڙا ساڙائي ڪيس سنڌ مان پڇائڻ تي مجبور ڪري ارغونن لشڪرن خلاف ڀرپور مزاحمتي ويڙهه ڪرڻ سميت سنڌ جي سورن جي تربيت ۽ همٿ افزائي ڪندو رهيو، جنهن تي مرزا حسن بيگ ارغون ڪاوڙجي ڪيس سنڌ سان عشق ڪرڻ جي ڏوهه ۾ گهاڻي ۾ پيڙائي شهيد ڪيو، ان موقعي تي نوجوان ڪلاڪار فدا حسين ميمڻ، منير مهيشوري، مدثر قومي گيت ۽ شاعري ترنم ۾ گنگنائي مخدوم بلاول شهيد کي پيتا پيش ڪئي، جنهن تقريب ۾ مختلف علمي ادبي سماجي ثقافتي تعليمي شخصيتن الست جي قادر بخش اوٺو، سنڌي شاگرد تحريڪ ضلعي ٺٽي جي صدر مجاهد بلوچ، جسقم اڳواڻ ارشد آزاد خشڪ، سنڌ ڪلچرل فورم جي استاد رحمت الله سمون، محرم علي پنهور، سانوڻ برفت، لطيف صادق لاکو سماج سڌارڪ شوڪت علي زئور، عوامي تحريڪ اڳواڻ الهه بخش بلوچ، پپو لاشاري، غلام مصطفي انڙ سميت ٻيا پڻ شريڪ هئا.

بقايا — سنڌيار — 25

جاتي ۽ چوهڙ جمالي جي ساحلي علائقن ۾ رهندڙ ڳوٺاڻن کي پاڪ نيوي ۽ ضلع انتظاميه جي مدد سان سجاول جي گورنمينٽ بوائز ڊگري ڪاليج ۽ بوائز اسڪول سجاول ۾ ترسايو ويو، طوفان جو خطرو ٽري وڃڻ ڪان پوءِ ڊي سي سجاول امتياز علي ابڙو ڊگري بوائز ڪاليج سجاول پهچي متاثر خاندان جي معصوم ٻارڙن ۾ راندڪا تقسيم ڪيا ۽ انهن سان گڏ ماني کاڌي، ان موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي هن چيو ته الله پاڪ جي فضل ڪرم سان سجاول ضلع ۾ اهڙو ڪوبه جاني يا مالي نقصان نه ٿيو آهي، اين جي اوز، پاڪ آرمي، پاڪ نيوي ۽ سنڌ گورنمينٽ جي مدد سان طوفان جي خطري کان اڳ 1350 سئو ماڻهن کي ريسڪيو ذريعي محفوظ جڳهين تي پهچايو ويو جنهن مان اسان کي فائدو ٿيو آهي، ڊي سي سجاول چيو ته هاڻي انهن متاثر خاندانن کي گاڏي ۽ راشن ڏئي پنهنجي پنهنجي ڏيرو روانو ڪيو ويندو، ان موقعي تي اي سي سجاول صائمه قاطمه، ڊي ايڇ او ڊاڪٽر احمد علي سميجو، سورج سجاولي پريس ڪلب جو صدر محمد اسماعيل سرويچ، امتياز ميمڻ، ساگر سليم ڪوسو، نزاڪت شاهه، خالد طاهراڻي ۽ ڄاني جوڳي موجود هئا.

بقايا — سنڌيار — 26

جي رٽ مڪمل طور تي ختم نوجوان نسل جو مستقبل داءُ تي لڳل ڊي آئي جي حيدرآباد پير محمد شاهه صاحب نوٽيس وٺي هوسڙي ٿاڻي جي حد علي اصغرآباد ڪالوني بهار ڪالوني بيهڻ موري ڪئيبينن تي مبينا زهريلي مين پڙي ۽ چوري جو واپار ڪندڙ ڪرائيم ريڪارڊ رکندڙ مها منشيات فروش سرگرم ڪاب ڪاروائي عمل ۾ نه اچي سگهي پاڪستان مسلم ليگ فنڪشنل اڳواڻ آفتاب لاڙڪ فدا حسين چانڊيو الاهي بخش ڪورائي ۽ ٻين چيو ته اسان جي علائقي هوسڙي علي اصغرآباد ڪالوني بهار ڪالوني بيهڻ موري ۽ مير پوري جو ڪاروبار عام جام ٿي ويو آهي جڏهن ته ايس ايس پي حيدرآباد ڊي آئي جي حيدرآباد پاڻ منشيات خلاف ايڪشن وٺڻ جو بيان ڏنا آهن تڏهن ب ڪا ڪاروائي ن ٿي سوشل ميڊيا پرنٽ ميڊيا تي باربار نشاندهي ڪرڻ باوجود منشيات فروش گرفتار نه ٿي سگهيان ڪيميڪل واري مين پڙي واپرائڻ سبب هوسڙي بهار ڪالوني علي اصغرآباد ڪالوني بيهڻ موري جان محمد رند ڳوٺ جي سوين وسندڙ ويڙها اجڙي ويا هر پار پچومين پڙي جو عادي بڻيل منشيات فروش کي مقامي سياسي پارٽي مبينا مدد سپورٽ ۽ سهڪار جا اطلاع ساجاهه وندن پاران ڊي آئي جي حيدرآباد پير محمد شاهه صاحب کان فورن نوٽيس وٺڻ جو مطالبو ڪيو آهي تفصيل موجب هوسڙي بهار ڪالوني علي اصغرآباد ڪالوني بيهڻ موري جي مختلف محلن ۽ اندر ڳچ عرسي کان منشيات جو نيٽ ورڪ هلائيندڙ منشيات فروش کي انتظاميه هٿ ڪڙين هڻڻ ۾ مڪمل ناڪام ٿي وئي آهي نوجوان نسل تباهي ڪناري تي پهچي ويو آهي جنهن سبب هوسڙي بهار ڪالوني علي اصغرآباد ڪالوني بيهڻ موري جي ساجاهه وندن ۾ سخت مايوسي واري لهر ڇانيل آهي جڏهن ته هتان جي سياسي سماجي اڳواڻن ڊي آئي جي حيدرآباد سيد پير محمد شاهه آئي جي سنڌ غلام نبي ميمڻ کان سندس گرفتاري ۽ منشيات جا ڪارخانا بند ڪرائڻ جو مطالبو ڪيو آهي ٻي صورت سخت احتجاج ريڪارڊ ڪرائڻ جو چتاءُ ڏنو آهي

بقايا — سنڌيار — 27

ايمرجنسي وارڊ ڏانهن منتقل ڪيو معلوم ٿيو آهي ته ميڊيڪل آفيسر ڊاڪٽر خالد فراش هالا جو رهاڪو هو ۽ مٺي سول اسپتال ۾ هر آچر 24 ڪلاڪ ڊيوٽي ڪندو هو ڊاڪٽر خالد رات ڳوٺ کان مٺي ڊيوٽي ڪرڻ پهتو هو اڄ صبح سندس اسپتال ۾ ڊيوٽي هئي. جڏهن ته اسپتال انتظاميه ميڊيڪل آفيسر خالد فراش جي موت جو سبب دل جو دورو پوڻ قرار ڏنو آهي اسپتال انتظاميا موجب ڊاڪٽر جي موت جو ڪارڻ دل جو دورو لڳي ٿو. سندس موت صبح جو ٿيو آهي جڏهن هو ڪمپڻ ۾ اڳ وڃي رهيو هو ته ساهه پرواز ٿي ويو ميڊيڪل آفيسر جو اڳڪ ڪلهي تي پيل هو ان مان اندازو لڳائجي ٿو ته ڪيس صبح جو دل جو دورو ٻيهجي ويس. اسپتال انتظاميا موجب ميڊيڪل آفيسر جا جيئڻ تي رشتيدار پهچندا ته پوسٽ مارٽم ڪيو ويندو ميڊيڪل آفيسر سرڪاري ڪوارٽر ۾ هميشه جيان ترسيل هو جتي اڄ هن جو لاش مليو

بقايا — سنڌيار — 28

پنهنجي ماڳن ڏانهن پ پ پ ايم پي اي سيد رياض حسين شاهه شيرازي، اڳوڻي ايم پي اي سيد امتياز شاهه شيرازي، حاجي حنيف ميمڻ پاران ڪين ٻسون فراهم ڪرڻ سان گڏ راشن ۽ ٻيو ضرورت جو سامان مهيا ڪري ڪين پنهنجي ماڳن ڏانهن روانو ڪري الوداع ڪيو ان موقعي تي ترسيل ڪيترن ئي طوفان متاثرين سمورن شيرازي پائرن جو شڪريو ادا ڪندي چيو ته هن ڏکئي وقت ۾ شيرازي پائرن اسان مصيبت ستيل ماڻهن لاءِ پنهنجي هائوسز جا دروازا ڪولي فراخدلي جو مظاهرو ڪيو آهي، اسان سندن اهو احسان ڪڏهن به وساري ڪونه سگهنداسين، هنن چيو ته هاڻي هتان واپس وڃڻ تي دل ئي نٿي چئي، شيرازي پائرن پاران ڏنل محبت هميشه ياد رهندي، ان موقعي تي پ پ پ ايم پي اي سيد رياض حسين شاهه شيرازي، سيد امتياز شاهه شيرازي ۽ ٻين چيو ته هي سندن فرض هو جيڪو هنن ادا ڪيو آهي، هنن چيو ته الله پاڪ جي مهرباني آهي جو اسان سميت سمورن ساحل واسين کي سامونڊي طوفان کان محفوظ رکيو آهي، هنن چيو ته هن واري سنڌ حڪومت ۽ ضلعي انتظاميه اڳواٽ بهتر قدم کڻي ساحل واسين کي محفوظ هنڌن تي منتقل ڪري سندن رهائش، ڪاڌي پيتي جو بهتر بندوبست ڪيو آهي. اسان به ڪوشش ڪري شيرازي هائوس ساحل واسي متاثرين لاءِ مختص ڪري ڪين گهربل سموريون سهولتون مهيا ڪيون جيڪي سندن ضرورتون هيون. هنن پڻ سمورن رهائش پذير متاثرين جو ٿورو مڃيندي ڪين نيڪ تمنائن سان پنهنجي پنهنجي ماڳ روانو ڪيو

بقايا — سنڌيار — 29

جنهن ۾ منظار سولنگيءَ، ڪي سنڌ جي سونهن، سپيتا، ثقافت ۽ سنڌ سان عشق ڪندڙ ۽ ماروئڙن جو درد رکندڙ ڪردار قرار ڏيندي سالگرهه تي زبردست لفظن جي پيتا پيش ڪئي وئي. منظار سولنگيءَ جي 56 هين جنم ڏهاڙي تي سنڌي ادبي سنگت لاڙڪاڻي جي رابطا سيڪريٽري استاد گل دايو، ايم آر ڊي تحريڪ جي اڳوڻي ڪنوينر ڪامريڊ حسين بخش ناريجو، سيد سڪندر علي راشدي، ڪراچي جي سينيئر صحافي علي مرتضيٰ ڪوکر، لطيف سولنگي، پوروهيت اڳواڻ صاحب خان شيخ، شاعر صاحب خان سورهيه ميراڻي، جي ايم پٽو، امداد ميراڻي، عرفان منگي، اسد منگي، غلام علي سولنگي، منور سومرو، ڪاشان قاضي ۽ ٻين منظار سولنگي جي سنڌي ادب ۽ سنڌي ادبي سنگت مرڪز لاءِ ڪيل خدمتن تي زبردست لفظن جي پيتا پيش ڪندي چيو ته منظار سولنگي سنڌي ادب جو وڏو ڪردار هو جنهن کي نثر تي وڏو دسترس حاصل هجڻ سان گڏ غزل، گيت، وائي ۽ ٻين صنفن جي وڏي ڄاڻ هئي ۽ هو وڏو نقاد پڻ هو منظار پنهنجي لکڻين ۽ ڪتاب ۽ نظريي جي صورت ۾ اڄ به اسان سان گڏ آهي. منظار سولنگي ڪي هن ڪيترجا شاعر، اديب اڄ به وڏي شدت سان ياد ڪن ٿا ۽ اهو ان ڪري جو جيئن منظار سولنگي سنڌي ادبي سنگت مرڪز کي جيڪي لاڙا ڏنا. متحد طريقي سان ڪٿي اڪٽي وڏيوان جو مثال نٿو ملي. منظار سولنگي ڪڏهن به پاڻ کي وڏو شاعر اديب نه سمجهيو ۽ هميشه ايندڙ شاعرن، اديبن جي حوصلا افزائي ڪئي. منظار رومانوي شاعريءَ سان گڏ ڌرتيءَ جي ڳالهه ڪندڙ شاعر به آهي. هن پنهنجي شاعري ۾ ڌرتي ۽ مظلوم ماڻهن جا درد پنهنجي شاعري ۾ پيش ڪيا آهن ۽ هو مظلوم جو ساٿاري ۽ ظالم کي للڪاريندڙ آهي. ان موقعي تي منظار سولنگي جي پٽ ڪاشف منظار سولنگي آيل مهمانن کي پليڪار ڪيو ۽ اعلان ڪيو ته جلد ئي منظار سولنگي جو هيو ڪتاب چپرائي سندس گهڻ گهرن لاءِ پڌرو ڪيو ويندو. آخر ۾ منظار سولنگي جي 56 هين سالگرهه جو ڪيڪ ڪاٽيو ويو ۽ سنڌ جي سريلي فنڪار غلام قادر شيخ منظار سولنگي جا گيت ۽ غزل پيش ڪري محفل کي چار چنڊ لڳائي ڇڏيا. ان موقعي تي عارف منظار سولنگي، سليم رضا سولنگي، علي رضا سولنگي، ناصر جمال سولنگي، ياسر سولنگي ۽ ٻيا پڻ موجود هئا.

بقايا — سنڌيار — 30

جا انتظار ڪيا پيا وڃن ته جيئن ڪين با عزت طريقي سان سندن گهرن تائين پهچائي سگهجي، ڊپٽي ڪمشنر چيو ته جيستائين هڪ هڪ فرد ۽ فيملي کي باعزت طريقي سان سندن گهرن تائين نه پهچائينداسين تيستائين سُک سان نه ويهنداسين. هن چيو ته ڪيمپن ۾ موجود سمورن ماڻهن جا تفصيل موجود آهن ڪين گهرن تائين راشن پهچايو ويندو جيڪڏهن ڪنهن جو گهر طوفاني هوائن سبب مڪمل ڪري پيو آهي ته انهن کي خيما پڻ فراهم ڪيا ويندا ته جيئن ڪين ڪنهن به قسم جي پريشاني کان بچائي سگهجي. هن چيو ته ٻئي فيز ۾ پاڪ فوج ۽ روينيو جي مدد سان ساحلي علائقن ۾ ٿيندڙ نقصان جو ڪاٿو پڻ لڳايو ويندو.

بقايا — سنڌيار — 31

غلام مصطفي چانڊيو، طالب، رمضان ، غفار، عمران عرف ٻيلو ۽ غوث بخش چانڊيو جي گرفتاري جي گهر ڪئي، هنن الزام لڳايو ته جوابدار قتل ڪيس تان هٿ ڪڻڻ لاءِ ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن، هنن ڏانهيو ته سندن نوجوان کي قتل ڪندڙ جوابدارن مان هڪ به گرفتار ناهي ٿيو جڏهن ته ڪيس تان هٿ ڪڻائڻ لاءِ جوابدار ڌر هڪ شخص ۽ هڪ عورت کي فائر سان زخمي ڪرڻ جو ڊرامو ڪري مٿن ٻي سيڪشن ٿاڻي ميهڙ تي ڪوڙي ايف آئي آر داخل ڪرائي وئي آهي، هنن آءِ جي سنڌ، ڊي آئي جي حيدرآباد، ايس ايس پي دادو کان مقتول اعجاز چانڊيو جي قتل ڪيس ۾ گهربل جوابدارن جي فوري گرفتاري ۽ تحفظ جي گهر ڪندي مٿن داخل ڪوڙي ايف آئي آر ختم ڪرڻ جو مطالبو ڪيو آهي.

بقايا — سنڌيار — 32

موجود نهياسين ايس ايڇ او نوان جتوئي مير محمد رند پوليس اهلڪارن سان گڏجي ساداتن جي گهرن تي بنا جواز چڙهائي ڪري چادر چوڏيواري جو تقدس پائمال ڪندي گهر ۾ پاڪ جيجن معصوم ٻارڙن تي تشدد ڪري پيچ ڏاهه ڪري سولر پليٽون پچي گهر ۾ چار ڪاغذن واريون موٽرسائيڪلون سولر پليٽون بيٽريون 6 ڪٽا ان جا بڪريون گهر ۾ پيل پيسا سون ڪٽي ويو آهي اسان ڪنهن بڏوهه ۾ گهربل ناهيون نه ٿي ڪو اسان مٿان فريادي آهي پوليس هروبرو اسان سيدن کي تنگ ڪري رهي آهي هنن ڊي آءِ جي شهيد بينظير آباد ايس ايس پي نوشهرو فيروز کي اپيل ڪئي ته اسان سيدن جي گهرن تي چڙهائي ڪندڙ پوليس اهلڪارن کي سسپنڊ ڪري اسان سان انصاف ڪيو وڃي.

بقايا — سنڌيار — 33

عباسي هئا ان موقعي تي ڪئمپ جي اڳواڻن اعجاز ممنائي غلام اڪبر ناريجو ڊاڪٽر رب نواز ميمڻ ۽ ٻين چيو ته ضلعي جي مختلف علائقن ۾ رت جي عطيي بابت بيداري مهم شروع ڪئي آهي ته انسانذات جي خدمت ۽ ڀلائي ڪري سگهجي رت جو عطيو ڏيڻ انسان جسم جي زڪوات آهي جنهن سان الله سائين راضي ٿئي ٿو اڳواڻن چيو ته هي بلڊ ٿيليسيما، هيموفيليا، ڊائلاسز ۽ ايمرجنسيءَ ۾ ايندڙ مريضن تي استعمال ٿيندو هن علائقي واسين کي اپيل ڪئي ته وڌ کان وڌ غريب مريضن جي مدد لاءِ اڳتي اچن

بقايا — سنڌيار — 34

اطلاع آهن جڏهن ته ٻه ڏوهاري زخمي حالت ۾ گرفتار ڪرڻ جي پڻ دعوا ڪئي آهي مقابلي ۾ مارجي ويل ۽ زخمي ٿيل ڏوهارين جي سڃاڻپ نه ٿي سگهي آهي پوليس زيعن جو چوڻ آهي ته ڏ گجهو اطلاع مليو سکر ڪان پنجاب طرف ڪار وڃي رهي آهي جنهن ۾ ڏوهاري موجود هئا ڪار کي روڪڻ تي ڏوهارين فائرنگ ڪئي فائرنگ جي ڏي وٽ ۾ ڪيس پوليس هٿان هڪ ڏوهاري مارجي ويو ۽ 2 ڏوهاري زخمي آهن مارجي ويل ڏوهاري تورڙي زخمي موٽروي تي پيل آهن

بقايا — سنڌيار — 35

تنظيمن جي اڳواڻن سميت ٽائون ڪاميٽي کان علمدار چونڪ تائين احتجاجي ريلي ڪڍي وئي، تفصيل موجب پاڻي جدوجهد ڪاميٽي خيرپور ناٿن شاهه جي سڏ تي رائيس ڪئنال مان نڪرندڙ نارادسٽري سميت بيگوڊيرو شاخ ۽ ٻين شاخن ۾ زرعي پاڻي جي هشرادو ڪوٽ خلاف سياسي سماجي ۽ مذهبي تنظيمن جي اڳواڻن حافظ حاجن لغاري، ماجد پڳهيو، غلام محمد گاڏهي، سهيل چانڊيو، قاري اسد لغاري، اسد نظام چانڊيو، حسين لغاري ۽ سومر چانڊيو سميت ٻين جي اڳواڻي ۾ ٽائون ڪاميٽي کان علمدار چونڪ تائين احتجاجي ريلي ڪڍي وئي، هنن جو چوڻ هيو ته آبڪلياتي جي شروعات 10 مئي کان ٿيندي آهي پر هن وقت جون مهينو به گذري ٿي پر اڃان تائين زرعي آبادي نارا ڊسٽري کي پاڻي نه ڏنو ويو. هنن وڌيڪ چيو ته زمينون بنجر بڻجي ويون آهن مال مويشي پاڻي بنا تڙپي مري رهيو آهي ڳوٺاڻا لڏپلاڻ ڪرڻ تي مجبور آهن زرعي پاڻي وقت سر نه پهتو ته هاري آبادگار خودڪشيون ڪرڻ تي مجبور ٿيندا هنن وس وارن ۽ آبپاشي آعلي عملدارن کي پرزور اپيل ڪندي چيو آهي ته خدارا جلد نارا ڊسٽري ۾ پاڻي ڇڏيو وڃي ته جيئن وقت سر زمينون آباد ٿي سگهن.

بقايا — سنڌيار — 36

ٿي ويل عورت کي مچرن واري گلوب مان باهه لڳڻ جي ڪوڙي دعوا جيڪڏهن قتل ٿي ويل عورت جو لاش جو پوسٽ مارٽم ڪرايو وڃي ت وڏا ڦاٽ ڦاٽڻ جا امڪان تفصيل موجب. ٽي سال اڳ شادي ٿيل عورت هڪ ٻارڙي جي امڙ 21 ورهين جي نوجوان عورت ثميرا زال عبدالقيوم عباسي سکر جي علائقي ماڪرو ڪالوني نيو پنڊ ٿاڻي جي حد ۾ ساهرن محمد ايوب عباسي پاران عورت شمير عباسي جي حصي واري ملڪيت گهرڻ جي چڪر ۾ سهرو ۽ نشاڻ پاران پنهنجي ننهن. شمير کي باهه ڏئي ساڙي قتل ڪري ڇڏيو جنهن کي سکر سول اسپتال آندو ويو جتي سندس حالت گنڀير جوڳي هجڻ ڪري ڪراچي نيو پيو وڃي ت رستي ۾ زخمن جا سو ن سهندي عورت فوت ٿي وئي جڏهن ت فوتي عورت جو ساهرن پاران پوسٽ مارٽم ڪرائڻ بدران ان کي لڪ چپ ۾ دفنائي ڇڏيو مليل جاڻ موجب. فوتي عورت مرڻ کسن ڪجھ ڏينهن ساهرن جي چوڻ تي پنهنجي پيءُ کسن ملڪيت

مان حصو گهريو هو ڇوڪري جي والد حصو ڏيڻ لاءِ انتظار ڪرڻ لاءِ چيوت ساهر صبر جو روضو ٽوڙي پنهنجي ننهن کي نشاڻ ۽ ٻين ڪان رات جي وقت باهه ڏئي ساڙي سخت زخمي ڪري اتفاقي باهه مچرن واري گلوب مان لڳڻ جو براسون رچايو ويو اهڙي واقعي جي نيو پنڊ ٿاڻي تي قتل ٿيل عورت ثميرا جي امڙ شمع عباسي پٽ راشد عباسي سان گڏ ڏي جي باهه واري واقعي جي 12 ڏينهن اڳ نيو پنڊ ٿاڻي تي اين سي داخ ڪرائي هئي جيڪا اڃان تائين رڪارڊ ۾ موجود آهي نيو پنڊ پوليس جوابدارن خلاف ڪاروائي ڪرڻ بدران مبينا ڳري رشوت وٺي عورت جو خون لوڙهي ڇڏيو جيڪڏهن قتل ٿي ويل عورت جي باهه لڳڻ واري واقعي جي شفاف جاچ ڪرائي ان جي قتل ۾ ملوث جوابدارن تائين پهچي ڪري عورت جو خون ظاهر ٿي پوندو ۽ ان جي قتل ۾ ملوث ماڻهن کي قانون جي ڪٽهڙي ۾ آڻي ڪيفر قرداراتائين پهچايو وڃي

بقايا — سنڌيار — 37

جي ابن ڏاڏن جي 6 سٺو ايڪڙ اڻ سروي زمين تي مخالف ڌر عبداللطيف ڪلوئي مئل عباس بنگل علي دوست حسين حسن ڪلوئي ۽ قبضو ڪري ڇڏيو آهي هنن چيو ته مخالف ڌر رات سان هٿيارن جي زور تي اسان جي گهرن تي حملو ڪري گهرن باهيون ڏئي ڇڏيون ۽ اسان مجبور ٿي مخالف ڌر مٿان حد جي ٿاڻي تي سين داخل ڪرائي آهي پر حد جي پوليس جوابدارن کي نه پٺي ڪري هنن چيو ته اسان جو مخالف ڌر خلاف ڪورٽ ۾ ڪيس هلندڙ آهي ڪيس تان هٿ ڪڻائڻ لاءِ اسان کي موتمار ۽ ڳوٺ مان لڏي وڃڻ جون موتمار ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن هن آءِ جي سنڌ ڊي آءِ جي حيدرآباد ايس ايس پي دادو کان مطالبو ڪيو ته ڪريون فوري طور جوابدارن کي گرفتار ڪري اسان غريبن سان انصاف ڪيو وڃي.

بقايا — سنڌيار — 38

اجلاس ۾ سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي مرڪزي نائب صدر جڳديش آهوجا، منير نائچ، ڊپٽي جنرل سيڪريٽري مصطفي چانڊيو، سي آئي سي ميمبر ادريس چانڊيو ،ڪراچي ڊويزن ، سيڪريٽري فتح خاصخيلي ،انفارميشن سيڪريٽري مخدوم شمس سميت ضلعي اڳواڻن ستار ڏاهري، فيض هيسباڻي ،ضمير هاجانو ،فقير محمد تنيو فاروق بنگوار، عبدالخالق چانڊيو ،سهيل ڀٽي، روي ڪمار، ڊاڪٽر علي نواز گبول ۽ ٻين شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ ڊويزن اندر سياسي ۽ تنظيمي سرگرمين بابت تفصيلي بحث ڪيو ويو اجلاس ۾ مرڪزي تنظيمي ڪميٽي طرفان ڪراچي ڊويزن جي دوري جو شيڊول پڻ پڌرو ڪيو ويو جنهن مطابق جمع 23 جون تي ضلع اوڀر ۽ اولهه چنڇر 24 جون تي ضلع ڪياماڙي، آچر 25 جون ضلع ملير ۽ ڪورنگي جو دورو ڪيو ويندو. اجلاس ۾ ايس يو پي جي مرڪزي نائب صدر جڳديش آهوجا چيو ته سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي پهنجي ڀرپور صلاحيتون ڪتب آڻيندي ڪراچيءَ اندر پنهنجو تنظيمي نيٽورڪ مضبوط ڪندي. ان لاءِ ڪراچيءَ جي هر هر ضلع ۽ ڳوٺ ۾ وڃي نوجوانن کي ايس يو پي ۾ شامل ڪرڻ لاءِ همٿايو ويندو. جڳديش آهوجا جو وڌيڪ چوڻ هو ته پاڪستان پيپلزپارٽي مرڪز ۾ اقتدار حاصل ڪرڻ لاءِ سنڌ جو سودو ڪري رهي آهي. سنڌ جون زمينون پڳڙن مٽ تي وڪرو ٿي رهيون آهن. هاڻي سنڌ جي عوام کي پهنجي ووٽ جي طاقت جو رخ موڙڙو پوندو ۽ ايندڙ اليڪشن ۾ ووٽ صرف سنڌ جي خوشحالي ۽ ترقي جي بنياد تي ڏيڻو پوندو مصطفي چانڊيو جو چوڻ هو ته ايندڙ اليڪشن ۾ سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي ڀرپور نموني سان حصو وٺندي ۽ ايوان اندر پنهنجو ڀرپور ڪردار ادا ڪندي.

بقايا — سنڌيار — 39

عمل خلاف آچر جي ڏينهن کان احتجاجي تحريڪ هلائڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو. آل پارٽيز ڪانفرنس ۾ شهر مختلف سياسي سماجي تنظيمن جنهن ۾ ايس يو پي، ايس ٽي پي، شعيا تنظيم، جي يو آئي، جماعت اسلامي، سوشل ورڪر اتحاد، سنڌ آبادگار بورڊ، بئريسٽر ٽيم، مسلم ليگ (ن)، سيلرا نوجوان اتحاد، ٽريڊ يونين مزدور فيڊريشن سميت ٻين مختلف تنظيمن جي اڳواڻن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. ان موقعي تي شهري اتحاد جي صدر ڪامريڊ وهاب پندرائي، مولانا محمد جان عابد، حبدار ميرجت، مجاهد اعوان، ايڊووڪيٽ عبدالوحيد ڀٽي، سيد ضمير شاهه، وزير ڪوسو حاجي خان پٽو، ڪامريڊ عرس سيلرو، سنيل ڪمار چاڇڙيا، ڪرم مگسي، سردار بروهي، شعبان جمالي، منور منگي، محمد ابراهيم دايو، سيد اڪبر شاهه، حمل خشڪ، آصف مگسي، رميز ٽونيو، امداد سومرو سميت ٻين خطاب ڪندي چيو آهي ته نادرا آفيس شهر ۾ هجڻ ڪري سيني شهرين کي سهولت آهي

نادرا آفيس کي شهر کان ٻاهر منتقل ڪرڻ کي وڏي سازش سمجهون ٿا اها سازش ڪجهه ماڻهن جي آهي ته نادرا آفيس شهر کان ٻاهر منتقل ڪري نادرا آفيس مٿان قبضو ڪيو وڃي نادرا آفيس جي ٻاهر منتقل ڪرڻ جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪندي هنن چيو ته نادرا آفيس کي شهر کان ٻاهر منتقل ڪرڻ هر گز نه ڏينداسين. آءِ بي سي ۾ سيني تنظيمن جي اڳواڻن متفقا راءِ سان فيصلو ڪندي شهدادڪوٽ جي چونڊيل نمائيندن نادرا جي اعلي عملدارن سميت ٻين اعلي ادارن کان مطالبو ڪندي گهر ڪئي آهي ته نادرا آفيس کي شهر کان ٻاهر منتقل ڪرڻ وارو فيصلو واپس وٺي شهرين سميت شهر جي سياسي سماجي اڳواڻن ۾ پکڙيل بيچيني ختم ڪئي وڃي ٻي صورت ۾ سخت احتجاجي تحريڪ هلائڻ جو چتاءُ ڏيندي آچر ڏينهن جي ڏينهن کان احتجاجي تحريڪ شروع ڪرڻ جو اعلان ڪيو ويو آهي.

بقايا — سنڌيار — 40

اجلاس ۾ سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي مرڪزي نائب صدر جڳديش آهوجا، منير نائچ، ڊپٽي جنرل سيڪريٽري مصطفي چانڊيو، سي آئي سي ميمبر ادريس چانڊيو ،ڪراچي ڊويزن ، سيڪريٽري فتح خاصخيلي ،انفارميشن سيڪريٽري مخدوم شمس سميت ضلعي اڳواڻن ستار ڏاهري، فيض هيسباڻي ،ضمير هاجانو ،فقير محمد تنيو فاروق بنگوار، عبدالخالق چانڊيو ،سهيل ڀٽي، روي ڪمار، ڊاڪٽر علي نواز گبول ۽ ٻين شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ ڊويزن اندر سياسي ۽ تنظيمي سرگرمين بابت تفصيلي بحث ڪيو ويو اجلاس ۾ مرڪزي تنظيمي ڪميٽي طرفان ڪراچي ڊويزن جي دوري جو شيڊول پڻ پڌرو ڪيو ويو جنهن مطابق جمع 23 جون تي ضلع اوڀر ۽ اولهه چنڇر 24 جون تي ضلع ڪياماڙي، آچر 25 جون ضلع ملير ۽ ڪورنگي جو دورو ڪيو ويندو. اجلاس ۾ ايس يو پي جي مرڪزي نائب صدر جڳديش آهوجا چيو ته سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي پهنجي ڀرپور صلاحيتون ڪتب آڻيندي ڪراچيءَ اندر پنهنجو تنظيمي نيٽورڪ مضبوط ڪندي. ان لاءِ ڪراچيءَ جي هر هر ضلع ۽ ڳوٺ ۾ وڃي نوجوانن کي ايس يو پي ۾ شامل ڪرڻ لاءِ همٿايو ويندو. جڳديش آهوجا جو وڌيڪ چوڻ هو ته پاڪستان پيپلزپارٽي مرڪز ۾ اقتدار حاصل ڪرڻ لاءِ سنڌ جو سودو ڪري رهي آهي. سنڌ جون زمينون پڳڙن مٽ تي وڪرو ٿي رهيون آهن. هاڻي سنڌ جي عوام کي پهنجي ووٽ جي طاقت جو رخ موڙڙو پوندو ۽ ايندڙ اليڪشن ۾ ووٽ صرف سنڌ جي خوشحالي ۽ ترقي جي بنياد تي ڏيڻو پوندو مصطفي چانڊيو جو چوڻ هو ته ايندڙ اليڪشن ۾ سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي ڀرپور نموني سان حصو وٺندي ۽ ايوان اندر پنهنجو ڀرپور ڪردار ادا ڪندي.

بقايا — سنڌيار — 41

جنهن ۾ منظار سولنگيءَ، ڪي سنڌ جي سونهن، سپيتا، ثقافت ۽ سنڌ سان عشق ڪندڙ ۽ ماروئڙن جو درد رکندڙ ڪردار قرار ڏيندي سالگرهه تي زبردست لفظن جي پيتا پيش ڪئي وئي. منظار سولنگيءَ جي 56 هين جنم ڏهاڙي تي سنڌي ادبي سنگت لاڙڪاڻي جي رابطا سيڪريٽري استاد گل دايو، ايم آر ڊي تحريڪ جي اڳوڻي ڪنوينر ڪامريڊ حسين بخش ناريجو، سيد سڪندر علي راشدي، ڪراچي جي سينيئر صحافي علي مرتضيٰ ڪوکر، لطيف سولنگي، پوروهيت اڳواڻ صاحب خان شيخ، شاعر صاحب خان سورهيه ميراڻي، جي ايم پٽو، امداد ميراڻي، عرفان منگي، اسد منگي، غلام علي سولنگي، منور سومرو، ڪاشان قاضي ۽ ٻين منظار سولنگي جي سنڌي ادب ۽ سنڌي ادبي سنگت مرڪز لاءِ ڪيل خدمتن تي زبردست لفظن جي پيتا پيش ڪندي چيو ته منظار سولنگي سنڌي ادب جو وڏو ڪردار هو جنهن کي نثر تي وڏو دسترس حاصل هجڻ سان گڏ غزل، گيت، وائي ۽ ٻين صنفن جي وڏي ڄاڻ هئي ۽ هو وڏو نقاد پڻ هو منظار پنهنجي لکڻين ۽ ڪتاب ۽ نظريي جي صورت ۾ اڄ به اسان سان گڏ آهي. منظار سولنگي ڪي هن ڪيترجا شاعر، اديب اڄ به وڏي شدت سان ياد ڪن ٿا ۽ اهو ان ڪري جو جيئن منظار سولنگي سنڌي ادبي سنگت مرڪز کي جيڪي لاڙا ڏنا. متحد طريقي سان ڪٿي اڪٽي وڏيوان جو مثال نٿو ملي. منظار سولنگي ڪڏهن به پاڻ کي وڏو شاعر اديب نه سمجهيو ۽ هميشه ايندڙ شاعرن، اديبن جي حوصلا افزائي ڪئي. منظار رومانوي شاعريءَ سان گڏ ڌرتيءَ جي ڳالهه ڪندڙ شاعر به آهي. هن پنهنجي شاعري ۾ ڌرتي ۽ مظلوم ماڻهن جا درد پنهنجي شاعري ۾ پيش ڪيا آهن ۽ هو مظلوم جو ساٿاري ۽ ظالم کي للڪاريندڙ آهي. ان موقعي تي منظار سولنگي جي پٽ ڪاشف منظار

سولنگي آيل مهمانن کي پليڪار ڪيو ۽ اعلان ڪيو ته جلد ئي منظار سولنگي جو هيو ڪتاب چپرائي سندس گهڻ گهرن لاءِ پڌرو ڪيو ويندو. آخر ۾ منظار سولنگي جي 56 هين سالگرهه جو ڪيڪ ڪاٽيو ويو ۽ سنڌ جي سريلي فنڪار غلام قادر شيخ منظار سولنگي جا گيت ۽ غزل پيش ڪري محفل کي چار چنڊ لڳائي ڇڏيا. ان موقعي تي عارف منظار سولنگي، سليم رضا سولنگي، علي رضا سولنگي، ناصر جمال سولنگي، ياسر سولنگي ۽ ٻيا پڻ موجود هئا.

بقايا — سنڌيار — 42

جي رٽ مڪمل طور تي ختم نوجوان نسل جو مستقبل داءُ تي لڳل ڊي آئي جي حيدرآباد پير محمد شاهه صاحب نوٽيس وٺي هوسڙي ٿاڻي جي حد علي اصغرآباد ڪالوني بهار ڪالوني بيهڻ موري ڪئيبينن تي مبينا زهريلي مين پڙي ۽ چوري جو واپار ڪندڙ ڪرائيم ريڪارڊ رکندڙ مها منشيات فروش سرگرم ڪاب ڪاروائي عمل ۾ نه اچي سگهي پاڪستان مسلم ليگ فنڪشنل اڳواڻ آفتاب لاڙڪ فدا حسين چانڊيو الاهي بخش ڪورائي ۽ ٻين چيو ته اسان جي علائقي هوسڙي علي اصغرآباد ڪالوني بهار ڪالوني بيهڻ موري ۽ مير پوري جو ڪاروبار عام جام ٿي ويو آهي جڏهن ته ايس ايس پي حيدرآباد ڊي آئي جي حيدرآباد پاڻ منشيات خلاف ايڪشن وٺڻ جو بيان ڏنا آهن تڏهن ب ڪا ڪاروائي ن ٿي سوشل ميڊيا پرنٽ ميڊيا تي باربار نشاندهي ڪرڻ باوجود منشيات فروش گرفتار نه ٿي سگهيان ڪيميڪل واري مين پڙي واپرائڻ سبب هوسڙي بهار ڪالوني علي اصغرآباد ڪالوني بيهڻ موري جان محمد رند ڳوٺ جي سوين وسندڙ ويڙها اجڙي ويا هر پار پچو مين پڙي جو عادي بڻيل منشيات فروش کي مقامي سياسي پارٽي مبينا مدد سپورٽ ۽ سهڪار جا اطلاع ساجاهه وندن پاران ڊي آئي جي حيدرآباد پير محمد شاهه صاحب کان فورن نوٽيس وٺڻ جو مطالبو ڪيو آهي تفصيل موجب هوسڙي بهار ڪالوني علي اصغرآباد ڪالوني بيهڻ موري جي مختلف محلن ۽ اندر ڳچ عرسي کان منشيات جو نيٽ ورڪ هلائيندڙ منشيات فروش کي انتظاميه هٿ ڪڙين هڻڻ ۾ مڪمل ناڪام ٿي وئي آهي نوجوان نسل تباهي ڪناري تي پهچي ويو آهي جنهن سبب هوسڙي بهار ڪالوني علي اصغرآباد ڪالوني بيهڻ موري جي ساجاهه وندن ۾ سخت مايوسي واري لهر ڇانيل آهي جڏهن ته هتان جي سياسي سماجي اڳواڻن ڊي آئي جي حيدرآباد سيد پير محمد شاهه آئي جي سنڌ غلام نبي ميمڻ کان سندس گرفتاري ۽ منشيات جا ڪارخانا بند ڪرائڻ جو مطالبو ڪيو آهي ٻي صورت سخت احتجاج ريڪارڊ ڪرائڻ جو چتاءُ ڏنو آهي

بقايا — سنڌيار — 43

جنهن ۾ منظار سولنگيءَ، ڪي سنڌ جي سونهن، سپيتا، ثقافت ۽ سنڌ سان عشق ڪندڙ ۽ ماروئڙن جو درد رکندڙ ڪردار قرار ڏيندي سالگرهه تي زبردست لفظن جي پيتا پيش ڪئي وئي. منظار سولنگيءَ جي 56 هين جنم ڏهاڙي تي سنڌي ادبي سنگت لاڙڪاڻي جي رابطا سيڪريٽري استاد گل دايو، ايم آر ڊي تحريڪ جي اڳوڻي ڪنوينر ڪامريڊ حسين بخش ناريجو، سيد سڪندر علي راشدي، ڪراچي جي سينيئر صحافي علي مرتضيٰ ڪوکر، لطيف سولنگي، پوروهيت اڳواڻ صاحب خان شيخ، شاعر صاحب خان سورهيه ميراڻي، جي ايم پٽو، امداد ميراڻي، عرفان منگي، اسد منگي، غلام علي سولنگي، منور سومرو، ڪاشان قاضي ۽ ٻين منظار سولنگي جي سنڌي ادب ۽ سنڌي ادبي سنگت مرڪز لاءِ ڪيل خدمتن تي زبردست لفظن جي پيتا پيش ڪندي چيو ته منظار سولنگي سنڌي ادب جو وڏو ڪردار هو جنهن کي نثر تي وڏو دسترس حاصل هجڻ سان گڏ غزل، گيت، وائي ۽ ٻين صنفن جي وڏي ڄاڻ هئي ۽ هو وڏو نقاد پڻ هو منظار پنهنجي لکڻين ۽ ڪتاب ۽ نظريي جي صورت ۾ اڄ به اسان سان گڏ آهي. منظار سولنگي ڪي هن ڪيترجا شاعر، اديب اڄ به وڏي شدت سان ياد ڪن ٿا ۽ اهو ان ڪري جو جيئن منظار سولنگي سنڌي ادبي سنگت مرڪز کي جيڪي لاڙا ڏنا. متحد طريقي سان ڪٿي اڪٽي وڏيوان جو مثال نٿو ملي. منظار سولنگي ڪڏهن به پاڻ کي وڏو شاعر اديب نه سمجهيو ۽ هميشه ايندڙ شاعرن، اديبن جي حوصلا افزائي ڪئي. منظار رومانوي شاعريءَ سان گڏ ڌرتيءَ جي ڳالهه ڪندڙ شاعر به آهي. هن پنهنجي شاعري ۾ ڌرتي ۽ مظلوم ماڻهن جا درد پنهنجي شاعري ۾ پيش ڪيا آهن ۽ هو مظلوم جو ساٿاري ۽ ظالم کي للڪاريندڙ آهي. ان موقعي تي منظار سولنگي جي پٽ ڪاشف منظار سولنگي آيل مهمانن کي پليڪار ڪيو ۽ اعلان ڪيو ته جلد ئي منظار سولنگي جو هيو ڪتاب چپرائي سندس گهڻ گهرن لاءِ پڌرو ڪيو ويندو. آخر ۾ منظار سولنگي جي 56 هين سالگرهه جو ڪيڪ ڪاٽيو ويو ۽ سنڌ جي سريلي فنڪار غلام قادر شيخ منظار سولنگي جا گيت ۽ غزل پيش ڪري محفل کي چار چنڊ لڳائي ڇڏيا. ان موقعي تي عارف منظار سولنگي، سليم رضا سولنگي، علي رضا سولنگي، ناصر جمال سولنگي، ياسر سولنگي ۽ ٻيا پڻ موجود هئا.

PSO

واڪن لاءِ ڪوٽ

سيل ٿيل اي-ٻوليون SAP Ariba ذريعي اهل ٺيڪيدارن کان جن کي مناسب ماضي سان لاڳاپيل تجربو ۽ مالي صلاحيتون هيٺ ڏنل عنوانن لاءِ طلب ڪيون وينديون آهن:

ايس آر #	ٽينڊر جا تفصيل	ٽينڊر نمبر	واڪ طريقيڪار	ٽينڊرز جي دستيابي
01	پي ايس او هائوس ۾ نصب ٿيل 5 نمبر ليفٽن جي آپريشن ۽ سار سنڀال لاءِ گهربل خدمتون	AD-A4287-ARR	سنگل اسٽيج - ٽو انويلپ	اهي ٽينڊر صرف SAP اريبا پورٽل ذريعي دستياب هوندا
02	چڪ پراڻا ڊپو تي ڪينٽين سروسز جو معاهدو	OP-A4329-OK		
03	سانگهي ڊپو تي لنچ باڪس جي فراهمي جو معاهدو	OP-A4300-OKR		
04	LMT ڪراچي تي HVAC، ڪولنگ سسٽم، بوائلر ۽ گهريلو مقصد لاءِ ملي پاڻي جي ٽينڪر جي فراهمي	LT-17309-QR		
05	پي ايس او ايوي ايشن اسٽيشن تي ريفيولرز ۽ آپريشنل گاڏين لاءِ ٽائرن جي فراهمي	AM-17310-QR		

ٽينڊر فيس: - پاڪ رپيز 2,000 (ناقابل واپسي) پاڪستان اسٽيٽ آئل ڪمپني لميٽيڊ جي حق ۾. (هر ٽينڊر لاءِ)

سيريل نمبر 1 کان 5 لاءِ	تاريخ	وقت
ٽينڊر دستاويزن جو مجموعو (سپاريبا ذريعي)	19.06.2023 کان 04.07.2023	صبح 8:30 وڳي کان 4:30 وڳي شام
واڪ جمع ڪرائڻ (سپاريبا ذريعي)	06.07.2023	2:15 وڳي تائين
ٻوليءَ جو افتتاح (سپاريبا ذريعي)	06.07.2023	3:00 وڳي کان پهرين

نوٽ: سنگل اسٽيج ٻن لفافي جي ٻولي جي طريقيڪار لاءِ، تجارتي ٻوليءَ جي افتتاح جي تاريخ ۽ وقت بعد ۾ صرف ٽيڪنيڪل طور تي قابل استعمال ڪندڙن کي ٻڌايو ويندو

خاص هدايتون:

ڪا به پارٽي ڪنهن به ٽيلر ۾ حصو وٺڻ لاءِ دلچسپي رکي ٿي هيٺ ڏنل طريقي سان SAP اريبا پورٽل ذريعي ٽينڊر دستاويزن لاءِ پنهنجي درخواست موڪلي سگهي ٿي:

1. ٻولي ڏيندڙ جي سرڪاري ليٽر هيڊ تي صحيح طور تي دستخط ٿيل ۽ اسٽيمپ ٿيل درخواست جي اسڪين ٿيل ڪاپي SAP اريبا پورٽل تي اپ لوڊ ڪئي ويندي. مضمون جي درخواست واري خط ۾، مهرباني ڪري ذڪر ڪريو "ٽينڊر دستاويزن جي جمع ڪرڻ جي درخواست - ٽينڊر نمبر ______".
2. درخواست سان گڏ هيٺ ڏنل اسڪين ٿيل ڪاپيون هجن:
   a. صحيح NTN، GST/PST سرٽيفڪيٽ، مالڪ جو /CNIC باختيار نمائندو وينڊر هڪ فعال ٽيڪس ادا ڪندڙ هجڻ گهرجي
   b. روپين جي جمع ڪرائڻ جو ثبوت. 2,000/- (ٽينڊر جو ذڪر ڪندي #) هيٺ ڏنل بئنڪ اڪائونٽ ۾ ٽينڊر فيس جي طور تي:

اڪائونٽ جو عنوان - PAKISTAN STATE OIL COMPANY LIMITED

IBAN: PK30 HABB 0007 8640 3245 3217

اڪائونٽ نمبر 3217_3245_40_0786 برانچ ڪوڊ 0786 HBL پلازا برانچ .I.I چندريگر روڊ، ڪراچي

تصحيح

موضوع: پول پروڊڪٽس جي فراهمي لاءِ واڪن جي ڪوٽ

(اي ميل: zain.shah@psopk.com، ايڪسٽينشن 2281)

POL پراڊڪٽس جي فراهمي لاءِ واڪن جي ڪوٽ ڏيڻ لاءِ، 21 مئي 2023 تي شايع ٿيل اشتهار. مهرباني ڪري نوٽ ڪريو ته موگاس ٽينڊر لاءِ ترسيل مدت 23 جون 2023 تي کولڻ لاءِ هيٺ ڏنل جدول جي مطابق نظرثاني ڪئي وئي آهي:

پروڊڪٽ	ابتدائي پهچائڻ جو مدو	نظرثاني ٿيل ترسيل مدت
موگاس	01_13 آگسٽ 2023	27 جولائي – 13 آگسٽ 2023
ٻيا شرط ۽ ضابطا ساڳيا ٿي رهندا.		

مهرباني ڪري نوٽ ڪريو ته دلچسپي رکندڙ وينڊرز جن وٽ اريبا نيٽ ورڪ ID نه آهي انهن کي گذارش آهي ته پاڻ کي SAP اريبا پورٽل تي رجسٽر ڪرڻ لاءِ هيٺ ڏنل لنڪ تي ڪلڪ ڪري ايندڙ PSO ٽينڊرز ۾ حصو وٺڻ ۽ حصو وٺڻ لاءِ.

https://tenderpso.com.pk:8022/

ٻولي ڏيندڙ کي گذارش ڪئي وئي آهي ته اهي پي ايس او ۽ پي پي آر اي جي ويب سائيٽن تي باقاعدي دورو ڪن ڪنهن به وڌيڪ تبديلين لاءِ جيڪا ڪمپني طرفان وقت بوقت اپڊيٽ ٿي سگهي ٿي.

پاڪستان اسٽيٽ آئل ڪمپني لميٽيڊ

سيڪنڊ فلور، پي ايس او هائوس، خيابان اقبال، ڪلفٽن ڪراچي

فون: 111_111 پي ايس او (776) ايڪسٽينشن 3270، 2218، 2273 ۽ 2281

ويب سائيٽ: www.psopk.com/procurement

PID(K)3607/22

روزاني سنڌيار ڪي نمائندا گهرجن

سنڌ جي ننڍن وڏن شهرن لاءِ روزاني سنڌيار کي پڙهيل لکيل ٽيڪنالوجي فرينڊلي نمائندن جي ضرورت آهي. روزاني سنڌيار ڪراچي سان گڏوگڏ روزاني سنڌيار سکر به شروع ٿي وئي آهي. روزاني سنڌيار واحد سنڌي اخبار آهي، جنهن جي ويب سائيٽ 24 ڪلاڪ اپڊيٽ ٿيندي آهي. پوري دنيا ۾ جتي به سنڌي رهن ٿا، اسانجي آن لائن اخبار پڙهن ٿا. رڳو شام جو خبرون موڪلڻ جا هيراڪ نمائندا نه گهرجن، پر جنهن وقت به ڪو حادثو يا واقعو ٿئي فوري طور خبر ۽ تصوير موڪلين. اسان وقت بوقت نمائندن کي جديد ٽيڪنالوجي بابت ٽريننگ به ڏياريندا سين. دلچسپي رکندڙ اميدوار اداري سان رابطو ڪن ۽ سي وي موڪلين.

واٽس ايپ 0332-2605671

sindhyarnews@gmail.com